

poate fi generat de faptul că în cadrul județului Suceava sunt și alte zone urbane de interes față de situația înregistrată la nivelul județului Bacău.

La nivelul țării asistăm la un proces de îmbătrânire demografică a populației. Urmărind comparativ proporțiile pe grupe de vârstă la 1 ianuarie 2015, comparativ cu 1 ianuarie 2007, se constată că și în județul Suceava există tendința de îmbătrânire a populației.

Referitor la fenomenul de îmbătrânire a populației la nivelul municipiului Suceava, situația se prezintă astfel:

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grupe de vârstă - 0- 4 ani	5.04%	5.19%	5.38%	5.43%	5.45%	5.43%	5.54%	5.42%	5.37%
Grupe de vârstă - 5- 9 ani	4.62%	4.58%	4.65%	4.75%	4.78%	4.92%	4.98%	5.12%	5.17%
Grupe de vârstă - 10-14 ani	5.10%	4.79%	4.63%	4.50%	4.52%	4.45%	4.42%	4.45%	4.52%
Grupe de vârstă - 15-19 ani	8.13%	7.37%	6.48%	5.88%	5.36%	4.97%	4.63%	4.43%	4.28%
Grupe de vârstă - 20-24 ani	9.17%	9.28%	9.47%	9.19%	8.79%	8.18%	7.49%	6.64%	6.02%
Grupe de vârstă - 25-29 ani	9.24%	9.35%	9.16%	9.14%	9.19%	9.15%	9.25%	9.41%	9.15%
Grupe de vârstă - 30-34 ani	7.80%	8.12%	8.47%	8.73%	8.94%	9.15%	9.16%	9.02%	8.99%
Grupe de vârstă - 35-39 ani	9.13%	8.38%	7.66%	7.44%	7.42%	7.62%	7.90%	8.20%	8.48%
Grupe de vârstă - 40-44 ani	6.75%	7.33%	8.01%	8.35%	8.64%	8.82%	8.09%	7.42%	7.26%
Grupe de vârstă - 45-49 ani	8.59%	8.14%	7.61%	7.26%	6.83%	6.40%	7.00%	7.71%	8.08%
Grupe de vârstă - 50-54 ani	8.48%	8.50%	8.65%	8.58%	8.30%	8.06%	7.68%	7.23%	6.93%
Grupe de vârstă - 55-59 ani	6.23%	6.96%	7.26%	7.39%	7.62%	7.82%	7.86%	8.03%	7.97%
Grupe de vârstă - 60-64 ani	3.42%	3.52%	3.85%	4.44%	5.15%	5.58%	6.28%	6.63%	6.80%
Grupe de vârstă - 65-69 ani		3.12%	3.02%	2.93%	2.80%	3.04%	3.13%	3.48%	
Grupe de vârstă - 70-74 ani		2.59%	2.75%	2.86%	2.85%	2.81%	2.72%	2.68%	
Grupe de vârstă - 75-79 ani		1.63%	1.68%	1.74%	1.84%	1.95%	2.08%	2.23%	
Grupe de vârstă - 80-84 ani		0.76%	0.84%	0.94%	1.05%	1.13%	1.20%	1.22%	
Grupe de vârstă - 85 ani și peste		0.38%	0.43%	0.43%	0.47%	0.52%	0.59%	0.68%	

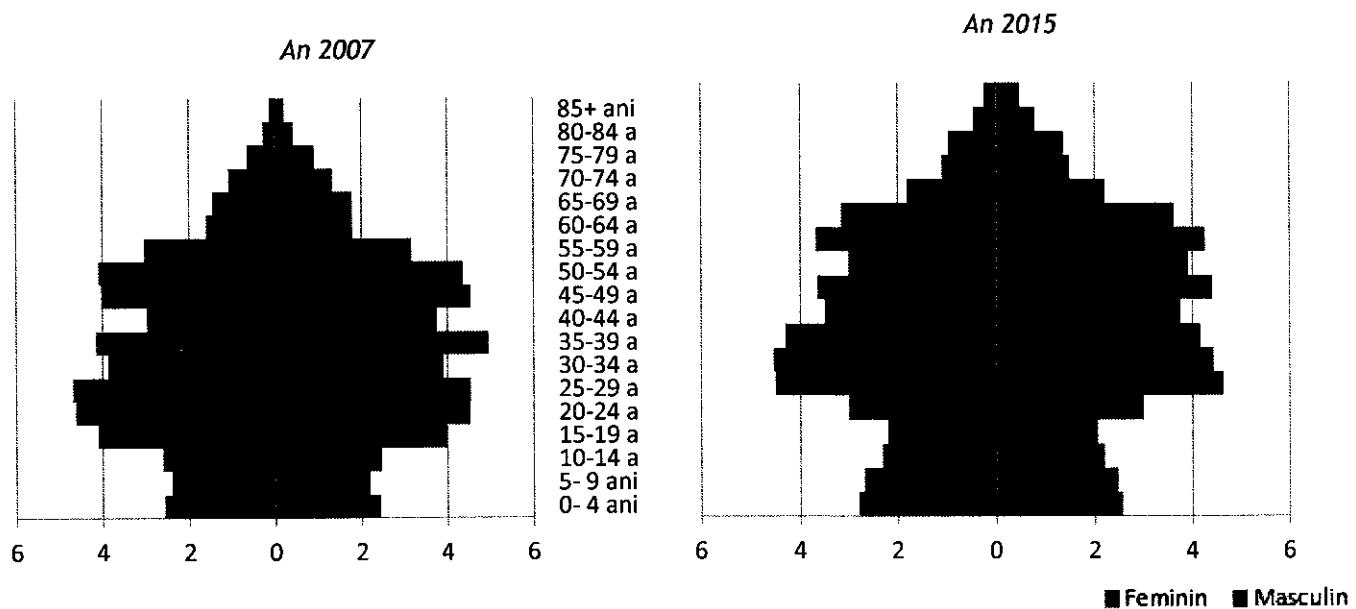
Tabel nr. 1.7.8 Structura populației pe grupe de vârstă în municipiul Suceava, în perioada 2007-2015

Din datele prezentate se poate observă că fenomenul de îmbătrânire specific la nivel național se înregistrează și la nivel teritorial, având în vedere dinamica populației pe grupe de vârstă:

Populație	2007		2015		Dinamică	
	Nr.	%	Nr.	%	2015 vs. 2007 (nr.)	2015 vs. 2007 (%)
TOTAL municipiu Suceava	118.013	100%	115.918	100%	-2.095	-1,77%
Grupa de vîrstă 0-14 ani - copii	17.433	14,77%	17.467	15,07%	+34	+0,30%
Grupa de vîrstă 15-24 ani - populația Tânără	20.407	17,29%	11.935	10,30%	-8.472	-6,99%
Grupa de vîrstă 25-64 ani - persoanele mature	70.384	59,64%	73.782	63,65%	+3.398	+4,01%
Grupa de vîrstă 65-85 ani și peste - persoanele în vîrstă	9.789	8,29%	12.734	10,99%	+2.945	+2,70%

Tabel nr. 1.7.9 Dinamica populației pe grupe de vîrstă în municipiul Suceava, perioada de analiza 2015 vs. 2007

Grafic situația se prezintă astfel:

Grafic nr. 1.7.3 Structura pe grupe de vîrstă, comparație 2015 față de 2007

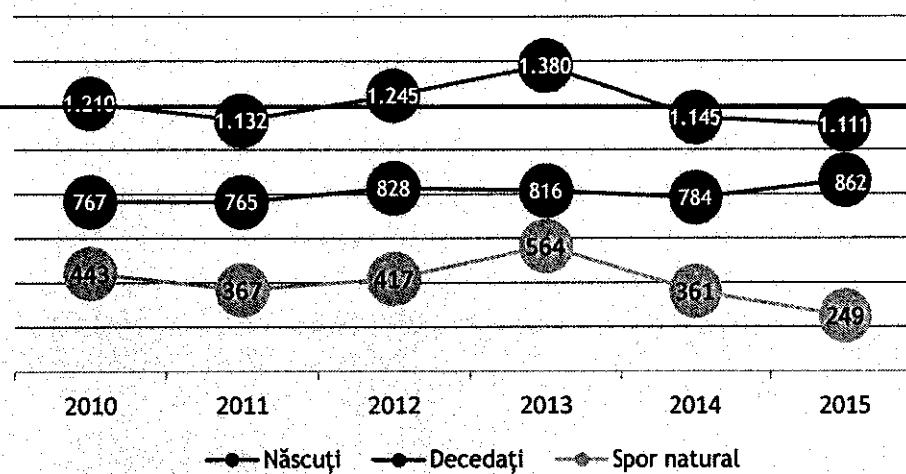
Deși grupa de vîrstă "copii" înregistrează o ușoară creștere, aceasta este contracarată de creșterea înregistrată la grupele de vîrstă mature și persoane în vîrstă, precum și de scăderea populației tinere. Astfel, comparativ cu anul 2007, distribuția persoanelor pe grupe de vîrstă arată clar prezența fenomenului de îmbătrânire a populației.

Fenomenul de îmbătrânire a populației indică agravarea dezechilibrului demografic, în condițiile în care acest fenomen are implicații deosebit de complexe asupra societăților, antrenând, pe lângă modificarea structurii populației, o sumă întreagă de schimbări: de la sistemul de pensii, la securitatea socială, sistemul de sănătate sau obiceiurile de consum.

Evoluția numărului de nașteri și decese înregistrate la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2007-2015, se prezintă conform următorului grafic:

Sursa: DJS Suceava

**Grafic nr. 1.7.4 Evoluția numărului de nașteri și decese
înregistrate la nivelul municipiului Suceava**

Având în vedere că sporul natural este definit ca reprezentând "diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință¹⁰⁴", din analiza datelor prezentate, se poate observa că sporul natural la nivelul municipiului Suceava a fost pozitiv în întreaga perioadă de referință.

Rata de natalitate¹⁰⁵ la nivelul municipiului Suceava, în perioada de analiză 2007-2015, înregistrează fluctuații cu punct maximal în anul 2008, când s-au înregistrat 11,4 nașteri la 1.000 locuitori, și punct minim în anul 2011, când s-au înregistrat 9,62 nașteri la 1.000 de locuitori.

Sursa: prelucrare proprie după date de la DJS Suceava

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rata natalității (%)	9.95	11.40	10.18	10.25	9.62	10.64	11.84	9.92	9.94

Tabel nr. 1.7.10 Rata natalității la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2007-2015

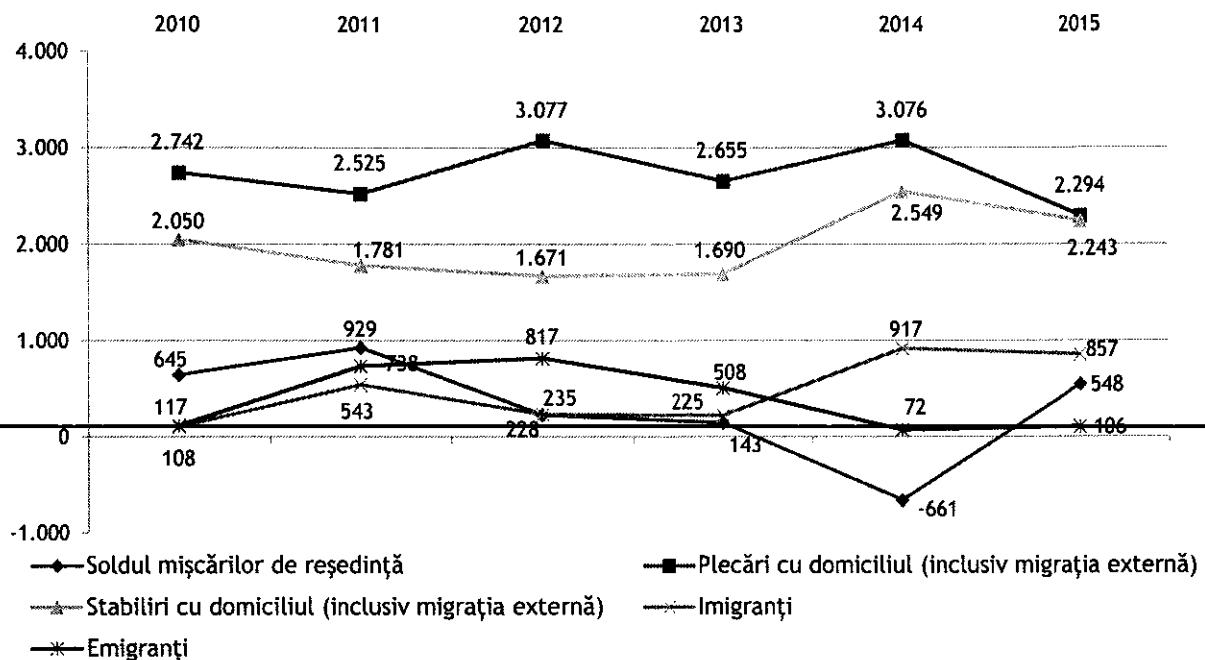
¹⁰⁴ Anuarul Statistic al Județului Suceava, ediția 2015

¹⁰⁵ Rata de natalitate reprezintă numărul de născuți-vii dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în număr de născuți-vii la 1.000 locuitori - sursa INS

Referitor la migrație, evoluția acestui fenomen se prezintă astfel:

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Suceava

Grafic nr. 1.6.5 Evoluția migrației înregistrată la nivelul Municipiului Suceava

Deși municipiul Suceava este cel de-al doilea centru universitar de la nivel regional, soldul mișcărilor de reședință¹⁰⁶, începând din anul 2011 până în 2014, este în descreștere, înregistrând în anul 2014 mai multe plecări de reședință decât sosiri. La nivelul anului 2015, se înregistrează o creștere ajungând la valoarea de 548 a soldului mișcărilor de reședință.

Chiar dacă numărul persoanelor care vin și își stabilesc domiciliul în municipiul Suceava a înregistrat un trend crescător, de la 2.050, la nivelul anului 2010, la 2.243, la nivelul anului 2015, de remarcat este faptul că numărul plecărilor cu domiciliul înregistrează un minim la nivelul 2015, respectiv de 2.294 persoane care au plecat cu domiciliu.

Referitor la migrația externă, se observă că, în perioada de analiză, emigrările¹⁰⁷ înregistrează fluctuații cu număr maxim de emigranți în anul 2012, respectiv 817 persoane, și număr minim în anul 2014, respectiv 72 emigranți.

Fluxul migrator (imigranți definitivi-emigranți definitivi) la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2007-2015 se prezintă astfel:

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fluxul migrator	32	72	42	-9	-195	-582	-283	845	751

Tabel nr. 1.7.11 Fluxul migrator la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2007-2015

¹⁰⁶ Soldul schimbărilor de reședință (soldul migrației flotante)- indicator care reprezintă diferența algebraică între numărul persoanelor sosite și plecate într-o unitate administrativ-teritorială - sursa INS.

¹⁰⁷ Emigranți cu schimbarea domiciliului sunt persoanele (de cetățenie română) care emigrează în străinătate. Emigrația este acțiunea prin care o persoană renunță la domiciliul din România și își stabilește domiciliul pe teritoriul altui stat. Domiciliul din România al persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI/CI provizorie, BI), așa cum este luată în evidență organelor administrative ale statului.

Din punct de vedere etnic, în municipiul Suceava, conform Recensământului din anul 2011, dintr-un total de 92.121 locuitori, **91,30%** sunt români, 0,64% romi, 0,24% ucrainieni, 0,17% germani, 0,12% polonezi, 0,10% ruși-lipoveni, iar restul etnilor (maghiari, greci, turci, italieni, evrei, armeni și alte etnii) dețin procente sub 0,04%.

Populația, după religie, din municipiul Suceava la Recensământul populației din anul 2011, evidențiază că cea mai mare parte o reprezintă populația de religie ortodoxă (83,98%), urmată de ceea penticostală (4,11%) și romano-catolică (1,60%), restul religiilor situându-se sub 1%.

Probleme identificate

Probleme identificate în cazul aspectelor demografice prezentate sunt cele specifice la nivelul întregii țări, precum:

- Recul demografic conform informațiilor furnizate de recensăminte;
- Creșterea fenomenului de migrație urban-rural;
- Creșterea fenomenului de îmbătrânire a populației;
- Scăderea natalității;
- Creșterea fenomenului de migrație externă.

Un aspect important îl reprezintă faptul că, la nivelului județului Suceava, se înregistrează o pondere mare a populației în mediul rural, ceea ce arată că mediul urban, în special reședința de județ, nu reușește să atragă populația din mediul rural.

Măsuri necesare pentru diminuarea/eliminarea problemelor identificate

Scăderea demografică, precum și fenomenul îmbătrânirii accentuate a populației au devenit probleme aflate pe agenda guvernelor și instituțiilor abilitate atât de la nivel european, cât și național, în acces sens fiind stabilită o serie de politici de pro-natalitate.

Preocupați de evoluțiile demografice din viitor, factorii de decizie în materie de politici au abordat o serie de aspecte, astfel Comisia Europeană a adoptat Comunicarea intitulată „Viitorul demografic al Europei - transformarea unei provocări în oportunitate”, care a evidențiat cinci răspunsuri politice esențiale:

- promovarea reînnoirii demografice, prin intermediul unor condiții mai bune pentru familii și a perfecționării reconciliierii vieții profesionale cu cea familială;
- promovarea ocupării forței de muncă, prin intermediul unor locuri de muncă mai numeroase și a prelungirii și creșterii calității vieții profesionale;
- o Uniune Europeană mai productivă și dinamică, care crește productivitatea și performanța economică prin investirea în educație și cercetare;
- primirea și integrarea emigranților în UE;
- asigurarea durabilității finanțelor publice pentru a se garanta pensii adecvate, ajutoare sociale, servicii de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung.

La nivel național, în vederea atingerii politicilor enunțate, a fost luată o serie de măsuri pro-natalitate, precum: acordare concediu de creștere a copilului până la vîrstă de 2 ani, creșterea alocației pentru copii.

Având în vedere impactul fenomenului de îmbătrânire a populație și scădere a natalității, politicile ce vizează redresarea acestor probleme ar trebui formulate, de regulă, de la nivel național. Este necesar ca politicile orientate spre creșterea natalității să fie comprehensive și integrate, centrate pe familie, care să cuprindă

diferite domenii, inclusiv ocuparea forței de muncă, asigurarea cu locuințe, incluziunea socială, sănătatea, pensiile, educația, taxele fiscale etc. Măsuri precum: susținerea natalității prin diferite facilități oferite familiilor cu mai mulți copii, creșterea calității serviciilor medicale oferite, creșterea nivelului de trai etc., sigur vor avea efecte și la nivel local, având în vedere că, situația înregistrată la nivelul municipiului Suceava este în același trend cu ceea de la nivel național.

Măsurile pe care autoritatea locală le poate lua/susține în vederea diminuării problemelor identificate sunt de regulă cele care pot duce la creșterea nivelului de trai a locuitorilor municipiului Suceava, precum:

- amenajarea de locuri de joacă moderne în toate cartierele orașului;
- creșterea indicatorului de spațiu verde pe cap de locuitor astfel încât să se asigure condiții optime de petrecere a timpului;
- oferirea de locuri pentru realizarea de locuințe individuale racordate la sistemele de utilități;
- creșterea numărului locuințelor în sistem ANI ;
- creșterea calității mediului înconjurător;
- amenajarea urbanistică a localității în vederea creșterii gradului de atractivitate a localității;
- creșterea gradului de siguranță a cetățenilor;
- creșterea calității serviciilor medicale oferite locuitorilor;
- modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere;
- management eficient al traficului rutier;
- oferirea accesului la servicii publice tuturor locuitorilor municipiului;
- crearea condițiilor necesare pentru atragerea de investitori, creșterea activităților economice.

Toate aceste măsuri, alături de asigurarea unei mai bune conexiuni a municipiului cu alte orașe/zone importante de la nivel național, pot contribui la creșterea gradului de atractivitate a localității pentru investiții și implicit la creșterea numărului de locuri de muncă, ceea ce va genera o concentrare mai ridică în mediul urban.

1.7.3 Resurse umane

"Rată de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani până în 2020 (prin crearea de condiții favorabile inserției profesionale, în special pentru femei, tineri, persoane în vîrstă sau necalificate și imigranți legali)"

Sursa: Strategia Europa 2020

Date privind situația actuală

Referitor la resursele de muncă/forța de muncă¹⁰⁸, conform Institutului Național de Statistică, vîrstele de muncă diferă în funcție de perioada de analiză¹⁰⁹, astfel:

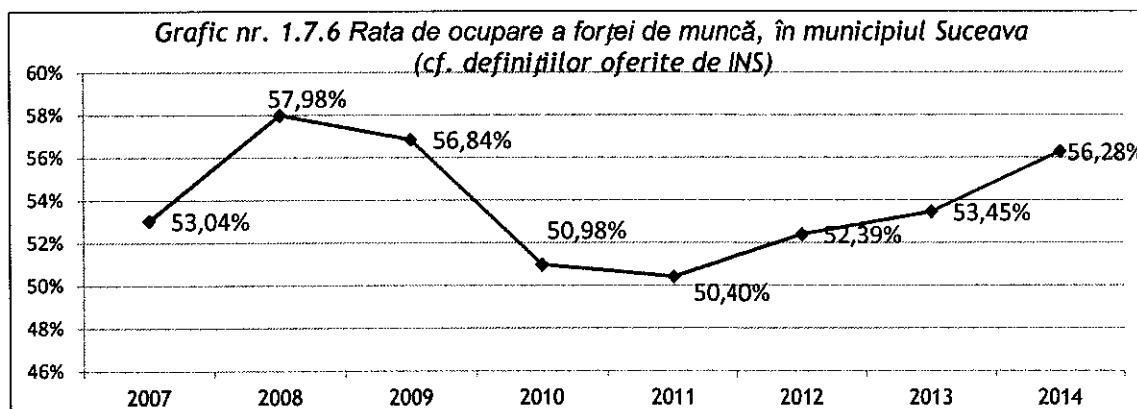
- pentru perioada 2007 - 2009, vîrstă de muncă este reprezentată la femei de grupa de vîrstă 16-57 ani, iar la bărbați de grupa de vîrstă 16-62 ani;
- pentru anul 2010, vîrstă de muncă este reprezentată la femei de grupa de vîrstă 16-58 ani, iar la bărbați de grupa de vîrstă 16-63 ani;
- pentru perioada 2011-2015, vîrstă de muncă este reprezentată la femei de grupa de vîrstă 16-59 ani, iar la bărbați de grupa de vîrstă 16-64 ani.

Având în vedere modul de prezentare de către INS a datelor despre populație, respectiv gestionarea grupelor de vîrstă, în analiza de față a ratei de ocupare a forței de muncă de la nivelul municipiului Suceava au fost luate în calcul următoarele date pentru aflarea numărului total al disponibilului de resurse umane:

- pentru populația de gen feminin, datele au vizat grupele de vîrstă de la 15 la 59 ani;
- pentru populația de gen masculin, datele au vizat grupele de vîrstă de la 15 la 64 ani.

În contextul dat, analiza ratei de ocupare a forței de muncă¹¹⁰ prezintă o eroare minimă, în sensul de prezentarea a unei rate de ocupare a forței de muncă inferioare, având în vedere faptul că în calculul disponibilului de resurse umane au fost luate și persoanele de 15 ani. Din numărul total al resurselor umane cu vîrstă între 15-59 ani, respectiv 15-64 ani au fost eliminate cele 3.239 persoane încadrate într-un grad de handicap¹¹¹.

La nivelul municipiului Suceava, rata de ocupare a forței de muncă¹¹² se prezintă astfel:

¹⁰⁸ Forța de muncă sau resursa de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacitaților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o munca utilă în una din activitățile economie naționale - sursa INS

¹⁰⁹ INS - <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP107B>

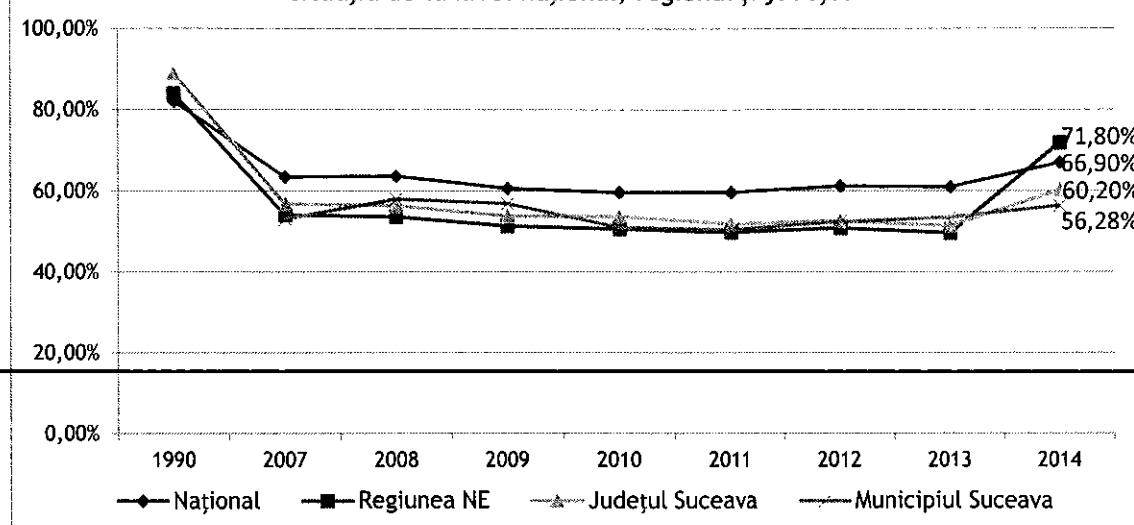
¹¹⁰ Rata de ocupare a forței de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată și forța de muncă (populația activă).

¹¹¹ Conform informațiilor oferite de Direcția de Asistență Socială

¹¹² Prelucrare proprie prin utilizarea informațiilor oferite de Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

La nivelul anului 2014, rata de ocupare a resurselor de muncă de la nivelul municipiului Suceava este inferioară situațiilor prezente la nivelul județului Suceava, Regiunii NE și național¹¹³.

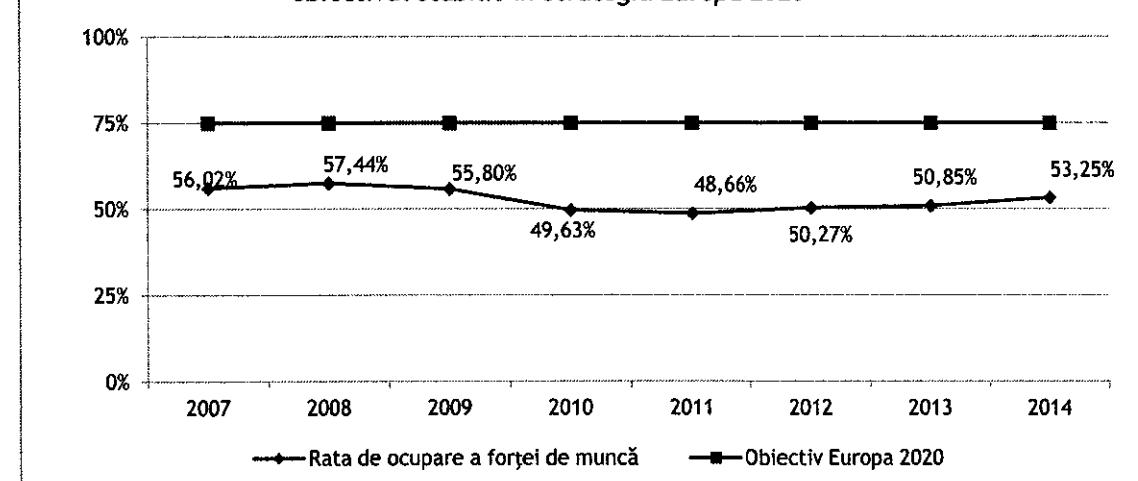
Grafic nr. 1.7.7 Rata de ocupare a resurselor de muncă, comparație cu situația de la nivel național, regional și județean

Față de anul 1990, când rata de ocupare a resurselor umane era de peste 80%, în anul 2014, aceasta se apropie de 72% la nivelul Regiunii NE. Rata de ocupare de la nivelul județului Suceava și a municipiului Suceava este mult sub cea de la nivel național și regional.

Referitor la obiectivele vizate de Strategia Europa 2020, respectiv rată de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani până în 2020, situația în municipiul Suceava¹¹⁴ se prezintă astfel:

Grafic nr. 1.7.8 Rata de ocupare a forței de muncă, comparație cu obiectivul stabilit în Strategia Europa 2020

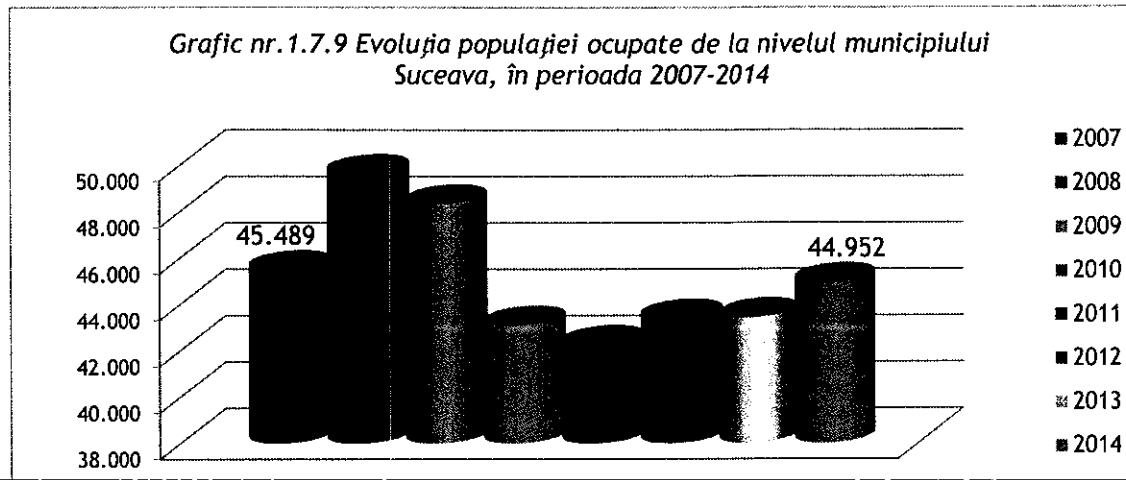

În următorii cinci ani, municipiul Suceava trebuie să ia măsuri pentru a crește rata de ocupare a forței de muncă, astfel încât să atingă procentul țintă de ocupare (75%) în rândul populației cu vârstă cuprinsă între 20 - 64 ani stabilit la nivel european.

¹¹³ Informații preluate din baza de date Tempo Online a INS

¹¹⁴ Prelucrare proprie în acord cu informațiile oferite de DJS Suceava (Fișa localității)

În perioada de analiză, la nivelul municipiului Suceava evoluția populației ocupată¹¹⁵ se prezintă astfel:

În perioada de analiză, populația ocupată înregistrează fluctuații, dar prin compararea situației de la nivelul anului 2014, cu cea din anul 2007 se observă o scădere de 1,18 puncte procentuale.

Conform informațiilor oferite de Camera de Comerț și Industrie Suceava¹¹⁶, situația privind numărul mediu de salariați din mediul privat la nivelul municipiului Suceava se prezintă astfel:

An	2010	2011	2012	2013	2014
Numărul mediu de salariați din mediul privat	23.617	22.746	23.282	22.408	21.560

Tabel nr. 1.7.12 Evoluția numărului mediu de salariați de la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2010-2014

Referitor la numărul de șomeri înregistrați în municipiul Suceava¹¹⁷, în perioada 2010-2015, situația se prezintă astfel:

Sursa: AJOFM Suceava						
An	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Șomeri indemnizați, din care:	1.950	2.866	1.803	1.917	1.798	1.440
Femei (%)	48,72%	46,62%	52,58%	48,57%	48,50%	50,35%
Bărbați (%)	51,28%	53,38%	47,42%	51,43%	51,50%	49,65%
Absolvenți, din care:	927	910	979	973	914	748
Femei (%)	54,91%	51,43%	47,50%	51,80%	51,53%	53,34%
Bărbați (%)	45,09%	48,57%	52,50%	48,20%	48,47%	46,66%
Șomeri neindemnizați, din care:	4.259	4.774	4.906	5.278	5.277	5.258
Femei (%)	44,26%	39,78%	42,25%	40,03%	40,69%	37,77%
Bărbați (%)	55,74%	60,22%	57,75%	59,97%	59,31%	62,23%

¹¹⁵ Conform datelor prezentate în Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

¹¹⁶ În documentul prezentat de Camera de Comerț și Industrie Suceava (document utilizat pentru realizarea evenimentului Topul Firmelor) face următoarea precizare: pentru a prezenta evoluția principalilor indicatori ai societăților au fost avute în vedere toate societățile care au depus Situații Financiare Anuale pentru anii prezentați (2010-2014).

¹¹⁷ Informații oferite de AJOFM Suceava

Tabel nr. 1.7.13 Şomeri înregistraţi pe categorii de şomeri, sexe, la nivelul Municipiului Suceava, în perioada 2010-2015

În perioada de analiză 2010-2015, din datele prezentate se observă că:

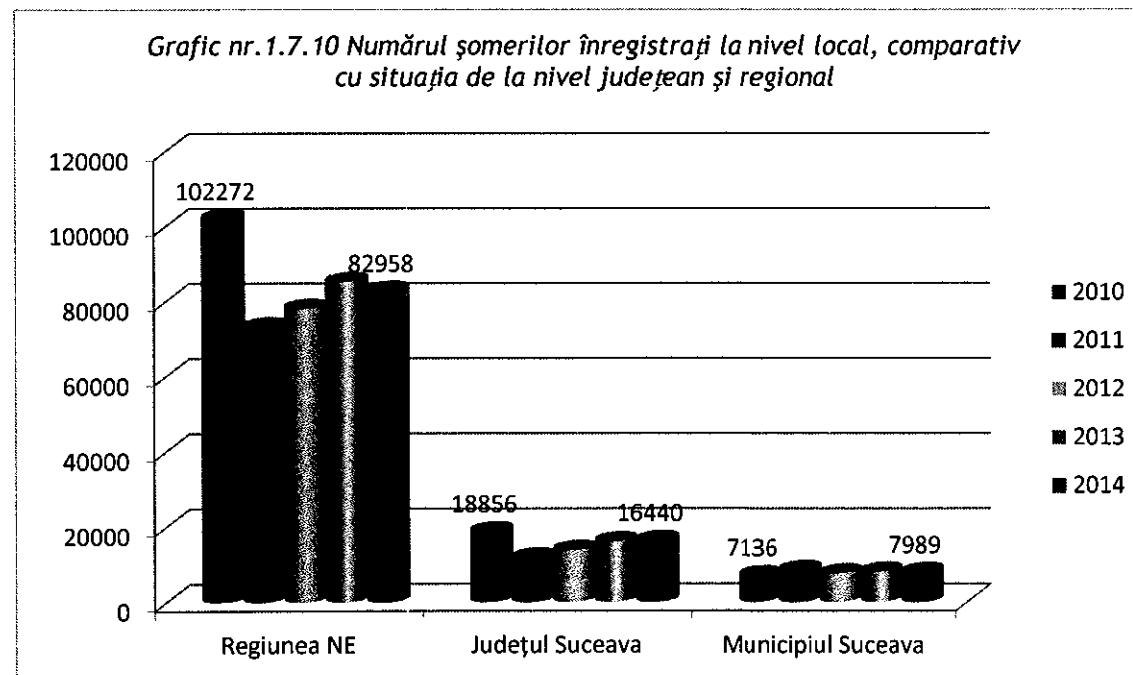
- categoria de şomeri neindemnați prezintă un flux ascendent, de asemenea în cadrul acestei categorii şomeri de gen masculin înregistrează valorile cele mai ridicate, depășind 55%;
- categoria de şomeri absolvenți, deși în cadrul primilor patru ani analizați prezintă fluctuații cu valori care nu scad sub 900 persoane, în anul 2015 se înregistrează o scădere ajungând la 748 absolvenți. Categoria de şomeri absolvenți de sex feminin este cea mai afectată;
- categoria şomerilor indemnizați prezintă fluctuații cu punct maxim în anul 2011 (2.866 şomeri) și minim în anul 2015 (1.440 şomeri). Categoria cea mai afectată este de gen masculin, această înregistrând frecvent valori peste 50%;
- în cazul anilor 2013-2015 pe toate categorii de şomeri se înregistrează o ușoară scădere a numărului de şomeri.

Ponderea şomerilor în populația stabilă cu vârstă între 18-62 ani în Municipiul Suceava se prezintă astfel:

	Sursa: AJOFM Suceava					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nr. şomeri - nr.	2.080	1.309	1.454	1.463	1.433	1.198
Populația stabilă 18-62 ani - nr.	76.960	76.960	76.842	76.842	72.126	72.126
Ponderea şomerilor în populația stabilă %	2,7	1,7	1,89	1,9	1,99	1,66

Tabel nr. 1.7.14 Ponderea şomerilor în populația stabilă cu vârstă între 18-62, în perioada 2010-2015

Situarea numărului de şomeri de la nivel teritorial comparativ cu cea de la nivel județean și regional se prezintă astfel:

În anul 2014, numărul şomerilor înregistrați la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est reprezintă 17,34% din numărul şomerilor înregistrați la nivel național¹¹⁸, iar numărul şomerilor înregistrați la nivelul județului Suceava reprezintă 19,82% din situația înregistrată la nivel regional. Şomerii înregistrați la nivelul municipiului Suceava reprezintă 48,59% din numărul total de şomeri înregistrați la nivel județean.

Dacă la nivel regional și județean în anul 2015, față de anul 2007, se înregistrează o scădere a numărului de şomeri, la nivelul municipiului Suceava se înregistrează fenomenul invers, respectiv de creștere a numărului de şomeri.

Rata şomajului¹¹⁹ la nivelul județului Suceava, comparativ cu situația de la nivel regional și național prezintă următoarea evoluție:

An	2010	2011	2012	2013	2014
Rata şomajului România	7%	5,2%	5,4%	5,7%	5,4%
Rata şomajului Regiunea NE	7,8%	5,8%	6%	6,6%	6,6%
Rata şomajului Județul Suceava	7,3%	4,9%	5,5%	6,5%	6,7%

Tabel nr. 1.7.15 Rata şomajului la nivelul județului Suceava, comparativ cu situația de la nivel regional și național

Rata şomajului, în perioada de analiză, înregistrează un trend descrescător. Județul Suceava, la nivelul anului 2014, înregistrează o rată a şomajului mai mare decât situația de la nivel regional și național. De altfel, județul Suceava face parte din regiunea de dezvoltare cu rata şomajului cea mai ridică de la nivel național.

La nivelul anului 2014, în cadrul Regiunii NE, județul Suceava ocupă poziția a treia din punct de vedere a ratei şomajului, anterior fiind județul Bacău (6,8%) și județul Vaslui (11,4%).

La nivel local, categoria de vîrstă cea mai afectată de şomaj este cea cu vîrstă cuprinsă între 40-49 ani (26,6%), urmată de categoria de vîrstă sub 25 ani (21,5%) și categoria 30-39 ani (19,5%).

În anul 2014, la nivelul municipiului Suceava, din numărul total de şomeri, 5.045 persoane au fost încadrate în muncă, iar în cazul a 1.598 persoane a expirat perioada de şomaj. În anul 2015, încadrarea în muncă a persoanelor aflate în şomaj a scăzut la 4.739 persoane iar în cazul expirării perioadei de şomaj s-au înregistrat 622 persoane.

Conform informațiilor furnizate de AJOFM Suceava¹²⁰, domeniile de activitate care au oferit cele mai multe locuri de muncă și de altfel în cadrul căror a fost încadrată și cea mai mare parte a şomerilor, atât în anul 2014, cât și în anul 2015, sunt:

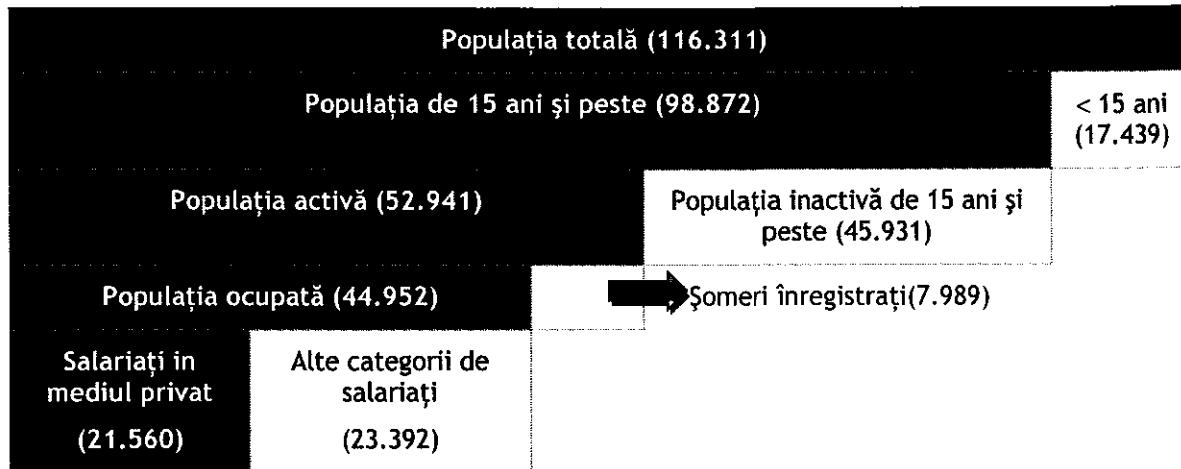
- Construcții;
- Transporturi rutiere;
- Comerț.

La nivelul anului 2014, la nivelul municipiului Suceava, situația resursei umane se prezintă astfel:

¹¹⁸ Conform datelor oferite de INS - baza de date Tempo Online - în anul 2014, numărul şomerilor înregistrați la nivel național era de 478.338 persoane.

¹¹⁹ Conform informațiilor oferite de baza de date - Tempo Online - INS. Rata şomajului este urmărită începând de la nivelul județean, nu sunt oferite informații referitoare la situația de la nivel teritorial (local).

¹²⁰ Informații furnizate prin adresa nr. 689/29.01.2016

Referitor la câștigul salarial cuvenit pentru munca efectiv prestată¹²¹, acesta înregistrează o creștere conform informațiilor prezentate în următorul tabel:

An	2008	2013	2014
Câștigul salarial la nivel național - lei	1.761	2.163	2.328
Câștigul salarial Regiunea NE - lei	1.543	1.808	1.974
Câștigul salarial Județul Suceava - lei	1.452	1.712	1.856

Tabel nr. 1.7.16 Câștigul salarial la nivelul județului Suceava, comparativ cu situația de la nivel regional și național

Câștigul salarial înregistrat la nivelul județului Suceava este în același trend de creștere înregistrat la nivel regional și național, dar valorile sunt cu aprox. 6% mai mici decât la nivel regional și aprox. 20% decât la nivel național.

Analiza câștigurilor salariale medii lunare pe sectoare de activitate economică, la nivelul județului Suceava, în anul 2014, evidențiază următoarele aspecte:

- primele trei sectoare din perspectiva câștigurilor salariale sunt: administrație publică și apărare (3.545 lei, valoarea cea mai apropiată de situația de la nivel național); intermediari financiare și asigurări (3.149 lei); producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (3.002 lei);
- ultimele trei sectoare din perspectiva câștigurilor salariale sunt: tranzacții imobiliare (1.299 lei); construcții (1.253 lei); hoteluri și restaurante (1.078 lei);
- diferențe mari între câștigurile salariale înregistrate la nivelul județului Suceava și cele de la nivel național sunt prezente pe următoare sectoare economice: informații și comunicații (1.812 lei vs. 4.471 lei); activități profesionale, științifice și tehnice (1.770 lei vs. 3.368 lei).

Probleme identificate

- rată de ocupare a resursei umane este inferioară față de media națională, regională și județeană;

¹²¹ Conform informațiilor oferite de baza de date - Tempo Online - INS. Indicatorul privind câștigul salarial nominal mediu brut este urmărit începând de la nivelul județean, nu sunt oferite informații referitoare la situația de la nivel teritorial (local).

- rata de ocupare a resursei umane este cu peste de 20 procente mai mică decât obiectivul stabilit de UE pentru anul 2020;
- creșterea numărului de şomeri înregistraţi;
- rata şomajului ridicată faţă de media de la nivel regional şi naţional;
- categoriile de vîrstă 40-49 ani şi sub 25 ani sunt cele mai afectate de şomaj, acestea reprezintă peste 45% din totalul de şomeri;
- numărul sectoarelor economice ce oferă locuri de muncă la nivel teritorial este redus, astfel în ultimii ani cele mai multe locuri de muncă disponibile au fost în construcții, transporturi rutiere şi comerț;
- câştigul salarial în județ este mult mai redus decât cel de la nivel regional şi mai ales național.

Măsuri necesare pentru diminuarea/eliminarea problemelor identificate

~~În vederea creșterii numărului de locuri de muncă, aspect ce ar genera reducerea numărului de şomeri, a ratei şomajului, precum și creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, la nivel teritorial sunt necesare o serie de măsuri, precum:~~

- dezvoltarea infrastructurii locale (transport, mediu, sănătate, educație, asistență socială, utilități publice), deoarece existența unei infrastructuri adecvate reprezintă baza creșterii economice, atragerii investițiilor în localitate. Aceasta reprezentând condiția esențială pentru progresul și prosperitatea unei localități;
- sprijinirea afacerilor prin oferirea unui cadru optim de dezvoltare, facilități fiscale, infrastructură de bază;
- dezvoltarea turismului, reprezintă un sector cu potențial de dezvoltare, reprezentând astfel o alternativă ocupațională pentru forța de muncă, o modalitate de diversificare a activităților economice și un factor de stabilizare a populației;
- dezvoltarea de proiecte ce vizează dezvoltarea durabilă a localității. Pentru obținerea unei dezvoltări durabile, investițiile trebuie să sprijine simultan acțiuni pentru dezvoltarea economiei și competitivității, ocupării, protecției mediului și revitalizarea fizică a municipiului.

1.8 Dezvoltare economică

1.8.1 Mediu de afaceri

"Companiile reprezintă cheia către crearea de locuri de muncă și creșterea economică în perioada de revenire după criza economică din 2008, iar Uniunea Europeană (UE) vizează crearea unui mediu care încurajează inițiativa, antreprenoriatul și cooperarea pentru maximizarea potențialului acestora."

Sursa: Strategia Europa 2020

Date privind situația actuală

În municipiul Suceava, la nivelul lunii mai 2015¹²² sunt înregistrate 8.145 firme, din care 5.685 persoane juridice și 2.460 persoane fizice.

Persoanele juridice pe forme de organizare sunt structurate astfel:

- 5.540 societăți cu răspundere limitată (SRL);
- 106 societăți cu răspundere limitată (SA);
- 2 regii autonome (RA);
- 2 cooperative agricole (CA);
- 1 organizație cooperativă de credit (OCR);
- 11 societăți cooperative (SC);
- 23 societate în nume colectiv (SNC).

Persoanele fizice pe forme de organizare sunt structurate astfel:

- 1.576 persoane fizice autorizate (PFA);
- 286 întreprindere familiale (IF);
- 598 întreprinderi individuale (II).

Numărul salariaților din municipiul Suceava reprezintă aproximativ 49% din numărul salariaților de la nivel de județ și 8,99% din salariații din regiune.

Situația comparativă a numărului de firme - persoane juridice, la nivelul municipiului Suceava, în anii: 2009, 2011, 2014 și mai 2015, este prezentată în tabelul următor¹²³:

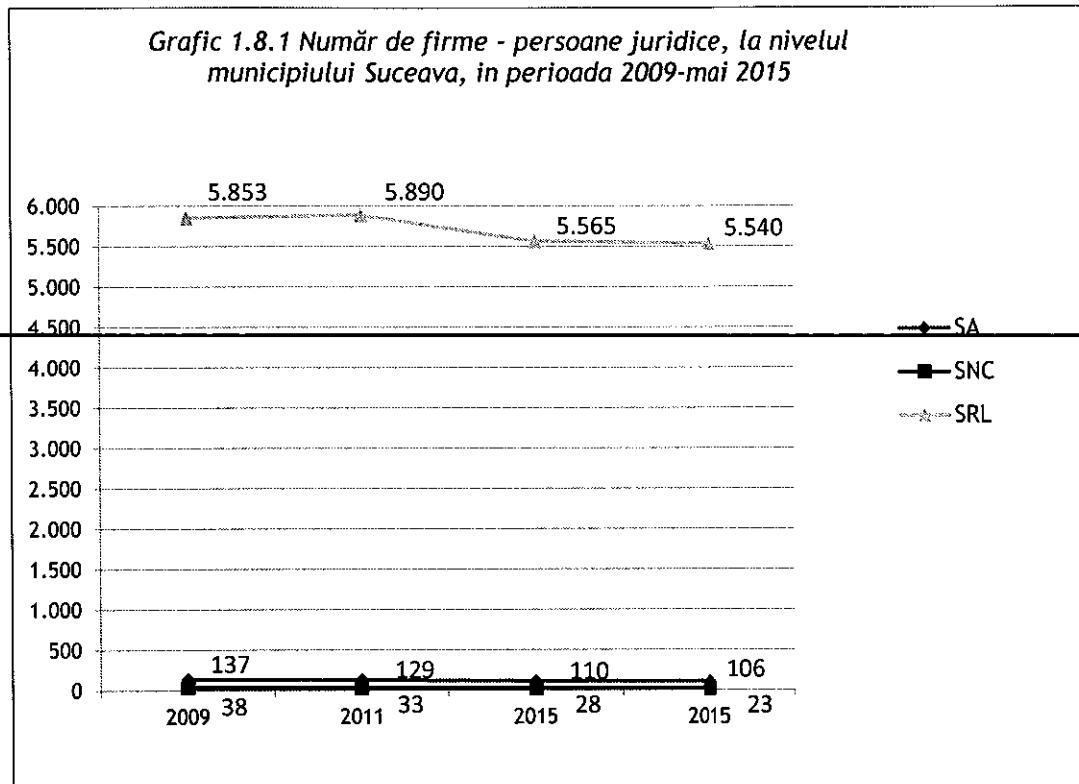
Persoane juridice	AN			
	2009	2011	2014	2015
SRL	5.853	5.890	5.565	5.540
SA	137	129	110	106
RA	2	2	2	2
CA	1	1	2	2
OCR	1	1	1	1
SC	10	10	11	11
SNC	38	33	28	23
SCS	1	1	0	0
TOTAL	6.043	6.067	5.719	5.685

¹²²Informații oferite de ONRC Suceava

¹²³Informații oferite de ONRC Suceava

Tabel nr. 1.8.1 Firme - persoane juridice, la nivelul municipiului Suceava, în anii: 2009, 2011, 2014 și mai 2015

Evoluția per ansamblu a numărului total de firme - persoane juridice, la nivelul Municipiului Suceava, este descrescătoare în perioada anilor 2009 - mai 2015 cu aprox. 5,92%, de la 6.043 firme în anul 2009 la 5.685 firme în anul 2015.

Dinamica firmelor - persoane juridice, la nivelul municipiului Suceava prezintă următoarele caracteristici:

- din total firme - persoane juridice majoritare sunt SRL-uri cu o pondere de 97,45 % pentru luna mai 2015.
- pentru SRL-uri se înregistrează o scădere de 5,35% în anul 2015, față de anul 2009;
- pentru SNC-uri se înregistrează o scădere de 39,47% în anul 2015, față de anul 2009;
- pentru SA-uri se înregistrează o scădere de 22,63% în anul 2015, față de anul 2009.

Putem concluziona faptul că pe intervalul anilor 2009 - mai 2015 numărul firmelor - persoane juridice a scăzut continuu, arătând faptul că la nivelul municipiului evoluția mediului de afaceri este defavorabilă.

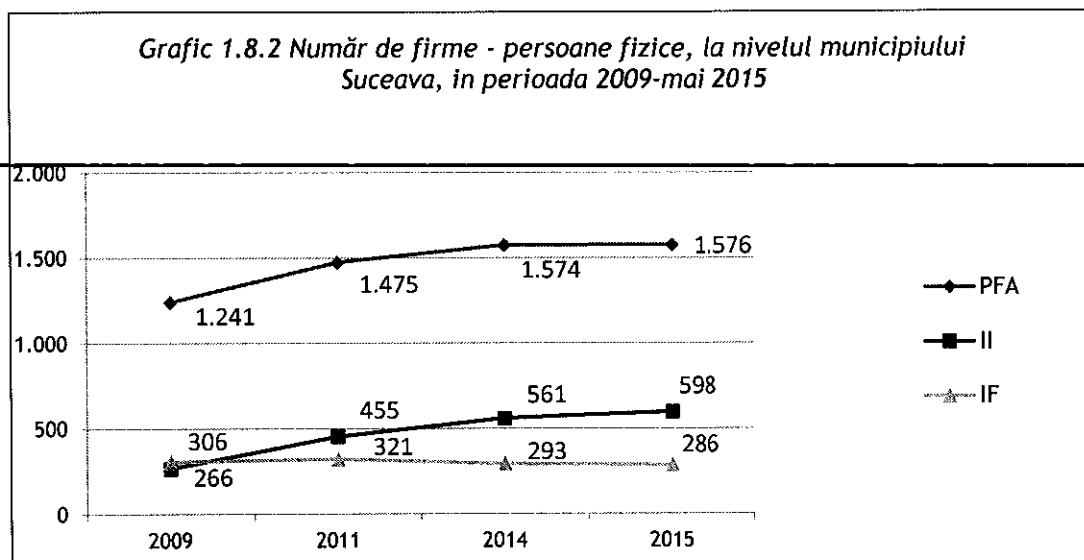
Situată comparativă a firmelor - persoane fizice¹²⁴, la nivelul municipiului Suceava, în anii: 2009, 2011, 2014 și mai 2015, este prezentată în tabelul următor¹²⁵:

¹²⁴ S-au luat în considerare doar persoanele fizice pentru care sunt informații în fiecare din anii prezenți

¹²⁵ Informații oferite de ONRC Suceava

Persoane fizice	2009	2011	2014	AN Mai 2015
PFA	1241	1475	1574	1576
II	266	455	561	598
IF	306	321	293	286

Tabel nr. 1.8.2 Firme - persoane fizice, la nivelul municipiului Suceava, în anii: 2009, 2011, 2014 și mai 2015

Dinamica firmelor - persoane fizice la nivelul municipiului Suceava prezintă următoarele caracteristici:

- evoluția per ansamblu a firmelor - persoane fizice la nivelul Municipiului Suceava este crescătoare în perioada anilor 2009 - mai 2015 cu aprox. 35,69%;
- cea mai mare creștere este aferentă II, cu 124,81% în anul 2015, față de anul 2009;
- pentru PFA-uri se înregistrează o creștere cu 26,99% în anul 2015, față de anul 2009;
- pentru IF se înregistrează o scădere cu 6,54% în anul 2015, față de anul 2009.

Tendința descrescătoare a numărului de persoane juridice este compensată parțial de cea crescătoare a persoanelor fizice.

Numărul total de firme active¹²⁶ la nivelul anului 2013 în municipiul Suceava este de 3.274 și reprezintă 32% din cele la nivel județean și 6,37% din cele la nivelul regiunii.

Evoluția numărului de firme active la nivelul municipiului Suceava, pe activități ale economiei naționale, în universul anilor 2008-2013, se prezintă astfel¹²⁷:

¹²⁶Conform informațiilor oferite de baza de date - Tempo Online - INS. Întreprinderea activă reprezintă entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare, respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil.

¹²⁷ Prelucrare proprie prin utilizarea informațiilor oferite de Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

Activitate economică	AN					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	43	48	47	53	52	55
Industria extractivă	5	4	5	5	6	3
Industria prelucrătoare - TOTAL, din care:	317	314	276	254	259	258
Industria alimentară	51	46	39	36	41	42
Fabricarea produselor textile	9	8	10	10	12	11
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	46	44	31	29	31	30
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împătite	33	27	26	24	21	18
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	14	17	13	11	11	10
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	27	36	32	34	32	32
Fabricarea de mobilă	33	35	29	24	24	23
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5	3	7	7	6	1
Distribuția ape, Salubritate, Gestionarea deșeurilor, Activități de Decontaminare	10	15	18	16	17	16
Construcții	344	326	290	269	276	279
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	1.629	1.427	1.292	1.215	1.221	1.239
Transport și depozitare	264	276	256	269	276	300
Hoteluri și Restaurante	172	196	177	163	178	183
Informații și Comunicații	128	119	132	100	114	114
Intermediari financiare și Asigurări	49	47	44	39	43	45
Tranzacții imobiliare	88	98	88	77	74	75
Activități profesionale, Științifice și Tehnice	428	456	409	365	367	374
Activități de Servicii adm. și de Servicii Suport	130	115	92	86	94	102
Învățământ	32	31	23	18	23	26
Sănătate și Asistență Socială	67	71	67	67	70	81
Activități de Spectacole, Culturale și Recreative	40	40	30	31	31	32
Alte activități de servicii	125	96	95	84	92	91
TOTAL	3.876	3.682	3.348	3.118	3.199	3.274

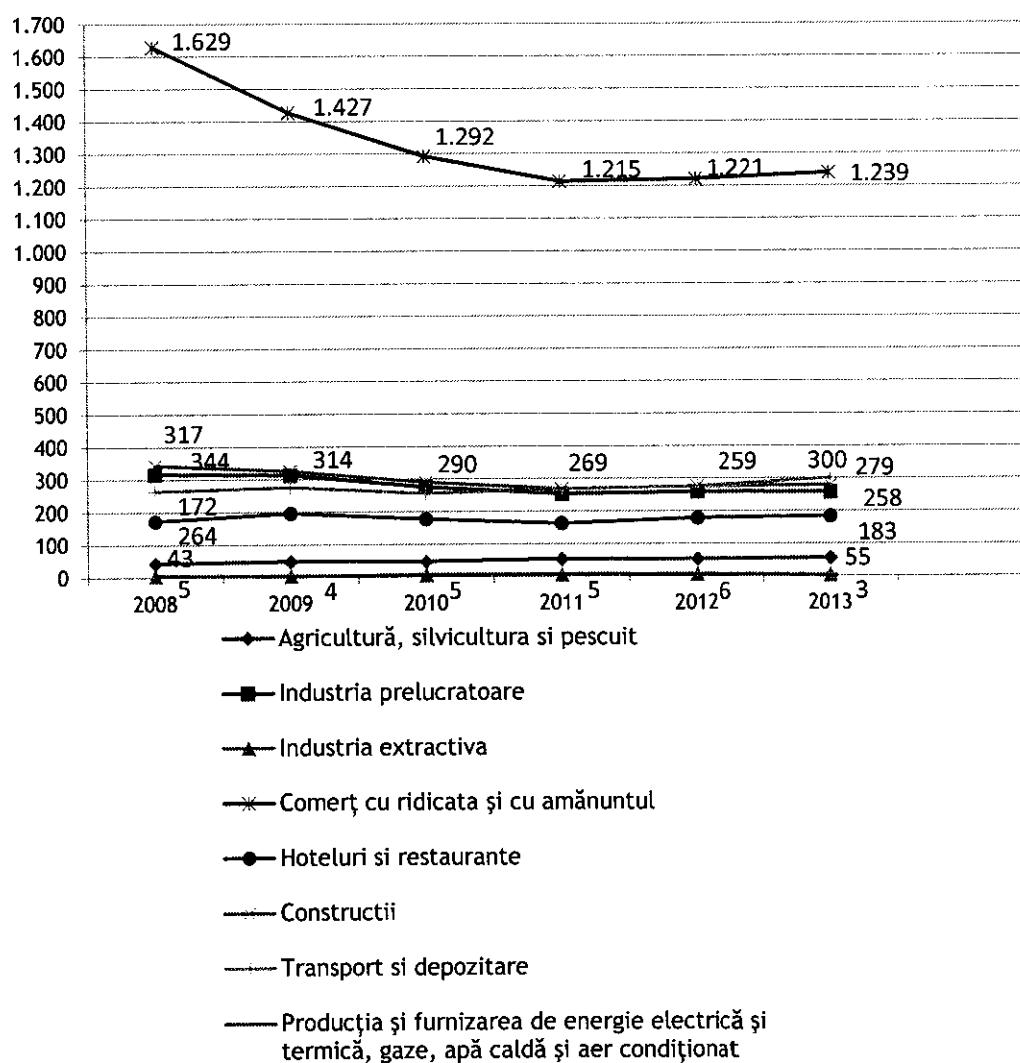
Tabel nr. 1.8.3 Evoluția numărului de firme active la nivelul municipiului Suceava, pe activități ale economiei naționale, în perioada anilor 2008 - 2013

Se observă o tendință fluctuantă a numărului total de firme active pe intervalul anilor 2008-2013, respectiv o descreștere până în anul 2011 de 19,56%, urmată de o creștere de 5% până în 2013.

La nivelul anului 2013, din totalul de 3.274 firme active, cele mai numeroase 1.239 sunt în domeniul comerțului cu ridicata și amănuntul, 374 în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice; 300 în transport și depozitare; 279 în domeniul construcțiilor și 258 în domeniul industriei prelucrătoare.

Firmele active pe cele mai importante activități ale economiei naționale, la nivelul municipiului Suceava în perioada anilor 2008-2013¹²⁸, sunt prezentate în graficul următor:

Grafic 1.8.3 Număr de firme active pe activități ale economiei naționale, în perioada 2008-2013

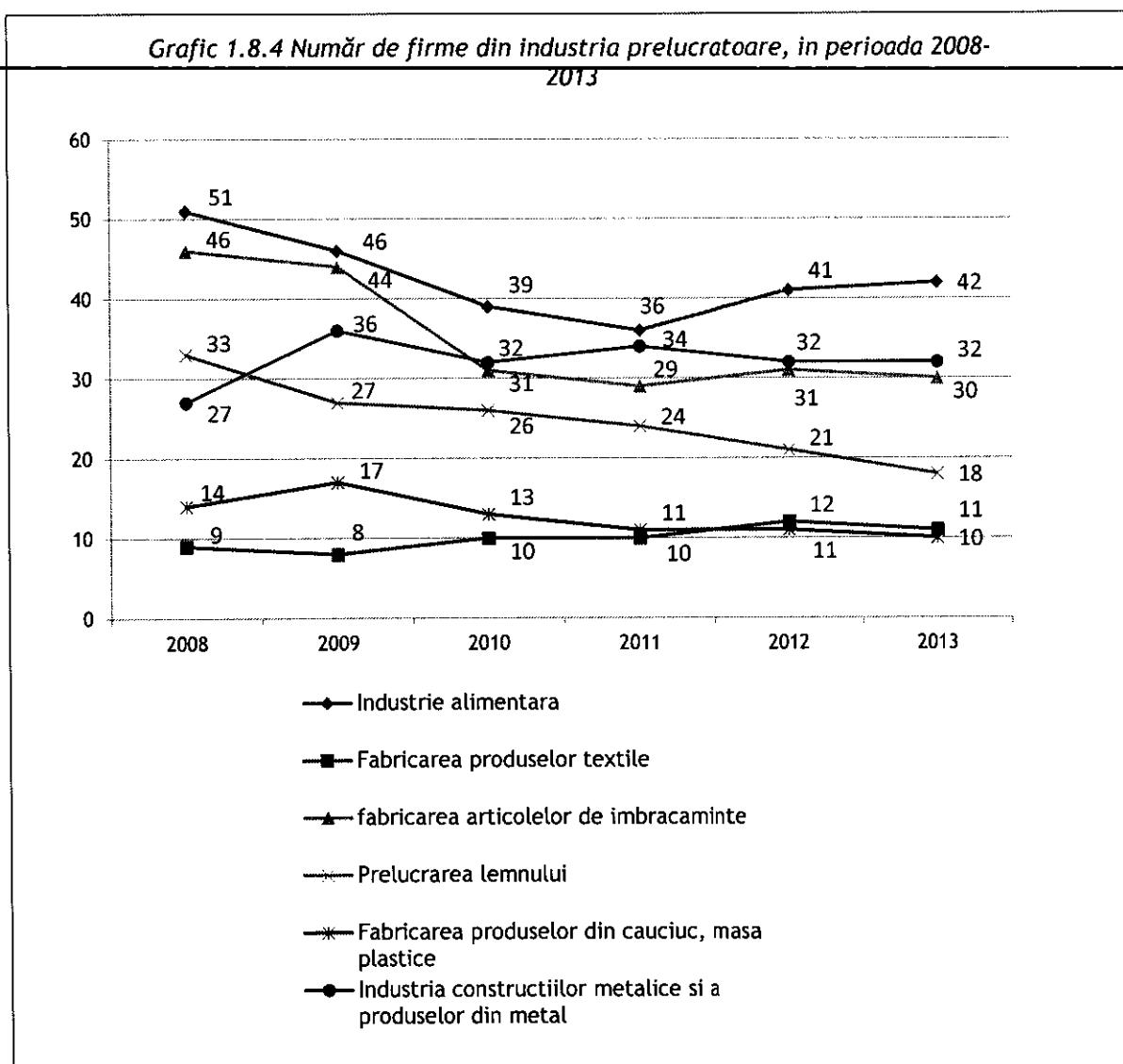

¹²⁸ Prelucrare proprie prin utilizarea informațiilor oferite de Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

Dinamica firmelor active pe cele mai importante activități ale economiei naționale, la nivelul municipiului Suceava în perioada anilor 2008-2013, prezintă următoarele caracteristici:

- Sectoarele economiei municipiului Suceava, în care firmele au o creștere în anul 2013 față de anul 2008 sunt: agricultura cu 27,91%, transportul cu 13,64% și turismul cu 6,4%;
- Firmele ce activează în celelalte sectoare ale economiei, luate în considerare în grafic, descresc astfel: industria prelucrătoare cu 18,61%, cea extractivă cu 40%, construcțiile cu 18,9%, comerțul cu 23,94%; producția de furnizare de energie electrică, gaze, apă cu 80%.

Dacă facem o analiză a firmelor din industria prelucrătoare pe universul acelorași ani, obținem următorul grafic¹²⁹:

Dinamica firmelor din industria prelucrătoare, la nivelul municipiului Suceava în perioada anilor 2008-2013, prezintă următoarele caracteristici:

¹²⁹ Prelucrare proprie prin utilizarea informațiilor oferite de Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

- Firmele cu activitatea de fabricare a produselor textile și cele din industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, sunt singurele care, chiar dacă au o evoluție ușor oscilantă, au creștere în anul 2013 față de 2008, cu 22,22% și respectiv 18,52%;
- Firmele de prelucrare a lemnului au un trend descendente în aceeași perioadă și o descreștere în 2013 față de 2008 de 45,45%;
- Firmele cu activitate de fabricare a produselor din cauciuc, mase plastice, au și ele trend descendente, mai puțin în anul 2009 când au o ușoară creștere. Scăderea în anul 2013 față de 2008 este de 28,57%;
- Firmele din industria alimentară și cele de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte au o evoluție oscilantă, iar în anul 2013 au descreștere față de 2008 cu 17,65%, respectiv 34,78%.

Analiza performanțelor sectoarelor economiei locale ale municipiului Suceava

Dacă facem o analiză a performanțele sectoarelor economiei municipiului Suceava folosind coeficientul locațional (de specializare), se poate indica natura, diversitatea și concentrarea activității economice într-o anumită arie.

Coeficientul locațional LQ identifică sectoarele cu potențial și permite să se determine în ce măsură un anumit sector al economiei locale are o situație generală mai bună sau mai proastă față de zona de referință cu care este comparat. Acolo unde diversificarea este unul dintre obiectivele strategice, coeficientul locațional poate indica în care sectoare ale economiei locale pot fi realizate eforturi pentru expansiunea acestora - există posibilitatea ca unele sectoare economice să fie subreprzentate ori să existe o supraspecializare într-o anumită industrie, ceea ce pot reprezenta pericole la adresa economiei locale.

Dacă LQ este subunitar se consideră că sectorul respectiv este subreprzentat comparativ cu nivelul de referință. O valoare apropiată de 1 poate sugera faptul că sectorul respectiv servește cel mult pentru cererea locală. O valoare supraunitară a coeficientului arată că activitățile sectorului sunt concentrate la nivel local, acest lucru însemnând că sectorul respectiv produce și pentru alte zone, cel puțin pentru cele cu care s-a efectuat comparația.

Pentru a calcula acest coeficient am utilizat clasificația INS și datele pe anul 2013 (provenite din aceeași sursă), luând în considerare numărul de angajați pe sectoare, iar ca arie de referință am ales nivelul național, datorită acurateței mai mari a datelor și a comparabilității acestora.

Rezultate pentru: $LQ < 1,0$

Domeniu de activitate	Indicator LQ an 2013
Agricultură, silvicultura și pescuit	0,22
Industria extractiva	0,02
Industria prelucrătoare TOTAL, din care:	0,53
Fabricarea produselor textile	0,27
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	0,70
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din	0,56

paie și din alte materiale vegetale împletite	
Fabricarea de mobilă	0,43
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,72
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	0,76
Transport și depozitare	0,71
Hoteluri și restaurante	0,83
Informații și comunicații	0,39
Intermediieri financiare și asigurări	0,19
Activități profesionale, științifice și tehnice	0,73
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0,45
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,54

Se poate observa că cele mai mici valori ale coeficientului sunt înregistrate în sectorul industriei extractive (0,02) și în cel al sectorului intermedieri financiare și asigurări (0,19).

În cadrul industriei prelucrătoare, care se încadrează în aceasta categorie cu un coeficient de 0,53, activitățile de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte și de prelucrare a lemnului au valori ale coeficientului mai mari ca media industriei prelucrătoare.

Cele mai mari valori ale coeficientului sunt înregistrate în sectorul hoteluri și restaurante (0,83) și comerț (0,76). Deși la o primă impresie să arătă că sectorul hotelier și cel al restaurantelor este unul competitiv, valoarea coeficientului ne arată că numărul angajaților din acest sector este unul procentual mai mic decât cel de la nivel național. Valoarea coeficientului, dar și situația de fapt, ne pot permite să spunem că acest sector satisface cerințele pieței locale. O analiză ulterioară a coeficientului de concentrare pe baza cifrei de afaceri ar putea schimba radical situația, cunoșcând valoarea economică a acestui sector precum și tipurile de unități economice componente.

Interpretarea datelor ne-ar putea duce la concluzia că toate sectoarele identificate mai sus ar constitui o problemă pentru economia locală, ceea ce nu este neapărat adevărat. Totuși diminuările importante ale valorilor coeficienților sectoarelor industriale pot constitui un semnal de alarmă.

Rezultate pentru: LQ = 1,0

Domeniu de activitate	Indicator LQ an 2013
Distribuția apei; salubritate; gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,06
Construcții	0,95
Industria alimentară	1,07
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voaj și marochinărie, harnășamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	1,01

Observăm că parte a sectorului serviciilor, în special cele administrative - Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, susțin cererea locală.

Sectorul construcțiilor, al industriei alimentare și al prelucrării pieilor reușesc de asemenea să facă fată cerințelor pieței locale.

Rezultate pentru: LQ > 1,0

Domeniu de activitate	Indicator LQ an 2013
Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	6,40
Alte activități industriale n.c.a.	1,11
<u>Tranzacții imobiliare</u>	1,37

Observăm că activitatea de fabricare a hârtiei și a produselor din hârtie are cel mai mare indicator de specializare (6,40), arătând o dezvoltare mare la nivelul municipiului. Cei mai importanți investitori din economia municipiului Suceava provin din ramura producătoare de celuloză și hârtie. Această ramură industrială a devenit în timp o marcă a municipiului Suceava, iar specializarea dobândită în timp și aportul resursei umane implicate, a contribuit la poziția obținută în economia locală.

Valori importante ale coeficientului (1,37) înregistrează sectorul tranzacțiilor imobiliare, arătând că își păstrează un loc important în economia municipiului.

Sectorul alte activități industriale are de asemenea un indicator supraunitar.

Infrastructura de sprijin a afacerilor

Infrastructura pentru afaceri nu este foarte bine dezvoltată în municipiul Suceava. Cea mai importantă prezență și activitate este asigurată în sprijinul întreprinzătorilor de către Camera de Comerț și Industrie Suceava.

Serviciile oferite de Camera de Comerț și Industrie Suceava vizează consultanță de afaceri, parteneriatele internaționale, arbitrajul comercial, informații de afaceri, formarea și perfecționarea profesională, promovare în cadrul târgurilor și expozițiilor organizate, servicii pentru prezentări de firme și alte evenimente.

La nivel administrativ al municipiului Suceava nu există un incubator/centru de afaceri. Singurul centru economic din imediata apropiere a orașului este Centrul Economic Bucovina Suceava, dar acesta este situat pe teritoriul administrativ al orașului Salcea. Deși a fost realizat prin programul PHARE CES 2006, acesta nu este utilizat. Proiectul de realizare a centrului economic a fost implementat de către Consiliul Județean Suceava și inaugurat în noiembrie 2006.

Probleme identificate

În urma procesului de consultare a mediului de afaceri din municipiul Suceava, prin intermediul unor chestionare realizate telefonic de o firmă specializată, au rezultat o serie de probleme identificate de către reprezentanții mediului de afaceri din regiune, după cum urmează:

- Legislația economică și fiscală mereu în schimbare;
- Infrastructura de transport rutier învechită;

- Necesitatea fluidizării traficului;
- Birocrația excesivă;
- Dificultăți în ceea ce privește resursa umană specializată;
- Accesul limitat la credite de către întreprinzători;
- Lipsa clientilor;
- Lipsa industriei;
- Puterea de cumpărare scăzută;
- Lipsa investitorilor în zonă;
- Poziția geografică a municipiului și județului;
- Slaba accesare a fondurilor europene de către firme, datorită faptului că procedura este complicată, a lipsei informațiilor și a birocrației excesive;
- Foarte puține târguri și expoziții de promovare organizate la nivelul municipiului pe diferite domenii ale economiei.

Măsuri necesare pentru diminuarea/eliminarea problemelor identificate

Conform răspunsurilor date în procesul de consultare a mediului de afaceri din municipiul Suceava, prin intermediul chestionarelor, au rezultat o serie de măsuri necesare în domeniul economic, după cum urmează:

- Dezvoltarea infrastructurii de transport, în special finalizarea șoselei de centură a orașului, pentru fluidizarea traficului și îmbunătățirea rețelei de transport aerian;
- Îmbunătățirea managementului traficului din municipiu;
- Înființarea unui incubator de afaceri;
- Pentru asigurarea resursei umane specializate ar trebui create școli profesionale, adaptarea specializărilor tipului de învățământ, practică pentru studenți, târguri de recrutare personal, cursuri de specializare, etc.
- Organizarea de târguri și expoziții la nivelul municipiului pe diferite domenii ale economiei municipiului: medical, de construcții și amenajări, cu tematici industriale, pentru activitate de tipărire, publicitate, pentru confecții textile, expoziții cu materiale, utilaje, de echipamente, târguri de mobilă, de electronice, în domeniul IT, târguri de cariere, evenimente de network;
- Simplificarea metodologiei de accesare a fondurilor europene;
- Îmbunătățirea rețelei tehnice industriale;
- Alocarea de spații pentru desfășurarea de activități economice de tip parc industrial.

1.8.2 Turism/servicii

Suceava este orașul care reprezintă conjugarea armonioasă a trecutului istoric aflat sub sceptrul Voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt, a prezentului definit prin tehnică, dinamism și comunicare și a viitorului european pe care îl construiește zi de zi fiecare sucevean.

Sursa: Primăria Suceava

Date privind situația actuală

Potențialul turistic al municipiului Suceava constituie una din cele mai importante resurse ce pot fi valorificate pe termen lung în economia locală. Resursele turistice ale municipiului Suceava reprezintă în primul rând mărturii ale vechii civilizații a locului.

În anul 2013, cei mai mulți turiști au vizitat județele Suceava (241.629 turiști) - o treime din numărul total (regional) al turiștilor, Iași (183.305 turiști) și Neamț (160.7047 turiști). Cei mai puini turiști au fost înregistrați în județele Botoșani și Vaslui, fiecare fiind vizitat de 4,42%, respectiv 4,66% din numărul total al turiștilor.

În cadrul regiunii de N-E, județul cu cea mai mare capacitate de cazare este Suceava, situație normală dacă avem în vedere condițiile geografice existente, favorabile pentru dezvoltarea turismului, precum și spiritul antreprenorial deosebit de dezvoltat al locuitorilor din acest județ - la polul opus situându-se județele Botoșani și Vaslui.

Potențialul turistic natural și antropic al municipiului Suceava, permite practicarea a numeroase forme de turism, precum:

Turismul cultural

Suceava este un loc încărcat de istorie și cultură, martor fiind patrimoniul istoric și cultural existent, urmărind evoluției localității însemnând de fapt o parcurgere a istoriei Moldovei.

Cele mai semnificative obiective de patrimoniu care s-au menținut până azi sunt: Cetatea de Scaun a Sucevei, Muzeul etnografic, Hanul Domnesc, Curtea Domnească, Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou” de la Suceava și Muzeul de Istorie.

La acestea se adaugă alte câteva nestemate, unele mai ușor de găsit, precum Biserica Învierii, fondată acum cinci secole, sau Mănăstirea fortificată Zamca - sec. XVII, gara Burdujeni, altele mai bine ascunse precum Capela din cimitirul armenesc sau Casa Memorială „Simion Florea Marian”.

De-a lungul timpului orașul Suceava și-a creat o tradiție în legătură cu activitățile cultural-artistice, organizându-se evenimente pentru toate categoriile de public. Un efort deosebit s-a depus pentru a perpetua tradiția și obiceiurile moștenite prin intermediul poeziei, a cântecului, a dansului, a artelor vizuale sau artelor culinare la care participă invitați de seamă.

Cu toate acestea, viața contemporană suceveană caută să completeze puternica moștenire de folclor cu o varietate de inițiative culturale, începând cu muzică clasică și continuând cu literatură, dans sau artă urbană.

Manifestări culturale organizate în municipiu

Manifestările artistice și sărbătorile populare tradiționale din tot cursul anului aduc în atenția publicului larg spiritul viu, autentic al meleagurilor bucovinene, prin portul popular, cântece și dansuri, obiceiuri străvechi - festivaluri de artă plastică, de folclor, de datini și obiceiuri.

În 2006 a fost prima ediție a Festivalului de Artă Medievală de la Suceava. Apoi, în fiecare an în Cetatea de Scaun este prezentată câte o scenă marcantă din istoria Moldovei și a Sucevei, totul pe bază de documentare științifică: înscăunarea ca domn al

Moldovei a lui Ștefan cel Mare, judecarea unui boier trădător sau intrarea lui Mihai Viteazul în Cetatea Sucevei în anul 1600. Împlinirea a 620 de la prima atestare documentară a Cetății de Scaun a fost un motiv în plus pentru organizarea unui mare spectacol cu reconstituirea asediului Cetății în anul 1476 de către Mahomed II. Unirea Bucovinei cu România a fost un prilej de sărbătoare la împlinirea a 90 de ani, astfel s-a reconstituit intrarea trupelor române în oraș, dând posibilitatea sucevenilor de a retrăi emoția acelor evenimente.

Cu un patrimoniu al muzeului sucevean care se ridică la nivelul celor europene, după anul 2000, muzeografii suceveni au realizat câteva expoziții de anvergură în afara granițelor: Bucovina Necunoscută - în Germania (2007), Cultura Cucuteni - Polonia (Varșovia și Bytom), Elveția și Vatican (2008-2009), sau Mănăstiri ortodoxe din Bucovina și „retable” din Flandra - în Franța (2006). Conferința internațională Dyes in History and Archaeology desfășurată la Suceava, a prilejuit editarea în anul 2006 a unei lucrări care trecea în revistă cele mai importante piese restaurate în Laboratorul Zonal în ultimii ani: veșmântul descoperit în Biserica „Sf. Gheorghe”- Mirăuți (1997), obiectele de podoabă și textile arheologice de la Mănăstirea Probota, obiectele de podoabă și accesorii vestimentare de la Biserica „Sfântul Nicolae” din Bălinești.

La capitolul tradiții, amintim Sesiunea anuală a Muzeului Bucovinei cu două secțiuni: Artă și civilizație medievală și Bucovina - File de istorie. În fiecare an, la aniversarea unirii Bucovinei cu România, simpozionul adună invitați din toată țara, de la muzeu, universități și institute de cercetare, dar și din Ucraina și Republica Moldova, pentru a aminti de faptul că trecutul poate fi o legătură peste timp. Pentru invitați, secțiile de Istorie și Arheologie pregătesc lansări de carte, vernisaje de expoziții și excursii la monumentele din județ.

Muzeul Satului Bucovinean se află în zona Cetății de Scaun a Sucevei și este unul dintre cele mai tinere muzee aflate în aer liber. Deschiderea lui s-a efectuat în anul 1990, atunci transferându-se casele populare țărănești din satele bucovinene. Acest muzeu prezintă viața oamenilor de la țară, fie în ateliere meșteșugărești, fie participarea la evenimente, cum ar fi botezul. Pe lângă rolul de conservare a valorii patrimoniului cultural-etnografic, muzeul organizează spectacole și festivaluri folclorice, târguri ale meșterilor populari, tabere de creație pentru elevi, astfel promovându-se tradițiile și creațiile autentice sucevene.

Hanul Domnesc este o construcție din Evul Mediu fiind destinată găzduirii dregătorilor străini, oaspeților de seamă sau marilor negustori de la acea vreme. În timpul stăpânirii habsburgice, hanul și-a schimbat destinația în casă de vânătoare pentru familia imperială. La momentul actual aici se găsește o expoziție permanentă a tuturor genurilor de artă populară din principalele zone etnografice ale județului, cum ar fi: Humor, Dorna, Câmpulung Moldovenesc și Rădăuți.

Muzeul de Științele Naturii este situat în centrul orașului Suceava și oferă o imagine a evoluției vieții pe Pământ. Dioramele care se remarcă sunt: Turmă de mistreți, Ursul brun din Bucovina, Boncănitul cerbilor, Haită de lupi - iarna.

Casa de Cultură a Studenților a fost cea cu numărul cincisprezece din țară. Aceasta sprijină ansamblul de dansuri populare Arcanul USV, Teatrul Fabulinus și Radio USV, iar anual se organizează Zilele și Nopțile Studențești USV.

La capitolul arte vizuale, Centrul Cultural "Bucovina" organizează ediții regulate ale manifestării "Dialogul artelor", unde sunt lansate expoziții de arte vizuale la care se adaugă lansări de carte sau recitaluri de muzică și poezie, Concursul național de artă plastică Ion Irimescu, Campionatul național de caricatură, lansări de cărți aniversare, expoziții, recitaluri de muzică. Tot la Suceava se desfășoară anual diferite expoziții fotografice, unele cu tematică din arta populară bucovineană, altele cu teme mai moderne, precum și Concursul anual al artiștilor plastici amatori.

Muzeul Bucovinei derulează proiecte precum Atelierul de pictură „Din secretele maestrilor-lumină și culoare”, Târgul Meșterilor Populari sau Festivalul de artă medievală „Ștefan cel Mare”.

La capitolul cântec și joc, Suceava se mândrește în primul rând cu Ansamblul Ciprian Porumbescu, un ansamblu profesionist din cadrul Centrului Cultural Bucovina.

În fiecare an, la începutul lunii iunie, Centrul Cultural Bucovina organizează „Festivalul European al Artelor Ciprian Porumbescu”, eveniment cultural de anvergură, cu un program încărcat, cu diferite activități precum: Concurs Internațional de Interpretare Instrumentală „Lira de aur”, spectacole folclorice susținute atât de Ansamblul Ciprian Porumbescu, cât și de ansamblurile artistice de amatori de pe meleagurile bucovinene, Salonul de primăvară a artiștilor plastici amatori din județ, reuniunea corală județeană, simpozionul de muzicologie „Componistica românească de valorificare a folclorului de la Ciprian Porumbescu până în zilele noastre”, „Cântecul neamului” Festival-concurs internațional de folclor.

~~Pe lângă inițiativele, proiectele și programele culturale ale instituțiilor de profil sucevene, viața culturală suceveană contemporană este marcată și de inițiative ale societății civile sau ale mediului privat, precum: Festivalul International de muzică - Blues Confusion (Fani Adumitroaie), Festivalul International al Școlilor de Teatru - stagiu de spectacole pentru copii și adulți, Festivalul de teatru în limba engleză, Suceava capitala spirituală a Bucovinei, Săptămâna Europeană a Tineretului, Promovarea culturii muzicale corale sucevene, Zilele Teatrului pentru Copii și Tineret la Suceava, Ansamblul Studențesc „Arcanul” USV - promotor al valorilor tradiționale sucevene, Concurs Internațional Studențesc de Calculatoare „HARD & SOFT”, Concursul Revistei Sinus și Concursul de Inventică ROSEF, Parcuri vii - Caravana Antidrog, NIGHT MUSIC, Festival Anti violență.~~

Printre proiectele frumoase pe care Clubul Rotary Suceava Bucovina le-a inițiat pentru comunitate se regăsesc evenimentul teatral Zilele Matei Vișniec - un festival internațional de teatru prin care publicul sucevean se poate întâlni cu dramaturgul Matei Vișniec și invitații domniei sale, personalități din lumea teatrului, dar și companii teatrale de pe alte meridiane ale lumii, iar cel mai important eveniment creat de Clubul Rotary Suceava Bucovina este proiectul Simfonii de Toamnă, al cărui punct culminant este un concert de muzică clasică în aer liber la care participă anual peste 6.000 de persoane.

Turismul religios

Turismul religios este astăzi un fenomen complex care se află în continuă transformare și diversificare, păstrându-și însă elementul de bază care l-a consacrat: religia.

Biserica „Sf. Gheorghe”, Biserica „Mirăuți”, Mănăstirea „Hagicadar”, Mănăstirea „Sf. Ioan cel Nou” din Suceava, determină manifestarea turismului religios sub două forme: vizite la lăcașurile sfinte și pelerinaje religioase cu ocazia unor sărbători de cult, a hramului mănăstirilor și bisericilor.

Turismul de afaceri

La nivel local, unitățile hoteliere sunt dotate cu facilități pentru organizarea de conferințe, simpozioane și traininguri. Pe lângă organizarea congresului sau a conferinței, beneficiarii au parte de un întreg pachet de servicii: cazare, transferuri de la aeroport la hotel, bilete de avion, servicii de secretariat, organizare vizite pentru participanți, programe de divertisment și mese festive.

Turismul științific

Rolul de Centru Universitar al orașului Suceava datorită existenței Universității „Ștefan cel Mare”, a existenței Planetariului, se evidențiază și prin organizarea de manifestări științifice, conferințe, simpozioane, seminarii, sesiuni științifice, care atrag specialiști din țară și străinătate. Organizarea unor asemenea activități a stat în atenția proprietarilor de structuri turistice prin construirea de spații cu destinație în acest scop.

Infrastructura de turism

Infrastructura pentru turism din municipiul Suceava este reprezentată în principal de hoteluri de una, două, trei sau patru stele, dar și de pensiuni și vile, totalizând 25 de unități clasificate cu o capacitate de cazare de 1.221 locuri¹³⁰.

Structurile de primire turistică cu funcții de cazare clasificate din municipiul Suceava reprezintă cca. 12% din cele prezente pe teritoriul județului. Ponderea nu este una foarte importantă acest lucru se datorează atractivității turistice a numeroase locuri de pe teritoriul județului Suceava și existenței unei infrastructuri de cazare distribuită spațial în aceste puncte de interes.

Structurile de cazare clasificate existente¹³¹ la data de 16 noiembrie 2015 în municipiul Suceava, sunt reprezentate de:

- 11 hoteluri:
  - 4 Hoteluri de 4 stele: Daily Plaza, Imperium, Sonnen Hof, Alice;
  - 5 Hoteluri de 3 stele: Albert, Continental, Gloria, Rezidens, Zamca;
  - 1 Hoteluri de 2 stele: Bucovina Severin;
  - 1 Hoteluri de 1 stea: Socim.
- 4 vile turistice: Alice, Casa de oaspeți, Casa Aristocrat, Magic Bucovina;
- 7 pensiuni turistice turistice: Rapsodia, Bi-Com, Brândușa, Scorpion, Marc I, Marc II, Leagănul Bucovinei;
- 1 apartament de închiriat;
- 2 camere de închiriat.

Capacitatea de cazare turistică

În intervalul 2008-2015, capacitatea de cazare turistică a celor mai importante structuri de cazare la nivelul municipiului Suceava¹³², a evoluat astfel:

Capacitatea de cazare turistică	ANUL							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hoteluri	960	993	1133	977	946	906	1016	1.134
Hoteluri apartament	0	32	32	0	0	0	0	0
Hosteluri	0	0	0	10	10	10	10	0
Vile turistice	36	36	32	37	37	37	37	54

¹³⁰ Agenția Națională de Turism - Structuri de cazare clasificate la 16 noiembrie 2015

¹³¹ Prelucrare proprie prin utilizarea informațiilor oferite de Agenția Națională de Turism

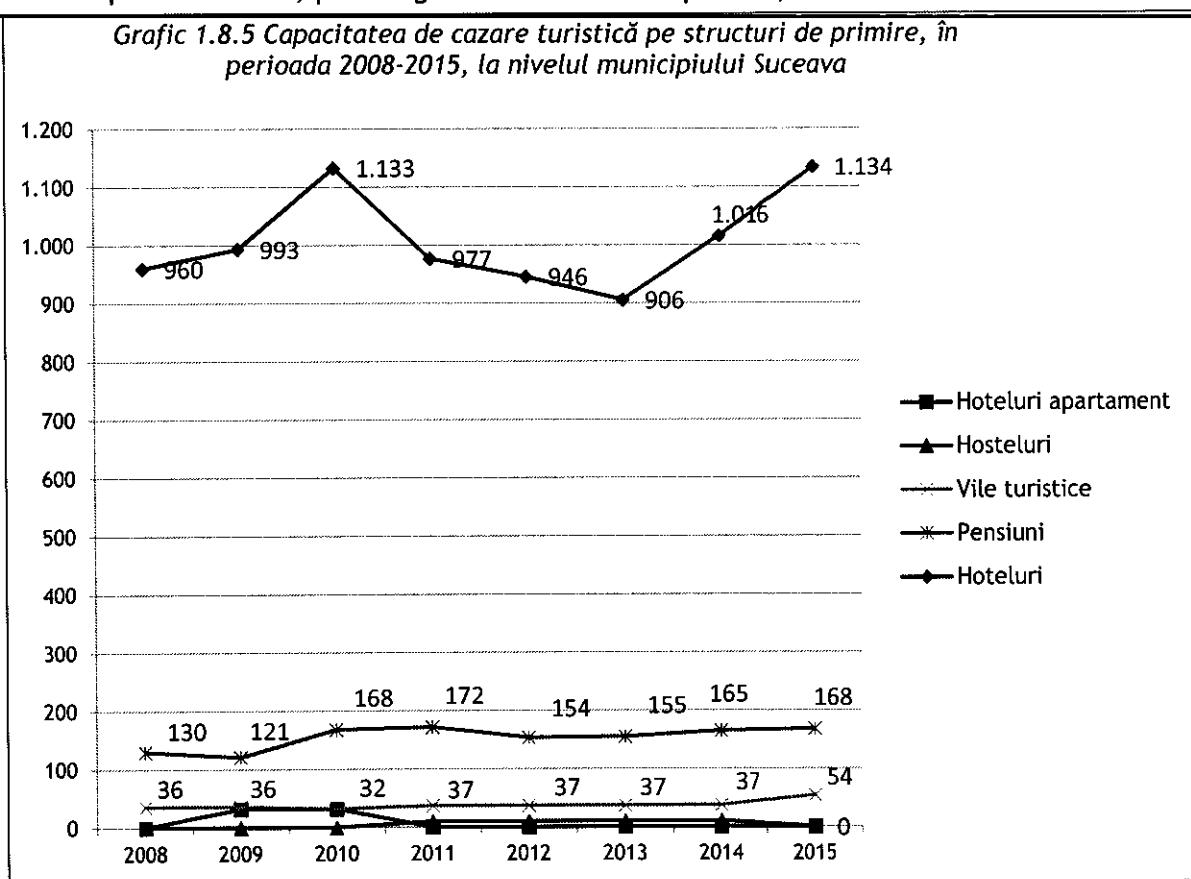
¹³² Date preluate din Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

Pensiuni	130	121	168	172	154	155	165	168
TOTAL	1.126	1.182	1.365	1.196	1.147	1.108	1.228	1.356

Tabel nr. 1.8.4 Capacitatea de cazare turistică la nivelul municipiului Suceava, în intervalul 2008-2015

Se observă creșterea capacitații de cazare turistică generală la nivelul anului 2015 (1.356 locuri), față de anul 2008 (1.126 locuri), cu 20,42%. În cadrul evoluției capacitații de cazare totale în perioada analizată, se observă o creștere până în anul 2010 cu un procent cu 21,22% față de 2008 și o dată cu începerea crizei economice în anul 2011 începe scăderea indicatorului până în anul 2013 cu 10%, urmată de creștere până în anul 2015.

În graficul următor se prezintă dinamica capacitații de cazare turistice la nivelul municipiului Suceava, pe categorii de structuri de primire, în intervalul 2008-2015¹³³:

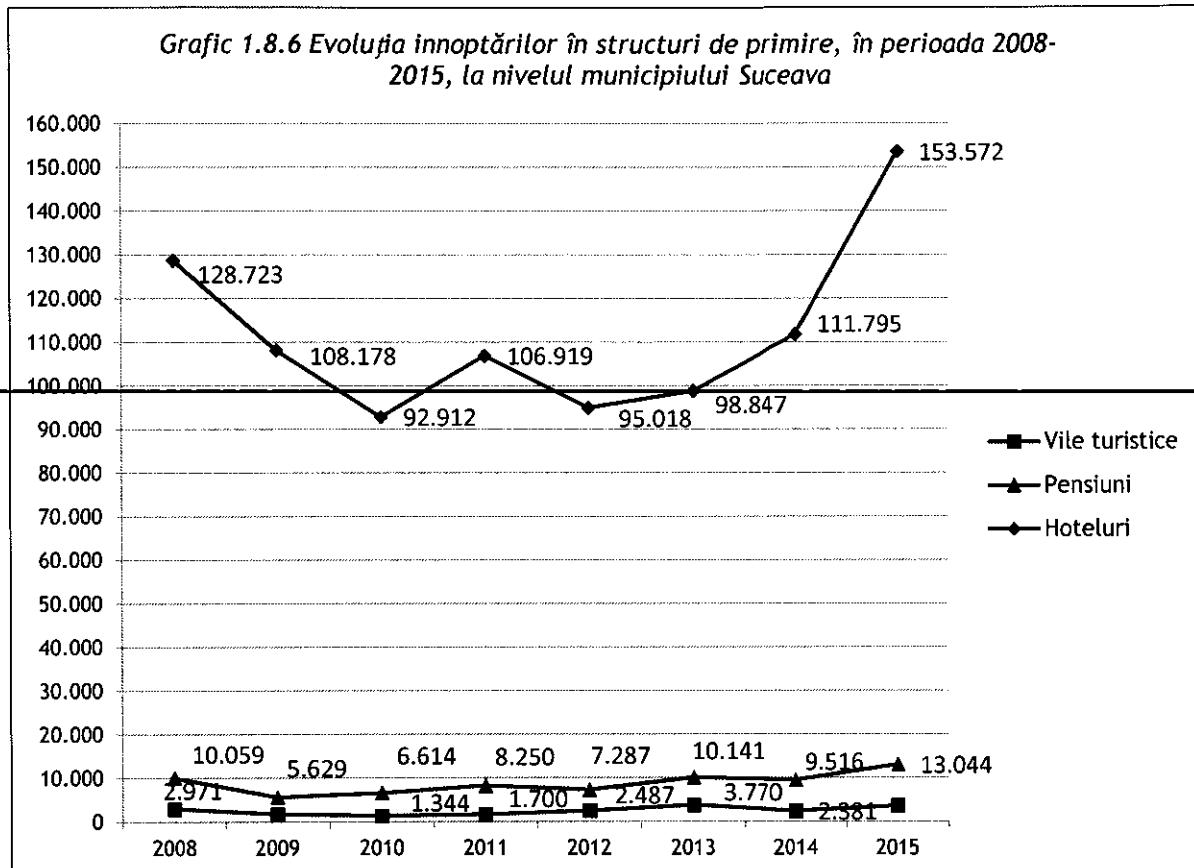
Dinamica capacitații de cazare turistică la nivelul municipiului Suceava, pe categorii de structuri de primire prezintă următoarele caracteristici:

- Se observă o evoluție oscilantă a majorității structurilor de primire turistice pe universul de timp analizat, iar în anul 2015 o creștere față de anul 2008 pentru hoteluri cu 18,12%, pentru vile cu 50% și pentru pensiuni cu 29,23%;
- Hostelurile apar ca structuri de primire turistice în anul 2011 și rămân constante ca locuri de cazare până în anul 2014, în anul 2015 nu mai sunt înregistrate.

¹³³ Date preluate din Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

Circulația turistică la nivelul municipiului Suceava

În intervalul anilor 2008-2015, evoluția înnoptărilor în structurile de primire turistică din municipiul Suceava¹³⁴ se prezintă astfel:

Se observă o evoluție oscilantă a numărului de înnoptări pentru toate structurile de primire turistice pe universul de timp analizat. De asemenea, se constată o preferință pentru înnoptările în cadrul hotelurilor. Hotelurile atrag cca. 90% din totalul numărului de înnoptări înregistrate în structurile de primire turistică din municipiul Suceava.

Referitor la numărul de sosiri a turiștilor pe tipuri de structuri de primire turistică situația se prezintă astfel:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Sursa: DJS Suceava
Hotel	65.458	78.560	71.014	66.650	74.259	80.035	
Vile turistice	1.153	916	1.663	1.968	1.577	2.307	
Pensiuni turistice	4.180	4.137	3.879	5.511	5.653	8.698	
Total sosiri ale turiștilor în unitățile de primire turistică	70.791	83.613	76.556	74.129	81.489	91.040	

Tabel nr. 1.8.5 Număr de sosiri ale turiștilor la nivelul Municipiului Suceava pe tipuri de structuri de primire turistică

¹³⁴ Date preluate din Fișa localității Suceava (DJS Suceava)

	Sursa: DJS Suceava					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică	100.945	117.377	106.567	114.741	123.692	170.217
Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică	70.791	83.613	76.556	74.129	81.489	91.040
Durata medie de sedere	1,43	1,40	1,39	1,55	1,52	1,87

Tabel nr. 1.8.6 Centralizator privind înnoptările, sosirile și durata medie de sedere a turiștilor la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2010-2015

În ceea ce privește **infrastructura pentru alimentație publică**, în municipiul Suceava există 32 de astfel de unități ce asigură un număr total de 4.675 locuri la mese. Cele mai multe astfel de unități de alimentație publică sunt clasificate ca restaurante clasice. Acestea sunt în număr de 20 și asigură 3.890 locuri la mese. Pe lângă restaurantele clasice, în municipiul Suceava există și alte unități de alimentație publică clasificate de două, trei și patru stele, cu o capacitate totală de 785 de locuri la mese. Cele mai numeroase astfel de unități de alimentație publică sunt restaurantele de tip fast-food și barurile de zi.

În ceea ce privește **infrastructura de promovare a serviciilor pentru turism**, municipiul Suceava beneficiază de prezența unui Centru de Informare Turistică, acesta având un rol important în acțiuni de prezentare a atracțiilor turistice ale municipiului, dar și de activitatea celor 45 de agenții de turism clasificate conform legislației în vigoare.

Pe de altă parte, deși obiectivele turistice ale orașului reprezintă valori inestimabile ale patrimoniului istoric și cultural al României și nu numai, indicatorii privind ocuparea în cadrul structurilor de cazare turistică se situează pe un trend descendente.

Tinând cont de toate aceste lucruri se constată faptul că revigorarea turismului este necesară și considerată o prioritate în politica de dezvoltare viitoare a municipiului.

Probleme identificate

În urma procesului de consultare a mediului de afaceri din municipiul Suceava, prin intermediul chestionarelor aplicate, au rezultat o serie de probleme identificate în domeniul turismului de către reprezentanții mediului de afaceri din regiune, după cum urmează:

- Legislația economică și fiscală mereu în schimbare;
- Infrastructura de transport rutier, aerian, feroviar învechite;
- Fluidizarea traficului;
- Birocracia excesivă;
- Dificultăți în ceea ce privește resursa umană specializată;
- Accesul limitat la credite de către întreprinzători;
- Slaba accesare a fondurilor europene de către firme, datorită faptului că procedura este complicată, a lipsei informațiilor și a birocratiei excesive;
- Foarte puține târguri și expoziții de turism, artizanat, agroalimentare, de alimentație organizate la nivelul municipiului;
- Taxele mari;
- Insuficientă ofertă de agrement;
- Aspectul spațiilor verzi;

- Lipsa de pregătire și de motivare a resursei umane din turism.

Măsuri necesare pentru diminuarea/eliminarea problemelor identificate

Conform răspunsurilor date în procesul de consultare a mediului de afaceri din municipiul Suceava, prin intermediul chestionarelor, au rezultat o serie de măsuri necesare în domeniul turismului, după cum urmează:

- Reabilitarea infrastructurii de transport rutier;
- Reabilitarea infrastructurii de transport feroviar și aerian;
- Amenajarea parcului Șipote - un obiectiv de importanță majoră ce trebuie valorificat în interesul comunității locale;
- Îmbunătățirea aspectului spațiilor verzi din oraș;
- Sprijinirea operatorilor de turism în vederea promovării turismului local;
- Organizarea de târguri și expoziții de turism, artizanat, produse tradiționale;
- Amenajarea urbanistică a localității în vederea creșterii gradului de atractivitate a localității;
- Realizarea unui centru intermodal.

1.8.3 Taxe și impozite

Date privind situația actuală

Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 304 din 05 noiembrie 2015 privind stabilirea impozitelor și taxelor locale, precum și a taxelor speciale pentru anul 2016, impozitele și taxele aplicabile la nivelul municipiului Suceava sunt după cum urmează:

- a. impozitul pe clădiri;
- b. impozitul pe teren;
- c. impozitul pe mijloace de transport;
- d. taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor;
- e. taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate;
- f. impozitul pe spectacole;
- g. taxa hotelieră;
- h. taxe speciale - taxa de ecologizare;
- i. alte taxe locale.

Analizând Hotărârea nr. 304 - Anexa 1, se observă că pentru impozitele percepute populației avem următoarele situații:

- pentru impozitele pe clădiri nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice s-a stabilit valoarea minimă a cotei (0,2%). Pentru clădirile rezidențiale sau nerezidențiale deținute de persoane juridice s-au stabilit valorile maxime ale cotelor, respectiv 0,2% și 1,3%;
- pentru impozitul pe terenul aflat în intravilan, cotele stabilite sunt apropiate de valorile minime, iar pentru terenul extravilan la cotele maxime;
- pentru impozitul pe mijloacele de transport cotele stabilite sunt la valorile minime.

Gradul de colectare a taxelor și impozitelor

Conform informațiilor prezentate de Direcția pentru politici fiscale și bugetare locală¹³⁵, în perioada de analiza 2008-2011, la nivelul municipiului Suceava gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale nu trece de 82%.

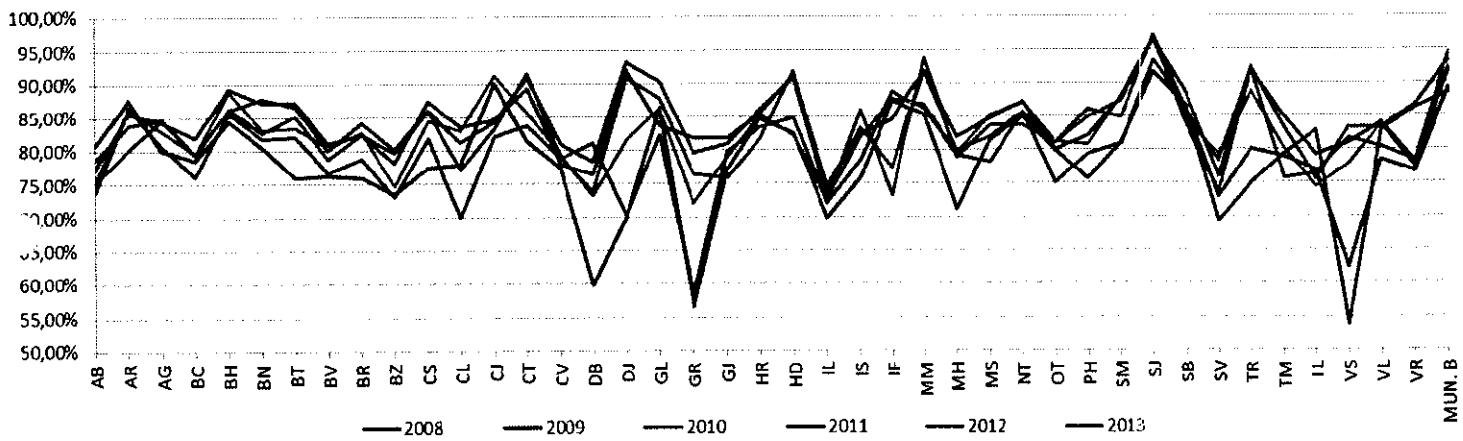
Sursa Direcția pentru politici fiscale și bugetare locală
PROCENTE

Nivel	Denumire	Grad de colectare 2008	Grad de colectare 2009	Grad de colectare 2010	Grad de colectare 2011
A	B	1	2	3	4
Local	Municipiul Suceava	58,50	76,13	75,50	82,00
Județean	Suceava	69,37	73,01	79,27	76,02
	Regiune NE	74,29	75,20	81,48	82,62
	BACĂU Total	76,21	78,70	79,49	81,92
Regiunea Nord-Est	BOTOȘANI Total	82,17	76,07	83,39	87,23
	IAȘI Total	78,46	75,91	81,84	82,38
	NEAMȚ Total	85,63	85,06	87,11	87,23
	VASLUI Total	53,90	62,48	77,78	80,94
National	TOTAL Național	80,71	80,23	83,82	85,20

Tabel nr. 1.8.7 Gradul de colectare a taxelor și impozitelor la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2008-2011, în comparație cu nivel județean, regional și național.

La nivelul anului 2011, gradul de colectare a taxelor și impozitelor la nivelul municipiului Suceava a fost peste media județeană (76,02%) și apropiată de valoarea de la nivel regional și național.

EVOLUȚIA GRADULUI DE COLECTARE AL IMPOZITELOR ȘI TAXELOR LOCALE LA NIVELUL JUDEȚELOR, ÎN PERIOADA 2008- 2013

Sursa http://www.dpfbm.mdrap.ro/analize_bugete.html - Analiză privind evoluția gradului de colectare al impozitelor și taxelor locale la nivelul unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, în perioada 2008 - 2013

Din graficul prezentat se poate observa că județul Suceava, în perioada de analiză 2008-2013, înregistrează o fluctuație a gradului de colectare a taxelor și impozitelor între valorile de 70% - 80%. În raport cu celelalte județe, județul Suceava înregistrează un grad relativ mic de colectare a taxelor și impozitelor. În anul 2012, județul Suceava

¹³⁵ http://www.dpfbm.mdrap.ro/analize_bugete.html

s-a situat între ultimele trei județe la gradul de colectare, pe ultimele locuri fiind județele Giurgiu și Vaslui.

Conform informațiilor oferite de Serviciul de prelucrare automată a datelor din cadrul Primăriei Municipiului Suceava, în perioada 2014-2016, la nivelul municipiului Suceava gradul de colectare a taxelor și impozitelor se prezintă astfel:

Sursa Serviciul de prelucrare a datelor
PROCENTE

DENUMIRE	Grad de colectare 2014	Grad de colectare 2015	Grad de colectare 2016
A	1	2	3
Municipiul Suceava	73,97	68,94	61,34

Tabel nr. 1.8.8 Gradul de colectare a taxelor și impozitelor la nivelul municipiului Suceava, în perioada 2014 - 2016

Probleme identificate

- Grad de colectare a taxelor și impozitelor locale în scădere (situat sub media națională).

Măsuri necesare pentru diminuarea/eliminarea problemelor identificate

- Este necesară simplificarea burocratiei în realizarea plășii online a taxelor și impozitelor, cetășeanul nu trebuie plimbat pe la diferite birouri pentru ași plăti taxele, ci ar trebui ca Primăria să vină în întâmpinarea nevoilor acestuia;
- Demersuri de facilitare (informații privind plata taxelor sunt comunicate în cadrul unui singur birou sau online), plata să poată fi realizată la același birou sau online etc.).

În cadrul întâlnirilor organizate cu Grupurile de Lucru constituite pentru elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava a fost conturată o serie de probleme legate de dezvoltarea economică a municipiului Suceava. De asemenea, în cadrul acestor întâlniri au fost conturate și soluții de rezolvare/diminuare a problemelor identificate. Centralizatorul aspectelor identificate în cadrul celor patru grupuri de lucru (GL Social și Cultural, GL Capacitate administrativă și servicii publice, GL Urbanism și Mediu, GL Dezvoltare Economică) se prezintă astfel:

Probleme identificate:

- ✓ Orașul nu este atractiv pentru forța de muncă/vârfurile nu pot fi ținute la nivel local;
- ✓ Centrul de afaceri existent (lângă aeroportul Suceava) nu este viabil din punct de vedere a amplasării;
- ✓ Lipsa unui Centru de afaceri/Parc Industrial;
- ✓ Dezvoltarea orașului este greu de realizat pe baza turismului, în condițiile în care:
  - oferta de cazare turistică este deficitară;
  - nu există un centru istoric/turistic. Suceava nu dispune de zonă centrală veche/istorică, clădirile de patrimoniu sau de interes sunt răspândite pe tot teritoriul administrativ;

- activitatea realizată de Asociația de Turism Bucovina, deși are în componență și agenți economici locali, realizează activități de promovare, cu precădere, pentru zonele importante din județ și mai puțin pentru municipiul Suceava (excepție Cetatea de Scaun);
- nu dispune de zonă de agrement, în aceste condiții perioada sejurului este foarte redusă;
- nu există un Parc/zonă verde pretabilă pentru o reședință de județ;
- nu există trasee pietonale între obiectivele turistice;
- transportul în comun nu atinge zone istorice importante, astfel accesul la obiective turistice de interes este limitat. De asemenea, transportul în comun nu oferă informații pentru călători, aspect ce îngreunează accesibilitatea turiștilor;
- semnalizarea obiectivelor turistice este deficitară;
- nu există o sursă de informare anterior vizitării, de exemplu un site de promovare;
- lipsește infrastructura de promovare: hărți, panouri informative, panouri de interpretare etc.;
- nu există un restaurant 100% cu specific local;

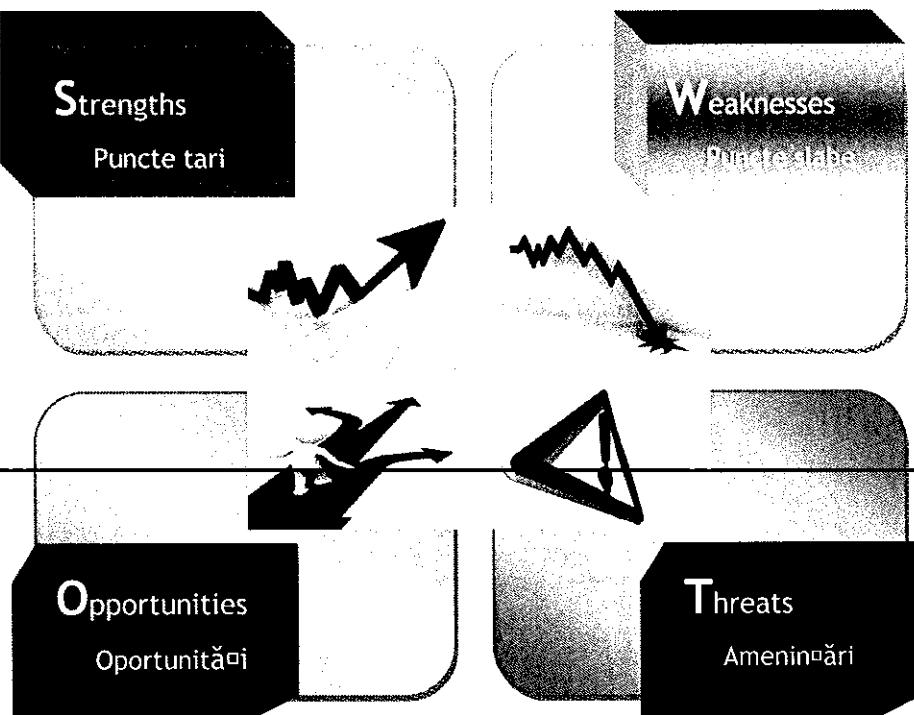
În aceste condiții, Suceava este mai mult un "hub" turistic/punct de plecare, nu un centru regional al turismului;

- ✓ Aspectul porților de intrare în oraș nu sunt amenjate corespunzător: Piața Gării Burdujeni nu este iluminată; autogara privată dispune de un cadru inadecvat de aşteptare etc.
- ✓ Deși există o Asociație pentru Turism acesta promovează, de regulă, zonele turistice cunoscute de la nivelul județului și mai puțin de la nivelul municipiului Suceava.

Soluții propuse:

- ✓ Achiziționarea de teren/schimb de terenuri pentru realizarea infrastructurii necesare dezvoltării mediului de afaceri - Creare Parc Industrial accesibil;
- ✓ Terenul dintre cele două poduri/albia râului Suceava ar trebui dezvoltată ca zonă de agrement;
- ✓ Crearea infrastructurii necesare dezvoltării turistice a municipiului Suceava;
- ✓ Crearea de proiecte transfrontaliere de punere în valoare a ținutului Bucovinei, inclusiv a municipiului Suceava (zona medievală);
- ✓ Dezvoltarea/valorificarea relațiile economice cu Ucraina/Moldova;
- ✓ În vederea punerii în valoare a clădirilor de patrimoniu, dar și a celor de interes din perioada socialistă, este oportun implementarea unor măsuri precum:
  - instalarea unor panouri de interpretare/informare bilingve la locul unde au existat clădiri de patrimoniu, astfel prin imagini și text descriptiv se prezintă istoria edificiului, inclusiv a modului cum a dispărut (dacă este cazul);
  - crearea de trasee tematice care să cuprindă monumentele istorice;
  - crearea de trasee pietonale care să lege obiectivele turistice (Ordinul Arhitecților din România, filiala Nord-Est a identificat o serie de astfel de trasee);
  - crearea unei hărți cu localizarea clădirilor de interes;
  - conservarea clădirilor de patrimoniu;
  - inițierea de măsuri de sprijin a proprietarilor de clădiri monumente istorice;

- peisajul urban să fie reglementat prin PUG și să fie respectat;
- elaborarea de hărți turistice;
- semnalizarea obiectivelor turistice;
- realizarea de puncte de informare interactive;
- implicarea studenților în procesul de promovare a orașului / colaborare între USV și APL pentru asigurarea cu ghizi locali;
- îmbunătățirea ofertei "antevizitare", precum crearea unei platforme de promovare a municipiului Suceava;
- ✓ Crearea de străzi exclusiv pietonale, de exemplu în zona centrală Strada Ștefan cel Mare și Mihai Viteazu;
- ✓ Elaborare Strategie de dezvoltare a turismului în municipiul Suceava/Elaborare strategie de dezvoltare a municipiului Suceava ca destinație turistică;
- ✓ Constituirea unui grup de lucru public-privat pentru dezvoltarea Municipiului Suceava ca destinație turistică;
- ✓ Dimensionarea corectă cu resurse umane și crearea unui departament de turism în cadrul Primăriei.

1.9 Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) - unul dintre cele mai importante instrumente de management utilizat în radiografiearea unui sistem/organizații/comunități care constă în efectuarea analizei interne pentru a vedea care sunt punctele tari și slabe, urmată de analiza externă, ce se concentrează pe oportunitățile și riscurile cele mai relevante.

Pentru a nu pierde din vedere aspecte importante și pentru a avea o abordare unitară, analiza SWOT este structurată pe domenii separate de interes, respectiv pe provocările identificate la nivel comunitar și național, dar specifice și la nivelul municipiului Suceava: **demografice, economice, sociale, de mediu și climatice**.

Această abordare oferă o viziune de ansamblu asupra situației existente la nivel local prin evidențierea atât a punctelor tari specifice și care scot în evidență municipiul, cât și a punctelor slabe care ar trebui transformate cu ajutorul oportunităților, dar și ținând cont de amenințări, în puncte tari sau cel puțin diminuate și reduse astfel încât să nu afectezi dezvoltarea durabilă a zonei urbane.

ANALIZA SWOT - DEMOGRAFIC

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
• Parte componentă a Regiunii cu cel mai mare număr de locuitori din România; • Creștere de 0,30% a grupei de vîrstă copii (0 - 14 ani) în anul 2015, față de anul 2007 - fenomen susținut de grupele de vîrstă 0-4 ani și 5-9 ani. Trendul înregistrat la nivelul municipiului Suceava este opus celui înregistrat la nivel regional și național; • Spor natural pozitiv în perioada 2007-2014; • Migrație externă în descreștere în perioada 2012-2014 (de la 817 persoane la 72 persoane); • Creștere a numărului de imigrați sosiți în municipiul Suceava (de la 111 persoane în anul 2007, la 917 persoane în anul 2014).	• Evoluție descrescătoare a populației municipiului conform ultimelor recensăminte (92.121 locuitori în anul 2011, față de 105.865 locuitori în anul 2002). Fenomen mai accentuat la nivelul municipiului (-12,99%) față de situația înregistrată la nivelul Județului Suceava (-7,79%); • Parte a județului cu grad ridicat a populației în mediul rural (56,36%, la nivelul anului 2015), valoare peste media regională (55,08%) și națională (46,16%); • Scădere severă a populației din grupa de vîrstă 15 - 24 ani (-6,99%); • Fenomen continuu de îmbătrânire a populației (creștere procentuală cu 2,7% a grupei de vîrstă "persoane în vîrstă" în anul 2015 față de 2007, respectiv a grupelor de vîrstă 65-69 ani (4,03% față de 3,26%), 70-74 ani (2,61% față de 2,42%), 75-79 ani (2,35%, față de 1,56%), 80-84 ani (1,26% față de 0,70%), 85 ani și peste (0,74% față de 0,35%); • Dublare a procentului populației din grupa de vîrstă 60-64 ani în anul 2015 (6,80%), față de anul 2007 (3,42%); • Sold al mișcărilor de reședință descrescător, în anul 2014 ajungând să fie negativ, deși municipiul Suceava este cel de-al doilea centru universitar de la nivel regional; • Flux migrator extern negativ în perioada 2010-2014.
O (oportunități)	T (amenințări)
• Politicile europene au în vedere transformarea unor provocări în oportunități, în context demografic, aspectele vizate sunt: ✓ de a oferi condiții mai bune pentru familii; ✓ creșterea nivelului de trai; ✓ perfecționarea reconcilierii vieții profesionale cu cea familială; ✓ investiția în educația preșcolară; ✓ reducerea abandonului școlar precoce; ✓ creșterea numărului persoanelor cu educație terțiară; ✓ disponibilitatea învățării pe termen lung pentru toată lumea;	• Migrarea externă a populației; • Lipsa de viziune și de abordare integrată a politicilor naționale ce vizează diminuarea aspectelor de îmbătrânire a populației și scădere a natalității; • Diminuarea investițiilor susținute la nivel comunitar și național ce vizează furnizarea adecvată a serviciilor publice (îngrijiri pediatrice, creșe, grădinițe, locuințe sociale, transport, îngrijire a persoanelor vîrstnice).

Acțiunile vizate la nivel comunitar vor fi implementate la nivel național prin intermediul fondurilor ESI, respectiv prin POR și POCU.

- Strategia de ocupare a forței de muncă adoptată de UE este orientată către o îmbătrânire activă;
  - Politicile de susținere a ratei natalității adoptate la nivel național.
-

ANALIZA SWOT - ECONOMIC**Sub-domeniu - Forța de muncă**

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
• Creșterea procentului populației ocupate în perioada 2011-2014; • Scăderea numărului șomerilor indemnizați în perioada 2011-2015 (de la 2.866 persoane la 1.440 persoane); • Interes pentru perfecționare continuă a resursei umane atât la nivel individual, cât și la nivelul companiilor și instituțiilor publice.	• Rată de ocupare a forței de muncă (56,28%), la nivelul anului 2014, inferioară față de situația înregistrată la nivel județean (60,20%), regional (66,90%) și național (71,80%); • Procent scăzut a populației ocupate cu vârstă între 20-64 ani (53,25% față de obiectivul vizat de Strategia Europa 2020 de 75%); • Creștere a numărului de șomeri înregistrați (7.136 persoane în anul 2010, la 7.989 persoane), fenomen invers față de situația înregistrată la nivel județean și regional; • Situarea în județul care prezintă o rată a șomajului (6,7%) superioară față de situația înregistrată la nivel regional (Județul Suceava, ocupa la nivelul anului 2014, poziția a treia după județul Vaslui și Bacău) și național (5,4%); • Categoriile de vârstă 40-49 ani și sub 25 ani sunt cele mai afectate de șomaj; • Număr mediu de salariați din mediul privat în scădere; • Numărul sectoarelor economice ce oferă locuri de muncă la nivel teritorial este redus; • Căștigul salarial în județ este mult mai redus decât cel de la nivel regional și mai ales național.
O (oportunități)	T (amenințări)
• Programe Operațional Capital Uman 2014-2020 susține dezvoltarea resursei umane; • Implicarea ONG în furnizarea de formare profesională continuă sau reconversie profesională; • Serviciul Electronic de Medierea Muncii (www.semm.ro), lansat de ANOFM, asistă persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și angajatorii în identificarea personalului corespunzător, în condiții de securitate și confidențialitate.	• Creșterea raportului dependenței de vârstă (este preconizat că în anul 2050, o persoană vârstnică va fi susținută de două persoane active, față de situația actuală când aceasta este susținută de patru persoane active); • Migrația externă a forței de muncă; • Lipsa unei viziune de stopare a fenomenului de migrare externă a persoanelor calificate, respectiv din domeniile de interes, de exemplu: medical, învățământ preuniversitar și universitar, inginerie electrică etc.

Sub-domeniul - Mediu de afaceri

S (punkte forti)	W (punkte slabe)
• Prezența Sucevei pe rețeaua principală TEN -T (trans-european transport network); • Rolul de Centru Universitar al municipiului Suceava datorită existenței Universității „Ștefan cel Mare”; • Dezvoltarea intensă a sectorului comercial; • Cultură antreprenorială în dezvoltare; • Sectorul Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie are o mare dezvoltare la nivelul municipiului.	• Izolare relativă a municipiului în regiune și la nivel teritorial datorită poziției sale în cadrul țării; • Aspecte care împiedică dezvoltarea economică a municipiului: ⇒ infrastructură de transport deficitară; ⇒ birocratie excesivă; ⇒ lipsa facilităților fiscale oferite IMM-urilor; ⇒ comunicare scăzută între autoritatea publică și mediul de afaceri; ⇒ puterea de cumpărare scăzută; • Accesul limitat la credite pentru micii întreprinzători; • Slaba dezvoltare a infrastructurii pentru afaceri - lipsa unui Centru de Afaceri/Parc Industrial; • Centrul de afaceri existent (lângă aeroportul Suceava) nu este viabil din puncte de vedere a amplasării; • Foarte puține târguri și expoziții de promovare organizate la nivelul municipiului pe diferite domenii ale economiei; • Slaba cooperare între universități, unități de Cercetare-Dezvoltare și IMM-uri încetinește transferul de tehnologii și dezvoltarea inovativă; • Gradul redus de asociativitate și cooperare a IMM-urilor; • Lipsa unui centru de informare pentru agenții economici; • Dispariția zonelor industriale și a întreprinderilor mari; • Orașul nu este atractiv pentru forța de muncă/vârfurile nu pot fi ținute la nivel local.
O (oportunitati)	T (amenintari)
• Creșterea conectivității aeriene la nivel European prin Aeroport Ștefan cel Mare Suceava; • Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor, înființarea de structuri de sprijinire a afacerilor; • Creșterea preocupărilor pentru promovarea transportului ecologic, durabil; • Creșterea interesului pentru energia verde și valorificarea de producere a energiei regenerabile.	• Cadrul legislativ complex, instabil; • Sprijin insuficient acordat pentru dezvoltarea IMM-urilor.

Sub-domeniul - Turism

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
• Mediu natural atractiv și o poziție geografică favorabilă petrecerii timpului liber; • Existența unui Centru de informare turistică; • Existența Clusterului Asociația pentru Turism Bucovina; • Existența multor obiective turistice de importanță națională și internațională, care sunt cuprinse în Lista Monumentelor Istorice a Județului Suceava, cu un grad ridicat de atraktivitate; • Zone cu potențial turistic și de agrement - albia râului Suceava, parc Șipote; • Strategia de Dezvoltare Culturală și Creativă a Municipiului Suceava 2015-2025.	• Dezvoltarea orașului este greu de realizat pe baza turismului, în condițiile în care: • oferta de cazare turistică este deficitară; • nu există un centru istoric/turistic; • nu dispune de zonă de agrement, în aceste condiții perioada sejurului este foarte redusă; • nu există un Parc/zonă verde pretabilă pentru o reședință de județ; • nu există trasee (rutiere, pietonale, pentru biciclete) între obiectivele turistice; • ~~transportul în comun nu atinge zone istorice importante, astfel accesul la obiective turistice de interes este limitat. De asemenea, transportul în comun nu oferă informații pentru călători, aspect ce îngreunează accesibilitatea turiștilor;~~ • semnalizarea obiectivelor turistice este deficitară; • nu există o sursă de informare anterior vizitării, de exemplu un site de promovare; • lipsește infrastructura de promovare: hărți, panouri informative, panouri de interpretare etc.; • nu există un restaurant 100% cu specific local; • Insuficienta valorificare și dezvoltare a potențialului turistic de care dispune municipiul; • Insuficienta pregătire de specialitate a personalului din domeniul serviciilor turistice; • Indicele redus de utilizare a capacitatii de cazare în funcțiune și a duratei medii de sedere în localitate, în raport cu potențialul turistic existent; • Grad de vizibilitate redus a centrelor de informare turistică; • Inexistența unei politici unitare de promovare și marketing a potențialului turistic din municipiul Suceava; • Lipsa infrastructurii de transport cu specific turistic duce la diminuarea numărului de turiști; • Aspectul porților de intrare în oraș nu sunt amenajate corespunzător: Piața Gării Burdujeni nu este iluminată; autogara privată dispune de un cadru inadecvat de așteptare;

- Motivare scăzută a resursei umane din turism;
- Nu există un Muzeu de Artă iar suprafața actuală a Galeriei de Artă nu răspunde necesităților;
- Nu există spații pentru susținerea culturii iar cele existente nu acoperă necesitățile - de exemplu Biblioteca nu are filiale în toate cartierele (Ițcani) iar în cazul cartierelor Obcini și Burdujeni acestea sunt foarte reduse în comparație cu numărul de beneficiari pe care îi deservește.

O (oportunități)

- Existența în zonă a mai multor forme de turism: cultural, religios, de afaceri, științific;
- Posibilitatea asocierii dintre municipiu și comunele limitrofe, în vederea realizării unei strategii comune de dezvoltare turistică;
- Aeroportul Suceava - punct important al plecărilor și sosirilor de turiști;
- Disponibilitatea fondurilor europene pentru promovare turistică, reabilitare și conservare monumente istorice, creare zone de agrement.

T (amenințări)

- Riscul de izolare a orașului în plan regional prin neaccesarea finanțărilor legate de dezvoltarea durabilă urbană;
- Migrarea turistică către alte localități din județ sau țară.

ANALIZA SWOT - SOCIAL/SĂNĂTATE/EDUCAȚIONAL/SIGURANȚA CETĂȚENILOR

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
• Mediul ONG este implicat activ în acordarea de asistență socială; • Creșterea gradului de acordare a serviciilor sociale ca urmare a parteneriatelor derulate de DAS și ONG-urile din domeniu; • Existenza centrelor de tip rezidențial și servicii de zi oferă posibilitatea de acordare a serviciilor sociale către un număr divers de beneficiari; • Existenza Spitalului de Urgență Județean ce acoperă o gamă diversă de domenii medicale; • Sistem medical privat în dezvoltare; • Existenza Universității „Ștefan cel Mare” Suceava; • Diversitatea specializărilor și a profilelor educaționale; • Desfășurarea de activități extrașcolare prin implicarea organizațiilor private; • Reabilitarea și modernizarea instituțiilor de învățământ din fonduri comunitare; • Existenza camerelor de supraveghere mai ales în zona unităților de învățământ a condus la reducerea semnificativă a infracțiunilor.	• Procent ridicat al șomerilor neindemnați de gen masculin (62,23% în anul 2015); • Gradul de accesibilitate a persoanelor cu dizabilități în spațiile publice, mijloace de transport, clădiri publice și comerciale este limitat; • O parte dintre centrele de plasament adăpostează un număr mai mare de beneficiari decât capacitatea acestora; • Parteneriatele public-privat pentru asigurarea de servicii sociale sunt slab reprezentate la nivelul municipiului; • Cabinetele medicale școlare sunt slab dotate față de nevoile reale; • La nivelul municipiului nu există: centru de zi pentru persoanele vârstnice; structuri de economie socială; • Existenza a 6 zone dezavantajate, respectiv comunități marginalizate care trăiesc în zone de tip gheto cu blocuri de proastă calitate și în zone de locuințe sociale; • Sistemul de sănătate nu este adaptat pentru a face față noilor provocări - creșterea populației vârstnice care aduce cu sine creșterea prevalenței bolilor cronice, a nevoilor de îngrijire la domiciliu, a nevoilor de întreținere pe termen lung etc.; • Acces scăzut al persoanelor sărace la serviciile medicale oferite de mediul privat, în condițiile în care acesta s-a dezvoltat în ritm alert față de mediul public; • Specializările oferite de sistemul de învățământ nu răspund cerințelor de pe piața muncii; • Rată de abandon școlar ridică la nivelul învățământului postliceal și de maiștri; • Cartierul Ițcani care nu este deservit corespunzător de unități de învățământ; • Insuficiența spațiilor destinate desfășurării de activități sportive; • Municipiul nu dispune de un complex sportiv (Sală Polivalentă); • Prezența cainilor comunitari creează disconfort locuitorilor municipiului.

O (oportunități)	T (amenințări)
- Fondurile europene structurale și de investiții susțin realizarea de investiții integrate în cadrul cărora componenta socială, educațională și de sănătate ocupă o parte importantă; - Programe derulate de ONG în domeniul asistenței sociale; - Apariția la nivel local a centrelor medicale private cu renume la nivel național; - Investiții imobiliare ce pun accent pe oferirea de locuințe cu suprafete locuibile mai mari; - Cadrul legal ce susține adaptarea curiculei școlare în acord cu nevoile locale de dezvoltare a resursei umane.	- Focalizarea atenției către un grup anume de persoane dezavantajate; - Continuarea efectelor negative ale crizei economice; - Accentuarea gradului de sărăcie a populației; - Neimplicarea mediului de afaceri în formarea elevilor și studenților în acord cu nevoile specifice locale.

ANALIZA SWOT - MEDIU

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
- Existența unor terenuri în fosta zonă industrială ce pot fi valorificate; - Municipiul Suceava dispune de minimul necesar de spațiu verde impus prin cadrul legislativ; - Tendință de valorificare rațională a resurselor naturale ca urmare a scăderii constante înregistrată la nivelul distribuției de apă potabilă; - Apropierea de depozitul de deșeuri de la Moara ce urmează a fi dat spre folosire; - Implementarea de proiecte cu efecte benefice asupra mediului prin efectele de reducere a emisiilor de carbon urmărite; - Existența centralei electrice de cogenerare pe biomasă pentru asigurarea agentului termic; - Blocuri reabilitate termic atât prin asociațiile de proprietari, cu susținere de la administrația publică, cât și din surse proprii ale locatarilor; - Reabilitarea recentă a arterei principale a municipiului; - Interes pentru reabilitarea termică a blocurilor și schimbarea aspectului "gri" a municipiului.	- Lipsa unei vizuni urbanistice și peisagistice de ansamblu în dezvoltarea localității; - Spații industriale dezafectate și aflate în stare avansată de degradare; - Absența delimitării urbanistice a zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale; - Supraaglomerare urbană, în special în zonele rezidențiale; - Nevalorificarea potențialului peisagistic al râului Suceava; ~~Stăbă conectare și accesibilitate între cele două părți ale municipiului;~~ - Lipsa unui parc sau o grădină publică, în adevăratul sens al noțiunilor; - Registrul de evidență a spațiilor verzi nu este actualizat; - Sistemul de canalizare nu acoperă întreg teritoriul municipiului Suceava; - Colectarea selectivă nu se realizează direct la sursă; - Gradul de reciclare și valorificare a deșeurilor este redus, în contextul în care în mai puțin de 5 ani acesta trebuie să ajungă la 50% din total deșeuri colectate; - Poluarea generată de traficul rutier intens ce tranzitează localitatea; - Suprafața medie locuibilă pentru o persoană se situează sub media înregistrată la nivel național și județean; - Lipsa unui registru de evidență a blocurilor reabilitate, cu evidențierea lucrărilor realizate (reabilitare termică, modernizare etc.)
O (oportunități)	T (amenințări)
- Albia râului Suceava - loc de agrement și petrecere a timpului liber; - Parcul Dendrologic Șipote-Cetate - loc de agrement și petrecere a timpului liber; - Protecția mediului reprezintă o prioritate la nivel național și european, astfel fondurile ESI pentru perioada 2014-2020 pun accent și sprijină inițiativele de conservare și protejare a mediului înconjurător.	- Dezvoltare neînțeleasă a Sucevei - ar pune în pericol pierderea identității de oraș bucovinean, aspect determinat de monumentele istorice și specificul arhitectural; - Mediu legislativ instabil.

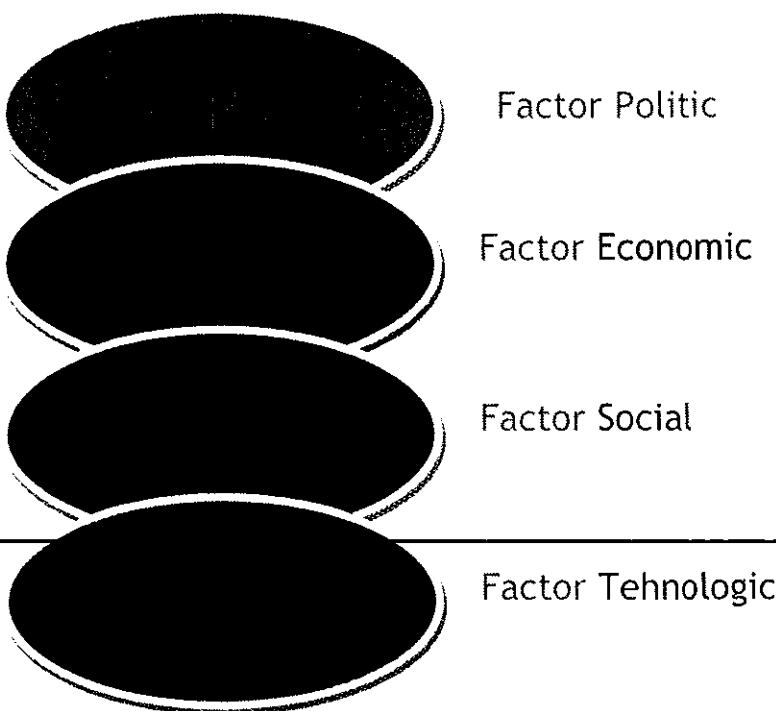
ANALIZA SWOT - CLIMATIC

S (puncte tari)	W (puncte slabe)
• Interes în promovarea principiilor eficienței energetice prin implementarea de măsuri precum: ✓ achiziționare de vehicule electrice pentru parcul auto al primăriei; ✓ realizare infrastructură de încărcare a vehiculelor electrice; ✓ achiziționare de biciclete electrice și realizare sistem de încărcare a acestora prin panouri fotovoltaice; ✓ modernizarea sistemului de iluminat public atât prin introducerea de corpuri de iluminat performante energetic, cu surse de iluminat cu tehnologie LED, cât și prin controlul și monitorizarea funcționării acestora cu ajutorul unui sistem de telegestiu; ✓ centrală electrică de cogenerare pe biomasă pentru furnizarea de energie termică în sistemul centralizat; ✓ susținerea reabilitării termice a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice; • Existența Planului de Acțiune privind Energia Durabilă a Municipiului Suceava - linii directoare privind măsurile necesare pentru reducerea emisiilor de carbon; • Implementarea de proiecte ce vizează, în principal, realizarea de analize și schimburi de bune practici legate de transportul ecologic și alternative la transportul motorizat.	• Indici zilnici de calitate a aerului în jurul valorii de 4 (mediu) și 5 (rău) și poluare fonică ridicată. Sursele principale de poluare sunt: ✓ traficul rutier intens; ✓ traficul greu ce tranzitează de regulă zona centrală și cartierele rezidențială; ✓ activitățile urbane specifice datorate în principal arderii combustibililor (în sistem centralizat sau individual). • Lipsa unor analize privind impactul schimbărilor climatice asupra dezvoltării durabile a municipiului.
O (oportunități)	T (amenințări)
• Abordarea integrată a proiectelor de investiții, în sensul introducerii în cadrul celor mai importante proiecte ce vor fi dezvoltate, pe lângă componenta principală, educație, social, sănătate, economice, și a elementelor de reducere a emisiilor de carbon. Soluțiile integrate generează o dezvoltare durabilă a comunităților. • Dedicarea unui obiectiv tematic aferent Strategiei Europa 2020 pentru sprijinirea tranziției către o economie bazată pe consumuri scăzute de carbon. Aspect ce a generat ca:	• Tendință de creștere a temperaturii medii anuale la nivelul municipiului Suceava; • Neadoptarea unui cadru coerent de susținere și promovare a măsurilor de vizează reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră; • Creșterea temperaturilor într-un ritm mai accentuat decât cel estimat; • Nerespectarea măsurilor și acțiunilor impuse prin Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020; • Receptivitate minimă a populației la înțelegerea faptului că atenuarea efectelor schimbărilor climatice

-
- ✓ FESI pentru perioada 2014-2020 să sprijine realizarea de investiții ce pun accent pe reducerea emisiilor de carbon, principalul factor al încălzirii globale; reprezintă o responsabilitate generală a întregii societăți.
  - ✓ strategiile naționale de dezvoltare, conturate în acord cu politicile comunitare, să abordeze provocările climatice și să propună măsuri de reducere a gazelor cu efect de seră.
-

Analiza SWOT, prin abordarea sistemică a fiecărui domeniu de interes, reușește să formuleze problemele critice pe care le are comunitatea. Sunt foarte multe domenii în care municipiul Suceava are perspective bune de dezvoltare prin valorificarea oportunităților dar, mai sunt însă și alte condiții, respectiv rezolvarea unor aspecte ~~nefavorabile, care constituie fie factori interni ce trebuie rezolvati, fie amenintari externe ce trebuie studiate și evitate.~~

Toate aceste analize au fost completate prin chestionarea mediului de afaceri și chestionarea populației cu privire la problemele de zi cu zi pe care le confruntă. Cele două studii au conținut de asemenea și instrumente prin care să se prelucreze nu numai așteptările oamenilor de afaceri și ale populației, ci și recomandările pe care aceștia le formulează la momentul întocmirii prezentului studiu.

1.10 Analiza PEST

În general, analiza SWOT măsoară validitatea unei entități sau a unei propuneri, în timp ce analiza PEST măsoară potențialul "pieței", și situația acesteia, indicând în mod concret ascensiunea sau declinul. Analiza PEST folosește patru perspective, care ne dau o structură logică și o vizuire asupra mediului extern, care ajută la înțelegerea, prezentarea, discutarea și luarea unei decizii.

PEST este un acronim de la factori Politici, Economici, Sociali și Tehnologici, factori ce sunt folosiți pentru a evalua piața unei unități organizaționale sau de afaceri.

Scopul analizei PEST este acela de a constitui un cadru pentru analiza unei situații, a unei strategii sau unei poziții, direcției unei organizații, a unei propuneri de marketing sau a unei idei.

În cazul nostru, analiza PEST urmărește să identifice care sunt influențele pe care le poate avea mediul extern asupra implementării cu succes a Strategiei Integrate de Dezvoltare Locală. Cei patru factori externi pot constitui, în aceeași măsură, elemente de risc și de oportunități, ce este necesar să fie cunoscute de către implementatorii strategiei și de comunitate pentru a lua măsurile necesare în vederea asigurării succesului și atingerii obiectivelor strategice ce vor determina o dezvoltare armonioasă a municipiului.

Analiza se bazează pe obiectivitate și pe observații coroborate pentru mediul extern local, regional, național și european.

Politici

- Diferența de strategii politice ale partidelor ce fac parte din Consiliul Local poate influența negativ procesul de stabilire a viziunii și obiectivelor strategice precum și procesul de prioritizare a proiectelor propuse, ceea ce poate determina întârzierea unor proiecte importante pentru comunitate;
- Instabilitatea politică la nivel național care influențează politicile de dezvoltare națională și stabilirea priorităților naționale influențează negativ stabilirea politicilor locale care să fie în strânsă corelare cu cele naționale;
- Instabilitatea politică națională influențează negativ stabilirea și lansarea programelor cu finanțare europeană în cadrul programului european 2014 - 2020;
- Modificări legislative frecvente, atât pentru mediul administrativ cât și pentru mediul economic, ce determină greutăți în stabilirea unei strategii de parteneriat în regim public - privat care să contribuie dezvoltarea integrată a comunității;
- Municipiul Suceava este membru al Asociației de Dezvoltare Intercomunitara Zona Metropolitana Suceava ceea ce permite realizarea unei strategii integrate și pe termen lung, care să răspundă nevoilor tuturor stakeholder-ilor;
- Municipiul a fost identificat ca Pol regional OPUS cu specificitate funcțională (turism), respectiv Pol de dezvoltare
- La nivel European, în acord cu Strategia Europa 2020, s-a aprobat Cadrul Strategic Comun (CSC)¹³⁶, document strategic ce transpune obiectivele și țintele strategiei Uniunii Europene pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în acțiuni cheie pentru *Fondul European de Dezvoltare Regională* (FEDR), *Fondul Social European* (FSE), *Fondul de Coeziune* (FC), *Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală* (FEADR) și *Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit* (FEAMP);
- Acordul de parteneriat 2014 -2020, dintre România și Comisia Europeană, prevede prioritățile pentru utilizarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiție (FESI) aferente perioadei de programare 2014-2020.

Economic

- Municipiul Suceava se află în zona cu cele mai mici valori ale populației ocupate în industrie, din regiunea Nord - Est dar cu o valoare superioară celei regionale în agricultură;
- Rata șomajului crescută după anul 2008, anul în care a început criza economică, a determinat migrarea forței de muncă calificate. La nivelul anului 2014, rata de ocupare a resurselor de muncă de la nivelul municipiului Suceava (56,28%) este inferioară situațiilor prezente la nivelul județului Suceava, Regiunii NE și național. Șomerii înregistrați la nivelul municipiului Suceava reprezintă 48,59% din numărul total de șomeri înregistrați la nivel județean;
- Nivelul de calificare a forței de muncă este destul de scăzut și nu răspunde în totalitate nevoii de pe piața muncii;
- S-a constatat, atât la nivel regional cât și local, un regres al economiei care a determinat restructurarea sau restrângerea activităților unor societăți comerciale;
- Județul Suceava, suprapus peste zona istorică a Bucovinei, a cunoscut în ultimii ani o creștere a activității turistice, intrând în conștiința turiștilor ca zonă pentru turismul ecumenic, montan, de agrement etc.;

¹³⁶ Cadrul Strategic Comun (CSC) este menit să sprijine stabilirea direcției strategice pentru următoarea perioadă de planificare, din 2014 până în 2020, în statele membre și regiunile lor.

- Municipiul este situat la 40 km de granița cu Ucraina ceea ce dă posibilitatea practicării cooperării transfrontaliere;
- Categoriile de vîrstă 40-49 ani și sub 25 ani sunt cele mai afectate de șomaj, acestea reprezintă peste 45% din totalul de șomeri;
- Numărul sectoarelor economice ce oferă locuri de muncă la nivel teritorial este redus, astfel în ultimii ani cele mai multe locuri de muncă disponibile au fost în construcții, transporturi rutiere și comerț;
- Disparități intrareionale privind contribuția la valoarea totală a exporturilor regionale - Județele Iași, Neamț și Suceava asigură 65% din valoarea totală a exporturilor regionale, față de 17,6% asigurată de județele Vaslui și Botoșani - la nivelul anului 2013;
- Județul Suceava reușește să atragă mai mult de 50% dintre vizitatori în mediul rural și nu în mediul urban¹³⁷, fenomen explicat prin existența, preponderent în zona rurală, a mănăstirilor aflate în patrimoniul mondial UNESCO;
- se remarcă existența în municipiul Suceava a Băncii de Resurse Genetice Vegetale (Banca de Gene), scopul acesteia fiind explorarea, colectarea, evaluarea și conservarea resurselor genetice vegetale;
- Județul Suceava se remarcă, la nivel regional, la producția agricolă animală (25% în anul 2012) și producția agricolă vegetală (16%).

Social

- Suceava se află în regiunea Nord - Est, care înregistrează al doilea nivel (după regiunea Sud-Vest) al ratei de săracie absolute (ponderea numărului de persoane aflate sub pragul absolut de săracie din totalul populației), de 6,6%, de circa 4 ori mai mare decât cel din Regiunea București-Ilofov;
- În regiune se înregistrează cea mai mare pondere a populației sărace (conform definiției săraciei absolute) din totalul populației sărace din România - 22,5%; de 6,5 ori mai mult față de Regiunea București-Ilofov;
- Rata săraciei severe în regiune este de 0,5%, în scădere de la 1,3% (2010). Cu această valoare regiunea Nord-Est se poziționează pe penultimul loc dintre regiunile țării;
- În mediul urban al regiunii Nord-Est, 40,4% din populație trăiește în zone dezavantajate sau marginalizate;
- Județul Suceava se află pe ultimul loc la valoarea salarialului mediu, conform INS. Câștigul salarial înregistrat la nivelul județului Suceava cunoaște un trend de creștere ca cel înregistrat la nivel regional și național, dar valorile sunt cu aprox. 6% mai mici decât la nivel regional și aprox. 20% decât la nivel național;
- Analizând evoluția populației municipiului Suceava între recensăminte din 2002 și 2011, observăm o scădere puternică a numărului locuitorilor, cu peste 16 mii de persoane. La 1 ianuarie 2015 populația municipiului Suceava era de 115.918 locuitori (se remarcă o creștere), ceea ce reprezintă 15,61% din populația totală a județului, respectiv 35,77% din populația urbană a județului Suceava;
- La nivelul țării asistăm la un proces de îmbătrânire demografică a populației. Urmărind comparativ proporțiile pe grupe de vîrstă la 1 ianuarie 2015, cu 1 ianuarie 2007, se constată că și în județul Suceava există tendința de îmbătrânire a populației. Același trend se regăsește și la nivelul municipiului. Fenomenul de îmbătrânire a populației indică agravarea dezechilibrului demografic, în condițiile

¹³⁷ Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020

în care acest fenomen are implicații deosebit de complexe asupra societăților, antrenând, pe lângă modificarea structurii populației, o sumă întreagă de schimbări: de la sistemul de pensii, la securitatea socială, sistemul de sănătate sau obiceiurile de consum;

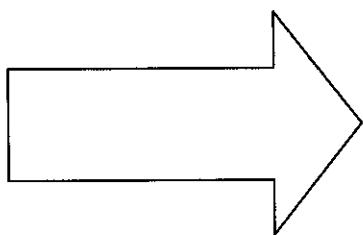
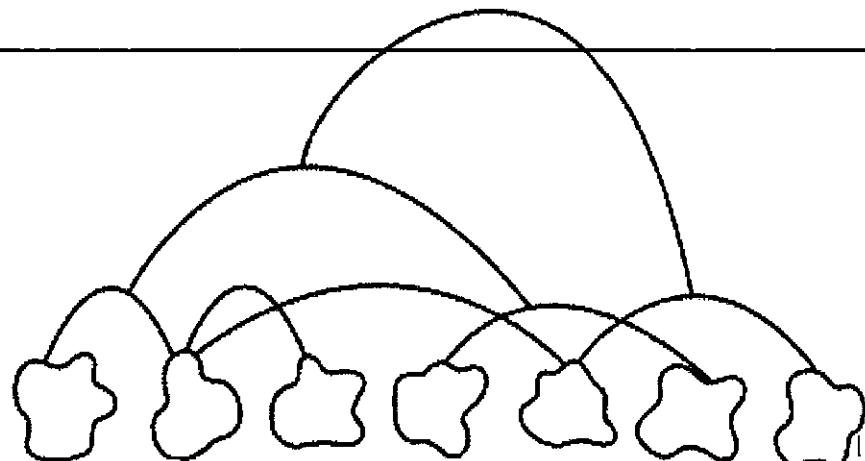
- Există diferențe importante de acoperire regională a serviciilor de sănătate, conform Planului de Management în sănătate, zonele cel mai slab acoperite cu personal medical fiind cele din Nordul și Estul țării. Cabinetele medicale din municipiu sunt în număr redus față de nevoile reale având în vedere că la nivelul municipiului există 48 de unități școlare iar cabinete medicale școlare și studențești sunt în număr de 12, și de faptul că se constată îmbătrânirea demografică a populației;
- La nivelul municipiului nu există: centre pentru persoanele fără adăpost, centru de zi pentru persoanele vârstnice, structuri de economie socială pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție, persoane cu dizabilități etc;
- Municipiul Suceava se confruntă cu probleme de mediu, cum ar fi calitatea scăzută a aerului datorită poluării cu pulberi în suspensie, trafic intens și aglomerat, nivelul crescut de zgomot ambiental, emisii de gaze cu efect de seră, solul poluat, generarea de deșeuri. Aceste probleme de mediu au consecințe semnificative asupra sănătății umane, calității vieții cetățenilor și asupra performanțelor economice ale orașului, respectiv asupra dezvoltării durabile a localității.

Tehnologici

- În anul 2008, Universitatea "Ștefan cel Mare" a fost acreditată ca instituție de cercetare - dezvoltare, fiind componentă a sistemului de cercetare - dezvoltare de interes național;
- Facultățile din cadrul Universității au obținut, în intervalul 1975 - 2016, sute de premii, distincții pentru cercetare și inovare și derulează programe de cercetare cu universități din statele europene;
- Conform Studiului în rândul agenților economici din municipiul Suceava, companiile cu 10-49 angajați au avut deja parteneriate cu centre de cercetare/universități în proporție de 53,85%, în vreme ce doar 26,92% din companiile mici au făcut acest lucru;
- Municipiul Suceava este un important nod rutier național ca urmare a poziționării sale pe rutele comerciale de legătură dintre România, Ucraina și Republica Moldova, acesta este parte a rețelei rutiere TENT-T Sascut-Bacău-Roman-Fălticeni-Suceava-Siret E85 (DN2);
- Municipiul Suceava este parte și a corridorului feroviar TEN-T (trans-european transport network);
- În cadrul Master Planului General de Transport al României, se propune modernizarea terminalului CFR Marfă pentru creșterea eficienței, reducerea costurilor și timpului de tranzit, dar și pentru a promova creșterea economică din Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020. Suceava oferă o oportunitate pentru o dezvoltare continuă, dar și pentru încurajarea traficului intermodal pe corridorul IX. Acest proiect este programat pentru implementare în perioada 2015-2020 de către CFR SA și CFR Marfă, împreună cu sectorul privat;
- Legătura aeriană este asigurată prin aeroportul internațional Ștefan cel Mare Suceava, amplasat în orașul Salcea la aproximativ 15 km est de municipiul Suceava. Accesul rutier le aeroport este asigurat de drumul național DN 29 (E58) și de drumul județean DJ 290A.

PARTEA I

Contextul urban/Identificarea principalelor probleme și provocări la nivel local

**Capitol 2. Strategii și politici sectoriale
pe care se bazează SIDU**

Baza conceptuală a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava 2016-2023 este convergentă cu cea promovată de documentele strategice de la nivel județean, regional și național. Astfel, SIDU a fost elaborată în corelare cu următoarele documente/strategii:

Nivel	Document
	✓ Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Suceava pentru perioada 2014-2020;
	✓ Strategia de Dezvoltare a arealului urban Suceava-Botoșani pentru perioada 2014-2020;
	✓ Planul Urbanistic General al municipiului Suceava, reactualizat 2016;
	✓ ~~Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Suceava 2017-2030;~~
Local	✓ Planul local de Acțiune pentru Energie Durabilă 2013-2020;
	✓ Strategia de Dezvoltare Culturală și Creativă a Municipiului Suceava 2015-2025;
	✓ Planuri locale de acțiuni întocmite pentru proiectele derulate de municipiul Suceava în cadrul programelor URBACT și HORIZON 2020;
	✓ Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava 2007-2014;
	✓ Strategia locală de Dezvoltare Durabilă a municipiului Suceava 2009-2015.
Județean	✓ Strategia de Dezvoltare economică și socială a județului Suceava, perioada 2011-2020
Regional	✓ Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020.
	✓ Strategia de dezvoltare teritorială a României 2030;
Național	✓ Acord de parteneriat 2014-2020 semnat între România și Comisia Europeană - documentul ce prezintă modul în care vor fi folosite fondurile europene structurale și de investiții în perioada de programare 2014-2020
European	✓ Strategia Europa 2020

Structura capitolului este următoarea:

- *Viziune și principalele obiective strategice prezentate în cadrul fiecărui document;*
- *Principalele măsuri/programe de implementare/obiective specifice identificate în cadrul fiecărui document;*
- *Concluzii și oportunități de dezvoltare pentru municipiul Suceava în contextul documentelor strategice prezentate.*

- Nivel local

1. Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Suceava pentru perioada 2014-2020

Viziune: "Zona Metropolitană Suceava va fi, la orizontul anului 2027, motorul de dezvoltare al Moldovei de Nord, o puncte de legătură între Moldova, Bucovina și Transilvania și o comunitate urbană accesibilă, atractivă, deschisă și durabilă".

Tinte specifice pentru Zona Metropolitană Suceava în anul 2020:

- Pol turistic și cultural al Moldovei de Nord;
- Hub transfrontalier de transport;
- Pol de atragere a investițiilor;
- Comunitate ECO;
- Comunitate modernă și incluzivă.

Direcții de acțiune strategică:

1. Creșterea accesibilității orașelor și susținerea mobilității urbane;
2. Sprijinirea dezvoltării economiei Zonei Metropolitane Suceava;
3. Îmbunătățirea calității mediului în Zona Metropolitană Suceava;
4. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare din Zona Metropolitană Suceava;
5. Asigurarea accesului cetățenilor din Zona Metropolitană Suceava la servicii educaționale, medicale și sociale de calitate;
6. Regenerare urbană prin investiții integrate;
7. Asigurarea bunei guvernanțe și creșterea capacitații administrative la nivel local.

Măsurile aferente direcțiilor de acțiune:

- 1.1 Asigurarea accesibilității Zonei Metropolitane Suceava la polii naționali și internaționali și la principalele rețele de transport;
- 1.2 Creșterea mobilității în interiorul Zonei Metropolitane Suceava;
- 1.3 Asigurarea conexiunii municipiului Suceava cu zona peri-urbana și rurală înconjurătoare (inclusiv extinderea și modernizarea sistemului de transport în comun);
- 2.1 Crearea unui mediu de afaceri atractiv, competitiv și inovativ în Zona Metropolitană Suceava;
- 2.2 Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri din Zona Metropolitană Suceava;
- 2.3 Valorificarea multiculturalității și a patrimoniului cultural și promovarea turismului în Zona Metropolitană Suceava;
- 2.4 Investiții în oameni și în competențe;
- 3.1 Protejarea biodiversității, peisajului și asigurarea calității factorilor de mediu din Zona Metropolitană Suceava;
- 3.2 Implementarea managementului riscurilor în Zona Metropolitană Suceava;
- 3.3 Implementarea managementului integrat al deșeurilor din Zona Metropolitană Suceava;
- 3.4 Creșterea eficienței energetice a clădirilor din Zona Metropolitană Suceava;
- 3.5 Stimularea producției și utilizării energiilor regenerabile în Zona Metropolitană Suceava;
- 3.6 Extinderea și modernizarea infrastructurii de agrement și sportive din Zona Metropolitană Suceava;
- 4.1 Asigurarea accesului locuitorilor Zonei Metropolitane Suceava la rețelele de apă și canalizare;
- 4.2 Asigurarea accesului locuitorilor Zonei Metropolitane Suceava la rețelele de energie electrică și termică;

- 4.3 Asigurarea accesului locuitorilor Zonei Metropolitane Suceava la rețelele de gaze naturale;
- 4.4 Creșterea siguranței cetățenilor și prevenirea criminalității și a infracționalității în locurile publice din Zona Metropolitană Suceava;
- 5.1 Asigurarea accesului la infrastructura și servicii de educație de calitate pentru toți locuitorii Zonei Metropolitane Suceava;
- 5.2 Asigurarea accesului la infrastructura și servicii de sănătate de calitate pentru toți locuitorii din Zona Metropolitană Suceava;
- 5.3 Asigurarea accesului la infrastructura și servicii sociale de calitate și combaterea sărăciei în Zona Metropolitană Suceava;
- 6.1 Asigurarea unor spații urbane de calitate și oportunități de asistență socială;
- 6.2 Sprijinirea unor proiecte integrate de regenerare urbană durabilă;
- 7.1 Întărirea cooperării între administrațiile publice și cetățeni și creșterea transparenței activității autorității publice locale în localitățile din Zona Metropolitană Suceava.

2. Strategia de Dezvoltare a arealului urban Suceava-Botoșani pentru perioada 2014-2020

Documentul are 7 obiective strategice, fiecare obiectiv având priorități, măsuri și direcții de acțiune regionale.

Obiective strategice:

1. Dezvoltarea durabilă integrată a Arealului Urban Botoșani-Suceava;
2. Creșterea eficienței energetice a sectorului public și privat din Arealul Urban Suceava-Botoșani;
3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii Arealului Urban Botoșani-Suceava;
4. Îmbunătățirea mediului economic din Arealul Urban Suceava-Botoșani;
5. Dezvoltarea durabilă a turismului;
6. Îmbunătățirea condițiilor de mediu și managementul risurilor;
7. Dezvoltarea capacitații administrative și creșterea calității serviciilor administrației publice locale.

Priorități aferente obiectivelor strategice:

- 1.1 Îmbunătățirea mediului urban;
- 1.2 Îmbunătățirea mobilității la nivelul Arealului Urban Botoșani-Suceava;
- 2.1 Creșterea eficienței energetice a sectorului public;
- 2.2 Creșterea eficienței energetice a sectorului privat;
- 3.1 Creșterea accesibilității și conectivității Arealului Urban Botoșani-Suceava la rețeaua majoră de transport;
- 3.2 Modernizarea și reabilitarea drumurilor de importanță metropolitană;
- 3.3 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale și creșterea calității actului educațional;
- 3.4 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și creșterea calității serviciilor medicale;
- 3.5 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de servicii sociale și combaterea sărăciei;
- 3.6 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sportive;
- 4.1 Dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării;
- 4.2 Creșterea competitivității IMM-urilor;

- 5.1 Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural cu potențial turistic;
- 5.2 Crearea/modernizarea infrastructurii specifice de turism și promovarea potențialului turistic local în vederea creșterii atractivității și competitivității Arealului Urban;
- 6.1 Reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate;
- 6.2 Reabilitarea/extinderea rețelelor de apă și canalizare la nivel local;
- 6.3 Creșterea capacitatei de intervenție în situații de urgență și managementul riscurilor;
- 7.1 Creșterea capacitatei administrative și a eficienței administrației și serviciilor publice;
- 7.2 Îmbunătățirea capacitatei de planificare teritorială și reglementare urbanistică.

3. Planul Urbanistic General al municipiului Suceava

Planul Urbanistic General se elaborează cu scopul :

- stabilirii direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localităților;
- utilizării raționale și echilibrate a terenurilor necesare funcțiunilor urbanistice;
- precizării zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);
- evidențierii fondului construit valoros și a modului de valorificare a acestuia în folosul localității;
- creșterii calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii și serviciilor.

În conținutul documentației se regăsesc următoarele categorii de probleme:

- probleme principale rezultate din analiza situației existente, disfuncționalități și priorități de intervenție în teritoriu;
- zonificarea funcțională a teritoriului localității și stabilirea regimului juridic al acestora printr-un sistem de reglementări și servituți adecvate;
- volumul și structura potențialului uman, resurse de muncă;
- potențialul economic al localității;
- organizarea circulațiilor și a transporturilor;
- echiparea tehnico-edilitară;
- reabilitarea, protecția și conservarea mediului;
- condiții și posibilități de realizare a obiectivelor de utilitate public.

În urma studiului și a propunerilor de soluționare a acestor categorii de probleme menționate mai sus, materialul oferă un instrument de lucru la îndemâna administrației publice locale în următoarele domenii: proiectare, administrație centrală și locală, agenți economici, colectivități sau persoane particulare beneficiare.

Prevederile Planul Urbanistic General care va fi aprobat se preiau și se detaliază în documentațiile ce urmează a se elabora pentru părți componente ale teritoriului (Planul Urbanistic Zonal sau Planul Urbanistic de Dezvoltare).

4. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Suceava

Viziune: „În anul 2025 orașul Suceava va avea un sistem de transport viabil și durabil, care sprijină dezvoltarea și economia locală. Sistemul de transport va contribui la îmbunătățirea sănătății, siguranței și a calității vieții tuturor locuitorilor și vizitatorilor Sucevei.”

Obiective:

1. Sprijinirea creșterii și competitivității economice prin dezvoltarea unui sistem de transport fiabil și eficient;
2. Combaterea poluării și a schimbărilor climatice prin dezvoltarea și încurajarea modurilor de transport nepoluante și prin reducerea dependenței față de automobil;
3. Îmbunătățirea mobilității în oraș pentru toți utilizatorii, prin reabilitarea infrastructurii suport a sistemului de transport, prin ameliorarea accesibilității acestuia și prin îmbunătățirea conectivității la nivelul structurii urbane;
4. Îmbunătățirea siguranței și sănătății celor care locuiesc și lucrează în municipiu Suceava prin ameliorarea siguranței drumurilor, a siguranței mijloacelor de transport public și prin promovarea modurilor de deplasare active (mers pe jos, mers cu bicicleta);
5. Îmbunătățirea calității vieții celor care locuiesc, lucrează și vizitează municipiu Suceava și de asemenea îmbunătățirea imaginii orașului Suceava, prin promovarea investițiilor în transport/mobilitate care evidențiază/întăresc calitățile cadrului urban și ale mediului natural și de asemenea ambianța orașului.

5. Planul local de Acțiune pentru Energie Durabilă

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED), document elaborat în anul 2013, reprezintă un document programatic, care definește acțiunile și măsurile ce vor fi întreprinse la nivel local, în vederea atingerii obiectivului general de reducere a emisiilor de CO₂ cu cel puțin 20% până în anul 2020, față de anul de referință ales (și anume anul 2005).

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă se sprijină pe un inventar de bază al emisiilor de CO₂ pentru a identifica domeniile de acțiune cu potențialul cel mai ridicat de eficientizare a consumurilor de energie traduse în scăderea emisiilor echivalente de CO₂, domenii aflate în responsabilitatea sau în sfera de intervenție a autorităților locale din Municipiul Suceava.

Obiectivul general al Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% până în anul 2020 pe raza Municipiului Suceava în vederea îmbunătățirii performanțelor energetice existente sau dezvoltării de construcții, instalații, echipamente și tehnologii cu eficiență energetică performantă, incluzând sursele regenerabile de energie viabile.

Obiective specifice Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED):

1. Creșterea performanțelor energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii confortului termic, reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră;
2. Creșterea eficienței energetice a sistemului de termoficare public în vederea conformării cu standardele de mediu privind emisiile în atmosferă;
3. Dezvoltarea energetică durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii eficienței energetice, utilizării eficiente a resurselor, creșterii ponderii resurselor regenerabile și protejării mediului exterior;
4. Creșterea gradului de eficiență energetică a sistemului public de iluminat în vederea reducerii emisiilor poluante de CO₂, creșterii siguranței în trafic, reducerii costurilor și creșterii duratei de funcționare a sistemului;
5. Îmbunătățirea transportului public din municipiu Suceava în vederea asigurării unui transport urban mai sigur și eficient;

6. Dezvoltarea urbană durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii calității vieții la nivel local.

În vederea realizării dezideratelor de reducere a emisiilor de CO₂ pentru municipiul Suceava, se propun 6 Directii Strategice de Dezvoltare (aferente obiectivelor specifice):

- DS.1 Reabilitarea termică a clădirilor publice;
- DS.2 Termoficare;
- DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă);
- DS.4 Iluminat public;
- DS.5 Transport public;
- DS.6 Planificare urbană.

6. Strategia de Dezvoltare Culturală și Creativă a Municipiului Suceava 2015 - 2025

Obiectivul strategic general al municipiului Suceava în ceea ce privește sectorul cultural este îmbunătățirea semnificativă a calității vieții cetățenilor suceveni și a vizitatorilor orașului printr-o viață culturală diversă și dinamică.

Detaliile sunt asigurate de 9 obiective specifice:

1. Dezvoltarea infrastructurii culturale a municipiului Suceava prin modernizarea, extinderea și construcția de noi edificii, spații sau amenajamente care să permită găzduirea și desfășurarea de activități cu caracter cultural;
2. Comunicarea și cooperarea extinsă între autoritățile administrației locale, autoritățile administrative din zona metropolitană extinsă a Sucevei, autoritățile la nivel județean, instituțiile de învățământ, atât la nivel preuniversitar cât și universitar, societatea civilă precum și mediul de afaceri, pentru o agenda culturală bogată a orașului care pune cetățeanul și comunitatea în centrul preocupărilor;
3. Întărirea capacității instituționale a organismelor și organizațiilor publice cu scop cultural, ca factor esențial în furnizarea unei oferte culturale cetățenilor. Acest demers presupune reducerea dependenței acestor instituții de un sistem de subvenționare, alocarea intelligentă și eficientă de resurse și reducerea decalajului major între oferta culturală, orizontul de aşteptare și pretențiile publicului;
4. Consolidarea patrimoniului cultural și istoric, material și imaterial, prin acțiuni de restaurare, prezervare, protejare, informare etc., pentru asigurarea moștenirii culturale către generațiile viitoare;
5. Valorificarea potențialului patrimoniului cultural existent, inclusiv și în mod special a relației cu zona culturală a Bucovinei prin acțiuni și inițiative care scot în evidență valorile și frumusețea acestei regiuni;
6. Promovarea inovației educaționale în sectorul de învățământ, ca factor esențial de construire și transmitere a culturii. Acest obiectiv presupune lărgirea sferei de competență a instituțiilor de învățământ și creșterea nivelului de implicare a acestora în viața culturală a orașului;
7. Identificarea și valorificarea oportunităților de finanțare a sectorului cultural inclusiv, dar fără a se limita la ajutoare financiare nerambursabile naționale, structurale, europene sau din alte surse internaționale, granturi și concursuri private, donații, împrumuturi preferențiale sau utilizarea instrumentelor oferite de piața de capital;
8. Explorarea identității culturale locale într-un context de multiculturalitate, cu o puternică dimensiune europeană, prin deschidere la dialog și formarea unor conexiuni durabile cu parteneri străini din orice categorie, de la municipalități

sau instituții guvernamentale străine, până la organizații non-guvernamentale, instituții cu scop educațional sau chiar persoane;

9. Depunerea candidaturii orașului Suceava la inițiativa „Capitală Europeană a Culturii 2021” a Uniunii Europene. Acest obiectiv constituie un corolar și un factor accelerator al atingerii celorlalte obiective specifice strategice ale orașului și ale comunității în ansamblu.

Măsurile prioritare ale Strategiei de Dezvoltare Culturală și Creativă a Municipiului Suceava 2015 - 2025 sunt următoarele:

1. *Abordarea problematicii dezvoltării culturii într-o formulă instituționalizată și depolitizată;*
2. *Reformarea ofertei culturale pentru a marca trecerea de la un sistem dependent de subvenții la unul care generează valoare și venituri și se auto susține,*
3. *Alocarea din bugetul local a resurselor necesare pentru dezvoltarea obiectivelor propuse în prezentă strategie și realizarea de investiții rentabile în sectorul cultural în baza potențialului evidențiat în acest document strategic;*
4. *Crearea unei structuri operaționale care să se ocupe de implementarea strategiei culturale a orașului Suceava 2015-2025 și internaționalizarea orașului Suceava;*
5. *Crearea unei structuri non-profit care să stimuleze implicarea tuturor entităților prezente la nivel local în vederea stimulării vieții culturale și creative a municipiului;*
6. *Identificarea de formule de finanțare și demararea lucrărilor pentru infrastructuri esențiale orașului: Sala Polivalentă Curtea Domnească Amenajarea Parcului Zamca Parcul Șipote Amenajarea Râului Suceava Muzeul de Artă.*

Reabilitarea infrastructurii culturale existente: Cetatea de Scaun a Sucevei, Casa de Cultura a Sindicatelor, Muzeul Satului, Sala de spectacole „Dom Polski”, Biblioteca I.G. Sbiera - digitalizarea acesteia, Curtea Domnească.

7. Planuri locale de acțiuni întocmite pentru proiectele derulate de municipiul Suceava în cadrul programelor URBACT (Piețe urbane sustenabile) și HORIZON 2020 Piețe urbane sustenabile - URBACT

Viziune: “În anul 2025, piețele municipiului Suceava vor deveni un spațiu autentic și prietenos, aprovisionat cu produse locale diversificate, cu dotări moderne și salubre, reprezentând un loc de socializare atât pentru localnici cât și pentru turiști!”

Obiective specifice:

1. Crearea premiselor pentru derularea activității de comerț la standarde europene în piețele din Municipiul Suceava;
2. Promovarea utilizării surselor alternative de energie pentru asigurarea funcționării piețelor din municipiul Suceava în vederea asigurării conceptului de „low carbon economy”;
3. Promovarea conceptului de electromobilitate pentru funcționarea piețelor din Municipiul Suceava și a activităților adiacente acestora;
4. Schimbarea mentalității la nivel local vis-a-vis de conceptul de „piată sustenabilă”;
5. Dezvoltarea economiei locale;
6. Creșterea atractivității turistice pentru piata și produsele tradiționale.

Acțiunile propuse pentru implementare în perioada 2014-2020 sunt:

- 1.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii piețelor din Municipiul Suceava;
- 1.2. Asigurarea dotărilor, facilităților și utilităților corespunzătoare pentru piețele din Municipiul Suceava;
- 1.3. Asigurarea accesibilității, sistematizarea traficului rutier și pietonal în zonele adiacente piețelor din Municipiul Suceava;
- 1.4. Organizarea cu caracter de permanență (săptămânal) a piețelor în aer liber pentru produse tradiționale și producători locali;
- 2.1 Introducerea sistemelor de asigurare a utilităților (în special iluminat și încălzire) folosind surse de energie alternativă, regenerabilă;
- 3.1 Achiziționarea de vehicule alternative(electrice) necesare pentru activități de administrare a piețelor, transport și distribuție marfă precum și pentru cetățeni/consumatori;
- 3.2 Implementarea unui transport public local cu autobuze electrice și stabilirea unor măsuri de încurajare a utilizării mijloacelor de transport în comun electrice în mod special pentru activitățile cotidiene;
- 1.1 Educarea ecologică a cetățenilor și în special a tinerilor prin campanii de promovare, informare publică, prin inițiere de proiecte de inventică și prin stabilirea unei curricule de curs în cadrul programelor școlare de pregătire profesională;
- 1.2 Promovarea conceptului de piață sustenabilă la nivel local prin organizarea unui eveniment local anual - Ziua Internațională a Piețelor;
- 1.3 Promovarea conceptului de Piață sustenabilă prin mijloace media;
- 5.1 Acordarea de facilități la nivel local/județean pentru demararea/dezvoltarea afacerilor producătorilor locali;
- 6.1 Promovarea pieței tradiționale locale prin intermediul operatorilor din turism;
- 6.2 Implementarea conceptului de piață ca loc de socializare.

Promovarea și implementarea vehiculelor electrice și a infrastructurii de încărcare în municipiul Suceava - EVUE

Ca urmare a elaborării Planului Local de Acțiune în cadrul proiectului EVUE - Vehicule electrice în orașele europene în anul 2012, ulterior în anul 2013, Municipiul Suceava a elaborat o documentație tehnică în vederea obținerii finanțării nerambursabile, prin intermediul Programului de cooperare româno-elevețian, pentru achiziționarea de vehicule electrice, biciclete electrice și montarea de puncte de încărcare pentru vehicule electrice.

În luna iulie 2015 a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul „Electromobilitate - vehicule electrice pentru o municipalitate verde“, astfel încât cea mai importantă acțiune din planul elaborat în cadrul proiectului EVUE este în faza de implementare.

Obiective specifice:

1. Stimularea utilizării VE prin crearea unei infrastructuri de încărcare, prin instalarea de puncte de încărcare în parcuri publice și private;
2. Planificarea implementării unui sistem specific de operare a VE;

3. Adoptarea transportului electric la nivelul transportului public local, în proporție de 85% din capacitatea totală și măsuri de încurajare a utilizării mijloacelor electrice de transport public local;
4. Promovarea utilizării VE la nivelul instituțiilor publice prin achiziționarea de VE;
5. Introducerea transportului electric în cadrul serviciilor de transport urban cu taxi, în proporție de 15% din totalul mijloacelor autorizate;
6. Promovarea unor măsuri legislative și financiare favorabile achiziționării și folosirii de VE pentru stimularea transportului electric în sectorul privat;
7. Acordarea de sprijin investițiilor publice și private în domeniul energiei durabile pentru crearea unor facilități de încărcare a VE în sistemul public din surse de energie regenerabilă;
8. Informarea publică a cetățenilor în scopul educării ecologice și a utilizării VE, a mijloacelor de transport alternative.

Activitățile aferente obiectivelor specifice sunt:

- 1.1 *Instalarea unei rețele de puncte de încărcare VE, alocarea și semnalizarea locurilor de parcare aferente exclusiv pentru VE;*
- 1.2 *Instalarea de puncte de încărcare în spații publice subterane;*
- 1.3 *Alocarea și semnalizarea vizibilă a unor locuri de parcare destinate exclusiv VE în parcările publice;*
- 2.1 *Consultarea partenerilor din GLSU pentru realizarea și agreearea unui plan strategic concret pentru implementarea unui sistem specific operării VE;*
- 3.1 *Demararea implementării unui transport public local cu autobuze electrice și stabilirea unor măsuri de încurajare a utilizării mijloacelor de transport în comun electrice;*
- 4.1 *Achiziționarea de VE de către Primăria Municipiului Suceava, pentru a oferi un exemplu de bună practică celoralte instituții publice și de învățământ;*
- 5.1 *Adaptarea regulamentelor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de VE în cadrul furnizorilor de servicii de taxi;*
- 6.1 *Inițierea unui HCL pentru introducerea parcării cu plată pentru toate vehiculele convenționale și scutirea de la plata parcării a VE în spațiul public;*
- 6.2 *Identificarea de surse financiare nerambursabile pentru sporirea parcului de VE în detrimentul vehiculelor convenționale și popularizarea acestora la nivelul sectorului privat;*
- 6.3 *Stimularea transportului electric în sectorul privat prin achiziționarea de VE de către companii particulare;*
- 6.4 *Inițierea unui HCL pentru introducerea unor stimulente fiscale (scutiri de impozite/taxe) favorabile achiziției de VE;*
- 6.5 *Promovarea VE la nivel național prin inițierea unor proiecte și propuneri legislative;*
- 7.1 *Promovarea surselor de energie verde la nivel național și local prin inițiative legislative și prin proiecte;*
- 7.2 *Realizarea și gestionarea unui sistem de monitorizare a energiei electrice vândute/consumate în scopul operării VE și a energiei electrice produse din resurse regenerabile la nivelul municipiului Suceava, pentru asigurarea unui echilibru favorabil energiei curante;*

- 8.1 Educarea ecologică a tinerilor prin campanii de promovare, prin inițiere de proiecte de inventică și prin stabilirea unei curricule de curs în cadrul orelor școlare;
- 8.2 Promovarea VE la nivel local prin organizarea unui eveniment local vizibil - distribuire de materiale publicitare;
- 8.3 Promovarea proiectului prin mijloace media.

8. Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava

Obiectiv general: “Diminuarea disparităților dintre zonele mai puțin dezvoltate și cele dezvoltate ale municipiului prin accesibilitate și mobilitate în condiții de siguranță și prin susținerea dezvoltării economice în vederea susținerii poziției de pol de dezvoltare a municipiului Suceava”.

Obiectivul general este susținut de 3 obiective strategice:

- OS1. Creșterea condițiilor de accesibilitate și mobilitate, în condiții de siguranță, la nivelul polului de dezvoltare, până în 2015, prin crearea și reabilitarea obiectivelor de intervenție specifice infrastructurii stradale pietonale și de transport public;
- OS2. Sprijinirea dezvoltării domeniilor economice cu valoare adăugată mare care susțin identitatea locală a polului de dezvoltare, la nivelul acestuia, până în 2015;
- OS3. Eficientizarea și dezvoltarea serviciilor publice în rezolvarea problemelor comunitare la nivelul polului de dezvoltare până în 2015.

9. Strategia locală de Dezvoltare Durabilă a municipiului Suceava 2009-2015

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava 2016-2020 continuă direcțiile de dezvoltare ale perioadei anterioare de programare, astfel se realizează o abordare continuă a dezvoltării durabile a Municipiului Suceava.

Viziune: “Construirea și afirmarea identității europene a municipiului Suceava prin dezvoltare și consolidare ca centru economic puternic, stabil și diversificat, capabil să asigure prosperitate și creștere a calității vieții, precum și prin valorificarea potențialului turistic - motor al dezvoltării locale și pol al integrării europene”.

Obiective strategice și specifice:

1. Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu (cod: CIM):

- CIM 1.1 Reabilitare urbană;
- CIM 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice;
- CIM 1.3 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- CIM 1.4 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu;

2. Creșterea competitivității economiei locale și dezvoltarea mediului de afaceri (cod: CEL):

- CEL 2.1 Sprijinirea creării IMM-urilor și microîntreprinderilor și a dezvoltării celor existente;
- CEL 2.2 Încurajarea activităților de inovare tehnică și tehnologică și a transferului de tehnologii către IMM-uri, în corelare cu cerințele actuale de protecție a mediului;
- CEL 2.3 Dezvoltarea și modernizarea ofertei de produse specifice, în conformitate cu resursele și oportunitățile de care dispune zona;

CEL 2.4 Dezvoltarea serviciilor asistență și consultanță pentru afaceri;

CEL 2.5 Sprijinirea dezvoltării resurselor umane;

3. Dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local (cod: DST):

DST 3.1 Reabilitarea și semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice;

DST 3.2 Promovarea potențialului turistic al orașului;

DST 3.3 Realizarea de noi investiții în domeniul turismului;

DST 3.4 Stimularea turismului de afaceri;

4. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieței și includerea socială a categoriilor dezavantajate (cod: DCU).

DCU 4.1 Educarea și formare continuă;

DCU 4.2 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență socială;

DCU 4.3 Creșterea importanței actului de cultură și rolului acestuia în societate;

DCU 4.4 Promovarea activităților și manifestărilor sportive și dezvoltarea structurilor de agrement;

DCU 4.5 Creșterea securității sociale;

DCU 4.6 Societate civilă.

- *Nivel județean:*

Strategia de Dezvoltare economică și socială a județului Suceava, perioada 2011-2020

Viziune: “În anul 2020, județul Suceava va fi un județ care s-a dezvoltat durabil, valorificând potențialul economic existent”, în scopul:

- asigurării echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural;
- existenței unei forțe de muncă calificate, pentru care există un număr suficient de locuri de muncă bine plătite;
- creșterii competitivității județului, prin dezvoltarea sectoarelor economice existente, în vederea eliminării disparităților economice intra- și interregionale;
- diversificării economiei județului, prin valorificarea eficientă, ecologică și durabilă a patrimoniului natural, cultural-istoric și uman și poziționării geografice în zonă de frontieră;
- îmbunătățirii continue a nivelului de trai al cetățenilor județului, asigurându-le acces egal la utilități și servicii publice calitativ superioare;
- implicării active a instituțiilor pentru dezvoltarea economică și socială echilibrată a județului, consultând democratic comunitatea, partenerii sociali și mediul de afaceri în procesul decizional.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare economică și socială a județului Suceava în perioada 2011-2020 constă în dezvoltarea durabilă a județului Suceava prin valorificarea potențialului existent, diversificarea și extinderea activităților economico-sociale, în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor.

Obiective strategice:

1. Valorificarea poziției strategice a județului Suceava la frontieră Uniunii Europene, prin eliminarea disparităților economice și sociale intra și interregionale (naționale și europene), precum și a disparităților dintre mediul urban și cel rural în cadrul județului;

2. Valorificarea eficientă, ecologică și durabilă a patrimoniului natural și antropic al județului Suceava;
3. Creșterea competitivității economice a județului Suceava prin diversificarea economiei și promovarea turismului, în vederea creării de noi de loc de muncă, cu reflectare directă în creșterea nivelului de trai al populației;
4. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor profesionale la cerințele pieței și creșterea incluziunii sociale.

Obiective specifice:

1. *Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii, coordonată cu implementarea sistemelor adecvate de management al capitalului natural și de prevenire și gestionare a riscurilor naturale;*
2. *Gestionarea eco-eficientă a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unor practici de consum și producție care să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung și crearea de noi locuri de muncă;*
3. *Dezvoltarea sectorului educațional, promovarea educației formale și non-formale și a unui stil de viață sănătos;*
4. *Crearea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă, în care oferta de muncă este adaptată permanent cerințelor angajatorilor și promovarea accesului egal la servicii sociale și de sănătate de calitate;*
5. *Creșterea contribuției economiei rurale la dezvoltarea județului prin stimularea spiritului antreprenorial și valorificarea resurselor specifice spațiului rural;*
6. *Promovarea și valorificarea resurselor turistice ale județului Suceava;*
7. *Dezvoltarea capacitații administrative la nivelul județului Suceava;*
8. *Creșterea gradului de acces și utilizare a tehnologiilor informației și comunicării la nivelul județului Suceava;*
9. *Dezvoltarea infrastructurii culturale și valorificarea moștenirii culturale și istorice existente la nivelul județului Suceava;*
10. *Îmbunătățirea continuă a relațiilor internaționale și dezvoltarea parteneriatelor intra și inter-regionale.*

• Nivel regional

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020

Viziune: „În anul 2022 Regiunea Nord-Est va fi un loc mai atractiv pentru a investi, a lucra și a locui!”.

Obiectiv general: Derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conduce la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

În acest context ținta propusa pentru anul 2022 este ca indicele de disparitate al Produsului Intern Brut pe cap de locuitor la nivel regional să reprezinte 75% din valoarea indicatorului la nivel național și 37% din valoarea indicatorului la nivel comunitar.

În vederea atingerii obiectivului general al strategiei s-au identificat 4 priorități cu următoarele obiective specifice aferente:

Obiective specifice aferente acestor priorități:

1. **Îmbunătățirea capitalului uman**
  - 1.1. *Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a grupurilor vulnerabile;*
  - 1.2. *Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate;*

- 1.3. Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate;
- 1.4. Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin.

2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne

- 2.1. Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport;
- 2.2. Stimularea atraktivității și economiei locale prin creșterea accesului la infrastructura TIC de calitate.

3. Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale

- 3.1. Sprijinirea inovării și competitivității mediului economic, promovarea rezultatelor obținute;
- 3.2. Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, în special a cercetării aplicate;
- 3.3. Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate;
- 3.4. Sprijinirea exporturilor și competitivității produselor locale la export;
- 3.5. Sprijinirea dezvoltării zonelor urbane;
- 3.6. Sprijinirea dezvoltării zonelor rurale;
- 3.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent.

4. Optimizarea utilizării și protejarea resurselor naturale

- 4.1. Promovarea eficienței energetice;
- 4.2. Protejarea mediului și biodiversității prin realizarea de investiții specifice.

• Nivel național și european

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava 2016-2023 prin obiectivele strategice, măsurile și acțiunile propuse are în vedere atingerea obiectivelor stabilite prin **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035**.

VIZIUNE: "România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud - est a Europei".

Viziunea va fi atinsă prin implementarea următoarelor obiective generale și obiective specifice (prezentarea celor de interes pentru SIDU Suceava 2016-2020):

OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband:

OS 1.1 Dezvoltarea unei rețele de transport eficientă și diversificată capabilă să asigure gestionarea fluxurilor de oameni și mărfuri generate de schimburile economice între teritoriul național și piețele din spațiul european.

OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și inclusive:

OS 2.1 Asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a localităților urbane și rurale;

OS 2.2 Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională;

OS 2.3 Creșterea atraktivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local;

OS 2.4 Furnizarea unor servicii sociale de calitate prin asigurarea unei diversificări a acestor servicii la nivelul teritoriului și îmbunătățirea gradului de acces a populației.

OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coeze prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane:

OS 3.1 Dezvoltarea unor centre urbane specializate și inteligente cu vocație de poli internaționali și racordarea lor eficientă la rețeaua urbană europeană;

OS 3.2 Încurajarea dezvoltării zonelor urbane funcționale în jurul orașelor cu rol polarizator la nivelul teritoriului.

OG. 4 Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială:

OS 4.1 Protejarea patrimoniului și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural;

OS 4.2 Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atraktivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit;

OS 4.3 Reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale.

OG. 5 Creșterea capacitații instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială:

OS 5.1 Consolidarea capacitații structurilor de guvernanță la niveluri multiple și diversificarea formelor de cooperare între structurile administrației publice;

OS 5.2 Consolidarea instrumentelor de planificare spațială și a instituțiilor cu rol în gestionarea și planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului);

OS 5.3 Consolidarea capacitații de cooperare și planificare în domeniul transfrontalier și transnațional.

Acord de parteneriat 2014-2020

Acordul de parteneriat 2014-2020 semnat între România și Comisia Europeană prezintă modul în care vor fi folosite fondurile europene structurale și de investiții în perioada de programare 2014-2020.

Astfel, Acordului de parteneriat cuprinde măsurile avute în vedere pentru asigurarea abordării integrate a dezvoltării teritoriale a României în perioada de programare 2014 - 2020. În cadrul documentului sunt enunțate principalele priorități teritoriale pentru perioada 2014 - 2020, respectiv:

- *îmbunătățirea calității vieții pentru comunitățile locale și regionale, pentru ca regiunile României să devină mai atractive pentru locuit, pentru petrecerea timpului liber, pentru investiții și muncă;*
- *promovarea parteneriatelor rural-urbane;*
- *consolidarea rețelei urbane prin dezvoltare policentrică și specializare teritorială;*
- *creșterea accesibilității și conectivității;*

- acces echitabil la servicii de interes general.

De asemenea, în cadrul Acordul de parteneriat un rol deosebit este acordat măsurilor care vizează dezvoltarea durabilă a mediului urban prin abordarea integrată a proiectelor de investiții.

Strategia Europa 2020 își propune obiective ambițioase pentru următorii ani, documentul fiind focalizat pe cinci direcții majore. Comisia Europeană propune următoarele obiective principale pentru UE:

1. Ocuparea forței de muncă

- rată de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani;

2. Cercetare și dezvoltare

- alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare;

3. Schimbări climatice și energie (20/20/20)

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990;
- creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20%;
- creșterea cu 20% a eficienței energetice;

4. Educație

- reducerea abandonului școlar la sub 10%;
- creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vîrstă de 30-34 de ani;

5. Sărăcie și excluziune socială

- reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să suferă de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

Astfel, Strategia Europa 2020 prezintă trei priorități care se susțin reciproc:

1. Creștere intelligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare.

Obiectivul acestei inițiative este de a recentra politica în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării spre provocările cu care se confruntă societatea, precum schimbările climatice, energia și utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea și schimbările demografice. Fiecare verigă din lanțul inovării ar trebui consolidată, de la cercetarea fundamentală, la comercializare.

2. Creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive.

În sensul creșterii durabile, Europa trebuie să acționeze în următoarele domenii: competitivitate, combaterea schimbărilor climatice și energie curată și eficientă.

3. Creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

O creștere favorabilă incluziunii presupune asigurarea autonomiei cetățenilor prin rate ridicate ale ocupării forței de muncă, investirea în dezvoltarea competențelor, combaterea sărăciei și modernizarea piețelor muncii și a sistemelor de formare și de

protecție socială pentru a ajuta cetățenii să anticipateze și să gestioneze schimbările, precum și pentru a construi o societate solidară.

În vederea atingerii priorităților vizate au fost formulate 11 obiective tematice:

2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, precum și îmbunătățirea utilizării și calității acestora	6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor	9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare
3. Sporirea competitivității IMM-urilor	7. Promovarea unui transport durabil și îmbunătățirea infrastructurilor rețelelor	10. Efectuarea de investiții în domeniul educației, al instruirii și al învățării pe tot parcursul vieții
4. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon		11. Îmbunătățirea eficienței administrației publice

În perioada 2014-2020, România va investi în toate cele 11 obiective tematice ale strategiei Europa 2020, folosind resursele fondurilor europene structurale și de investiții (fondurilor ESI), prin intermediul programelor operaționale 2014-2020.

Partea II Viziunea de dezvoltare și obiectivele SIDU

VIZIUNE

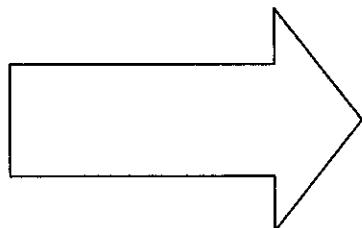
MĂSURI

OBIECTIV GENERAL

OBIECTIVE CHEIE

Direcții de dezvoltare

3.1 Viziune și obiectiv general

3.2 Obiective strategice

Capitol 3. Direcții de dezvoltare

În stabilirea viziunii de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava s-a plecat de la nevoile/problemsele identificate în cadrul analizei contextului urban, implicit a necesităților și soluțiilor propuse în cadrul Grupurilor de lucru organizate în vederea elaborării documentului strategic.

Din cadrul capitolelor prezentate anterior se pot extrage următoarele probleme generale specifice municipiului Suceava:

- Orașul nu este atractiv - problemă generată de o serie de aspecte legate de infrastructura urbană (lipsă unitate în abordarea mobilier urban, diversitate coloristică și haotică la nivelul clădirilor, lipsă parc/grădină publică, lipsă zone de agrement și petrecere a tipului liber, locuri de joacă insuficiente, siguranță scăzută în zonele limitrofe ale orașului; piete agroalimentare neattractive);
- Accesibilitate, conectivitate și mobilitate scăzută - problemă generată de o serie de necesități legate de infrastructura de transport locală (slabă conectivitate între cele două trupuri urbane ale municipiului, grad scăzut de modernizare a infrastructurii stradale, grad scăzut de dezvoltare a infrastructurii de transport alternativ, sistem deficitar al parcărilor, lipsă sistem de management al traficului);
- Slaba dezvoltare a infrastructurii de turism (durata medie de sedere a turiștilor este scăzută, obiectivele de patrimoniu nu sunt puse în valoare, nu există o strategie coerentă de promovare a potențialul turistic specific municipiului sau integrat întreg arealului și conceptului de Bucovina);
- Servicii publice slab dezvoltate (sistemul de alimentare cu apă și canalizare nu acoperă întreg arealul municipiului, sistemul de termoficare generează pierderi și cheltuieli mari în gestionare, sistemul de colectare selectivă direct la sursă nu este implementat la nivel local);
- Dezvoltare economică bazată în special doar pe sectorul de comerț;
- Grad redus de acces la sistemul de educație, social și cultural în zonele cu comunități defavorizate;
- Nivel ridicat de emisii de CO₂ generate atât de traficul rutier, cât și de lipsa integrării de măsuri de eficiență energetică la nivelul clădirilor publice (costuri ridicate de operare, inclusiv în cazul sistemului de iluminat) și rezidențiale;
- Birocratie în gestionarea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.

Probleme/nevoi care au impact major asupra nivelului de trai și a calității vieții locuitorilor din municipiul Suceava.

Centralizarea problemelor prezentate anterior, precum și a nevoilor care le generează, a plecat de la următoarele criterii de analiză:

- potențialul de dezvoltare a orașului;
- resursele de care dispune municipalitatea în vederea satisfacerii nevoilor;
- impactul nevoilor asupra dezvoltării durabile a municipiului;
- gradul de urgență în rezolvarea necesităților.

3.1 Viziune și obiectiv general

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava identifică nevoile de dezvoltare socio-economice și conține direcții strategice de dezvoltare, respectiv obiectivele specifice, ce vor asigura o abordare unitară și multisectorială, care va determina îmbunătățirea sistemelor de planificare și dezvoltare, atragerea investițiilor, sprijinirea mediului economic și turistic, dezvoltarea resurselor umane, în vederea creșterii bunăstării, calității vieții și dezvoltarea flexibilității administrației la schimbările inevitabile din perioada 2016-2026.

În urma analizelor la nivel local a fost creionată o viziune de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava, pornind de la următoarele elemente:

- Importanța regională a municipiului Suceava;
- Afirmarea orașului prin valorificarea potențialului turistic;
- Dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenoriat, dinamism și implicare în viața comunității;
- Importanța implicării cetățenilor, ca factor de stimulare a dezvoltării comunitare.

VIZIUNE - În anul 2023 Municipiul Suceava va fi:

✓ Precursor al mobilității urbane durabile   ✓ Promotor și reper național al eficienței energetice   ✓ Centru economic puternic, stabil și diversificat   ✓ Centru regional al turismului   ✓ Mediul optim de dezvoltare a capitalului social uman

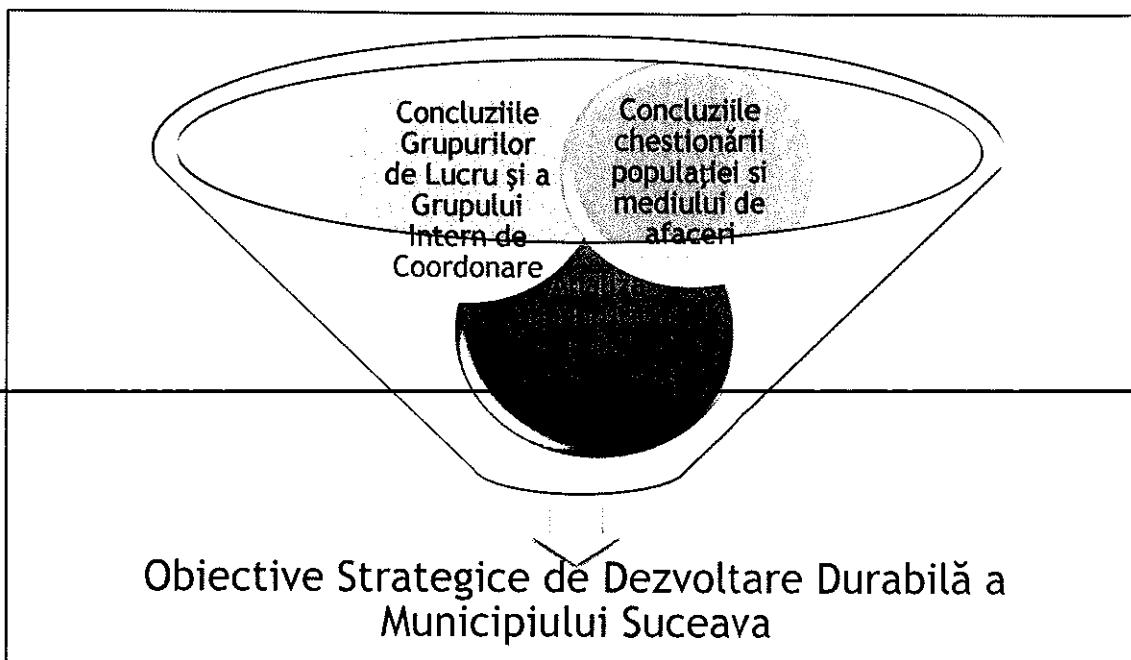
Obiectiv general: Dezvoltarea capacității Municipiului Suceava de a asigura servicii și implementa programe în vederea dezvoltării durabile a localității și creșterea nivelului de trai al populației

În formularea viziunii și obiectivului general privind ținta localității pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor **principii general valabile**, care reprezintă cheia de control în implementarea și monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu și lung deopotrivă, respectiv:

- Corelația directă între strategiile generale naționale și regionale, strategiile specifice, măsurile și proiectele prioritare identificate în funcție de nevoile comunității;
- Asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică, implicarea tuturor părților interesate prin parteneriate public-privat, a populației la elaborarea sau realizarea unei strategii generale/specifice;
- Caracterul limitat al surselor umane și financiare de care dispune comunitatea - proprii sau atrase - eficiența utilizării resurselor prin integrarea lor.

3.2 Obiective strategice

Formularea obiectivelor strategice:

În vederea realizării dezideratelor misiunii conceptului strategic pentru municipiul Suceava, se propun șase Obiective Strategice:

- 1. Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020**
- 2. Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru asigurarea facilităților necesare în vederea creșterii economice locale**
- 3. Dezvoltarea potențialului turistic al Municipiului Suceava în vederea atingerii statutului de "Centru regional al turismului"**
- 4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, educaționale și de sănătate**
- 5. Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea asigurării creșterii nivelului de trăi**
- 6. Creșterea calității vieții în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic**

Pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare-programare, în definirea celor șase obiective strategice de dezvoltare durabilă a Municipiului Suceava,

au fost analizate și strategiile existente la nivel național, regional și județean aflate în curs de elaborare sau finalizate. Astfel obiectivele de dezvoltare răspund următoarelor documente de planificare-programare:

Nivel	Document
	✓ Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Suceava pentru perioada 2014-2020; ✓ Strategia de Dezvoltare a arealului urban Suceava-Botoșani pentru perioada 2014-2020; ✓ Planul Urbanistic General al municipiului Suceava, reactualizat 2016; ✓ Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Suceava 2017-2023;
Local	✓ Planul local de Acțiune pentru Energie Durabilă 2013-2020; ✓ Strategia de Dezvoltare Culturală și Creativă a Municipiului Suceava 2015-2025; ✓ Planuri locale de acțiuni întocmite pentru proiectele derulate de municipiul Suceava în cadrul programelor URBACT și HORIZON 2020; ✓ Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava 2007-2014; ✓ Strategia locală de Dezvoltare Durabilă a municipiului Suceava 2009-2015.
Județean	✓ Strategia de Dezvoltare economică și socială a județului Suceava, perioada 2011-2020
Regional	✓ Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020.
Național	✓ Strategia de dezvoltare teritorială a României 2030; ✓ Acord de parteneriat 2014-2020 semnat între România și Comisia Europeană - documentul ce prezintă modul în care vor fi folosite fondurile europene structurale și de investiții în perioada de programare 2014-2020
European	✓ Strategia Europa 2020

Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava asigură cadrul strategic și reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică și având drept cadru direcțiile strategice, obiectivele specifice și acțiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, își definește prioritățile și interesele în domeniul turistic, economic, social și de mediu, încadrându-se în același timp în cele mai importante documente programatice de la nivel județean, regional și național aferente perioadei de programare 2014-2020.

Partea III Calendar de activități pentru implementarea SIDU

Capitol 4. Soluții/obiective specifice. Portofoliu proiecte

4.1 Obiective specifice-cheie

În acord cu obiectivele strategice, domeniile prioritare de dezvoltare a Municipiului Suceava sunt:

- 1. Reducerea emisiilor de carbon**
- 2. Dezvoltarea economică**
- 3. Dezvoltarea turismului**
- 4. Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și de sănătate**
- 5. Dezvoltarea durabilității mediului urban**
- 6. Creșterea calității vieții**

În vederea atingerii obiectivelor strategice au fost conturate obiective specifice (cheie) în cadrul fiecărui domeniu prioritar de dezvoltare a Municipiului Suceava.

1. REDUCEREA EMISIILOR DE CARBON

Potrivit Acordului de parteneriat 2014-2020, semnat între România și Comisia Europeană, în baza constatărilor analizei privind dificultățile de dezvoltare și analizei SWOT (anexa I), printre principalele nevoi de dezvoltare de la nivel național se numără:

- promovarea producerii și distribuției de energie obținută din SRE;
- promovarea utilizării cogenerării cu randament ridicat, pe baza cererii de energie termică utilă provenită din gaze naturale, biomasă sau folosind gazele reziduale din procesele industriale;
- îmbunătățirea eficienței energetice prin dezvoltarea unor sisteme de distribuție inteligente;
- asigurarea durabilității sistemelor de încălzire centralizată municipale prin reducerea pierderilor de căldură în rețea;
- creșterea eficienței energetice a fondului de clădiri rezidențiale și publice și a domeniului public, inclusiv a iluminatului public;
- îmbunătățirea eficienței energetice a sectorului transporturilor, inclusiv a sistemelor de transport urban;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în zonele urbane prin punerea în aplicare a planurilor de mobilitate urbană durabile și a strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon;
- îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovisionării, inclusiv a interconexiunilor rețelelor de gaz, prin dezvoltarea sistemelor de transport inteligente;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Principalele nevoi de dezvoltare identificate la nivel național pot fi rezolvate/atinse prin abordarea de tip bottom-up (de jos în sus), în sensul stabilirii de strategii integrate

de dezvoltare durabilă la nivelul unităților administrative care să includă măsuri de reducere a emisiilor cu efect de seră. În acest sens, Municipiul Suceava a dezvoltat un document strategic care să conducă la reducerea emisiilor de carbon prin abordarea integrată a proiectelor de investiții.

Municipalitatea suceveană a demarat o serie de acțiuni de reducere a emisiilor cu efect de seră care au impact asupra nevoilor de dezvoltare enunțate anterior, precum:

- *elaborare Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava (PAED),*
- *modernizarea sistemului de iluminat public prin introducerea surselor de iluminat cu tehnologie LED și implementarea unui sistem de telegestire,*
- *elaborarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă,*
- *implementarea proiectului "Electromobilitate - vehicule electrice pentru o municipalitate verde" ce are în vedere creșterea numărului de vehicule electrice și a bicicletelor electrice în cadrul parcului auto al municipalității, precum și crearea infrastructurii de încărcare a acestora;*
- *punerea în funcțiune a unei centrale de cogenerare de înaltă eficiență cu funcțiune pe biomasă și gaze naturale;*
- *elaborare Plan Local de Acțiune pentru promovarea și implementarea vehiculelor electrice și a infrastructurii de încărcare a acestora;*
- *reabilitare termică (anvelopare) clădiri rezidențiale.*

Deși municipalitatea a inițiat deja măsuri de reducere a emisiilor cu efect de seră, măsuri cu impact în diminuarea efectelor schimbărilor climatice, este necesar stabilirea unui plan de acțiune care să cuprindă activități de continuare a demersului inițiat și de completare a sferei de acțiune. Astfel, în vederea reducerii emisiilor de carbon, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 1.1 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice
- OSC 1.2 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale
- OSC 1.3 - Scăderea emisiilor de CO₂ generate de transportul rutier motorizat
- OSC 1.4 - Creșterea gradului de utilizare a energiei verzi/regenerabile în toate sectoarele de interes

OSC 1.1 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

Obiectivul are în vedere propunerea de măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor publice gestionate de administrația publică locală, inclusiv măsuri de consolidare a acestora.

Implementarea obiectivului urmărește reabilitarea clădirilor publice prin:

- *îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirilor publice;*
- *reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;*
- *utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;*

- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corperi de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață.

OSC 1.2 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale

Obiectivul are în vedere propunerea de măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor rezidențiale, respectiv a blocurilor de locuințe.

Implementarea obiectivului urmărește reabilitarea clădirilor rezidențiale prin:

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolare anvelopei clădirii, șarpantelor și învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - ~~încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe,~~ inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.
- modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scără; achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile - panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldura și/sau centrale termice pe biomasa etc.;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corperi de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice.

OSC 1.3 - Scăderea emisiilor de CO₂ generate de transportul rutier motorizat

Obiectivul are în vedere propunerea de măsuri de reducere a emisiilor gazelor cu efect de seră prin utilizarea mijloacelor de transport neconvenționale.

Implementarea obiectivului urmărește implementarea unor măsuri precum: achiziționarea de autovehicule cu combustibil alternativ, crearea infrastructurii de încărcare pentru autovehicule hibrid/electrice, crearea și dezvoltarea infrastructurii de transport alternativ (velo și pietonal), dezvoltarea de sistem de transport urban durabile.

Astfel, principalele acțiuni vizate sunt:

- realizarea de investiții destinate îmbunătățirii transportului public urban: achiziție vehicule electrice, achiziționarea de material rulant electric etc.;
- realizarea de investiții destinate transportului electric și nemotorizat (ex. construire infrastructură necesară transportului electric (inclusiv stații de alimentare a automobilelor electrice);
- construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru bicliști și a infrastructurii tehnice aferente (puncte de închiriere, sisteme de parcaj pentru biciclete, reabilitare trotuar, creare trasee pietonale etc.);
- promovarea utilizării vehiculelor electrice;
- organizarea de campanii de conștientizare a populației cu privire la impactul/beneficiile utilizării mijloacelor de transport nemotorizate/alternative;

- realizarea de sisteme de monitorizare video bazat pe instrumente inovative și eficiente de management al traficului;
- realizarea sistemelor de tip park and ride;
- crearea de piste pentru biciclete;
- adaptarea infrastructurii pentru promovarea mersului pe jos;
- realizarea de perdele forestiere - alineamente de arbori, cu capacitate mare de retenție a CO₂.

OSC 1.4 - Creșterea gradului de utilizare a energiei verzi/regenerabile în toate sectoarele de interes

Obiectivul specific are în vedere propunerea de măsuri care să conducă la creșterea utilizării energiei alternative în detrimentul celei convenționale. Principala măsură vizată de obiectiv: schimbarea surselor de iluminat clasice (mari consumatoare de energie) cu unele moderne (eficiente energetic).

Astfel, implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ realizarea de investiții care utilizează energia alternativă, în detrimentul energiei convenționale;
- ✓ utilizarea energiei verzi în vederea încălzirii/ventilării/iluminării diverselor clădiri publice;
- ✓ utilizarea de corpuri de iluminat eficiente energetic;
- ✓ acordarea de facilități celor ce produc/utilizează energie alternativă;
- ✓ promovarea utilizării surselor de energie verde;
- ✓ realizarea de studii privind oportunitatea utilizării depozitelor neconforme închise ca resursă pentru producerea de energie alternativă.

Cele patru obiective specifice prin măsurile/acțiunile vizate vor conduce la diminuarea/adaptarea la provocările specifice schimbărilor climatice și la protejarea mediului.

Corelația obiectivului strategic 1 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
1. Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020	➤ OSC 1.1 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice ➤ OSC 1.2 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale	OT 4 Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon

	➤ OSC 1.3 - Scăderea emisiilor de CO₂ generate de transportul rutier motorizat ➤ OSC 1.4 - Creșterea gradului de utilizare a energiei verzi/regenerabile în toate sectoarele de interes		OT 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor
			OT 6 Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor

Programe operaționale naționale/Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră/Programe ale Comisiei Europene de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de reducere a emisiilor de carbon:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 3 - Sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii scăzute de carbon	PI 3.1 Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor
	AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	PI 4.1. Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor
➤ Programul Operațional Infrastructură 2014-2020	AP 6 - Promovarea energiei curante și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon	PI 6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)
➤ INTERREG Europe (2014-2020)	AP 3 - Sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	PI 4 (e) Promovarea unor strategii cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritorii, în special pentru zonele urbane, inclusiv promovarea mobilității urbane multimodale durabile și a măsurilor de adaptare relevante pentru atenuare

	AP 4 - Mediu și utilizarea eficientă a resurselor	PI 6 (g) Sprijinirea tranzitiei industriale către o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, promovarea unei creșteri ecologice, a Eco inovării și a managementului performanței de mediu în sectorul public și cel privat.
➤ Programul de cooperare Elvețiano-Român	AP 1 - Mediu și infrastructură	Aria de concentrare 4 Îmbunătățirea mediului înconjurător
➤ Programul Cadru Horizon 2020	Provocări societale	Surse de energie sigure, ecologice și eficiente Mijloace de transport inteligente, ecologice și integrate Combaterea schimbărilor climatice, utilizarea eficientă a resurselor și a materiilor prime

2. DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Economia locală, bazată într-o pondere însemnată pe activitatea de comerț, trebuie să fie diversificată în direcții/domenii ale căror efect sinergetic aduc bunăstare în principal rezidenților. Pentru creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale este necesară crearea unei economii puternice prin maximizarea utilizării forței de muncă și a potențialului local.

De asemenea, problema identificată la nivel național, privind faptul că transferul rezultatelor cercetării în piață este limitat și companiile au un nivel scăzut de asimilare a inovării, este specifică și la nivelul Regiunii Nord-Est, județului Suceava și implicit la nivel local. Astfel, la nivel național, proporția IMM-urilor care au introdus un produs sau un proces inovator este sub 3%, ceea ce este extrem de puțin. Mai mult, două treimi dintre întreprinderile noi dispar în primul an de viață.

În aceste condiții, în perioada de programare 2014-2020 se are în vedere crearea de **Centre de transfer tehnologic (CTT)**, tip de investiții care stimulează inovarea, pentru a introduce în circuitul economic rezultatele cercetării, transformate în produse, procese și servicii noi sau îmbunătățite.

Având în vedere că universitățile constituie poli de cercetare și inovare iar difuzia rezultatelor cercetării se realizează mai întâi la nivel local, prin prezența și activitatea derulată de Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava, Municipiul Suceava prezintă un avantaj competitiv pentru actorii publici și privați implicați în dezvoltarea economică și socială locală.

Creșterea spectaculoasă a finanțării pentru cercetare la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" Suceava (de la 100.000 € în 1999, la peste 14 milioane € în 2015), existența, în cadrul universității, a 6 centre de cercetare și a 15 domenii în care se poate realiza pregătirea la nivel de doctorat, ca și locul I deținut de USV între universitățile românești în ceea ce privește numărul brevetelor de invenție obținute sunt doar câteva dovezi ale dezvoltării activității de cercetare. Având în vedere activitatea de cercetare, rezultatele acestora pot fi utilizate mai ales de mediul privat, dar și de administrația publică locală.

Legat de gradul de dezvoltare a companiilor, s-a constat că sectorul IMM-urilor este insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiei locale. Problema identificată la nivel local este resimțită și la nivel național astfel, principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor identificate în documentele de programare strategică națională sunt:

- gradul redus de cultură antreprenorială - reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile;
- reziliența scăzută a noilor afaceri - 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.

Existența unor politici și a unui cadru de reglementare, care să permită întreprinderilor să opereze și să se dezvolte într-un mediu concurențial adecvat, este fundamentală pentru susținerea creșterii sectorului IMM.

În ciuda progreselor semnificative realizate în ultimii ani, există încă bariere administrativ-birocratice care impun costuri adiționale nejustificate pentru întreprinzătorii ce doresc să demareze sau să-și extindă afacerea/activitatea economică.

Este necesar aplicarea unor măsuri pentru contracararea barierelor administrative și tehnice, să se dezvolte un cadru instituțional coerent pentru elaborarea și implementarea politicilor specifice și să îmbunătățească dialogul dintre instituții,

partenerii sociali și structurile de reprezentare a intereselor IMM-urilor, pentru maximizarea eforturilor de dezvoltare ale sectorului economic.

În vederea creșterii economiei locale, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 2.1 - Creșterea competitivității economiei locale prin promovarea produselor/serviciilor locale
- OSC 2.2 - Creșterea numărului de parteneriate public-privat cu impact asupra creșterii economice locale

OSC 2.1 - Creșterea competitivității economiei locale prin promovarea produselor/serviciilor locale

~~Obiectivul are în vedere crearea de parteneriate în vederea susținerii producătorilor locali și promovarea produselor locale.~~

De asemenea, prin implementarea obiectivului se are în vedere:

- ✓ atragerea agenților economici, producători de valoare adăugată, în vederea derulării de activități inovative;
- ✓ utilizarea de tehnologii moderne în vederea menținerii indicatorilor de protecție a mediului în limitele impuse de normativele UE.

OSC 2.2 - Creșterea numărului de parteneriate public-privat cu impact asupra creșterii economice locale

Obiectivul are în vedere crearea de parteneriate public/privat, respectiv conturarea unui cadru de relaționare eficient între mediul de afaceri și administrația publică locală, precum și alte părți interesate.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ adoptarea de reglementări care să faciliteze și să stimuleze crearea sau/și dezvoltarea de microafaceri;
- ✓ dezvoltarea unui sistem eficient de emitere a documentelor de autoritate locală;
- ✓ crearea de parteneriate cu zonele limitrofe în vederea realizării de noi zone de dezvoltare economică;
- ✓ dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul de afaceri și administrația publică locală în scopul creării unei zone industriale/centru de afaceri cu impact asupra dezvoltării durabile a municipiului Suceava.

Cele două obiective specifice prin măsurile/acțiunile vizate vor conduce la creșterea economică a municipiului Suceava.

Corelația obiectivului strategic 2 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
2. Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru asigurarea facilităților necesare în vederea creșterii economice locale	➤ OSC 2.1 - Creșterea competitivității economiei locale prin promovarea/serviciilor locale ➤ OSC 2.2 - Creșterea numărului de parteneriate public-privat cu impact asupra creșterii economice locale	 OT 1 Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării
		 OT 2 Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, precum și îmbunătățirea utilizării și calității acestora
		 OT 3 Sporirea competitivității IMM-urilor

Programe operaționale naționale/Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră/Programe ale Comisiei Europene de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de reducere creștere economică/dezvoltare a mediului de afaceri:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 1 - Promovarea transferului tehnologic	PI 1.1 Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior ...
	AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	PI 2.1 Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea explotării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri
		PI 2.2 Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și

		dezvoltarea serviciilor
	AP 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor	PI 1.1. Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii,... PI 1.2. Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelență în materie de C&I și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european, prin conectarea acestora cu structuri existente sau emergente de clusterizare care urmăresc inovarea și dezvoltarea economică, într-un mod care răspunde nevoilor de dezvoltare în care sunt intereseate comunitățile în care acestea se dezvoltă
➤ Programul Operațional Competitivitate 2014-2020	AP 2 - Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă	PI 2.1. Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală; incluziune digitală, cultură online și e-sănătate PI 2.2. Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC PI 2.3. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning
➤ Programul Operațional Inițiativă pentru IMM-uri 2014-2020	AP 1 - Creșterea accesului la finanțare a IMM-urilor din România	PI 1.1 Sprijinirea capacității IMM-urilor de a crește pe piețele regionale, naționale și internaționale și de a se angaja în procesele de inovare
➤ Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	AP 3 - Locuri de muncă pentru toți	PI 3.8 Creșterea numărului de angajați care beneficiază de instrumente, metode, practici etc. standard de management al resurselor umane și de condiții de lucru îmbunătățite în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform SNC/ și conform domeniilor de specializare intelligentă conform SNCDI PI 3.9 Creșterea şanselor de reintegrare pe piața muncii a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/ condecați prin furnizarea de măsuri de outplacement PI 3.12 Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe /

		competențe / aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților
	AP 6 - Educație și competențe	PI 6.13 Creșterea numărului absolvenților de învățământ terțiar universitar și non universitar care își găsesc un loc de muncă urmare a accesului la activități de învățare la un potențial loc de muncă / cercetare/ inovare, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și domeniile de specializare intelligentă conform SNCDI PI 6.14 Creșterea participării la programe de învățare la locul de muncă a elevilor și uceniciilor din învățământul secundar și terțiar non-universitar, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare intelligentă conform SNCDI PI 6.15 Îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic, a formatorilor, a evaluatorilor de competențe profesionale și personalului din întreprinderi cu atribuții în învățarea la locul de muncă

3. Dezvoltarea turismului

Istoria bogată, patrimoniul cultural diversificat și poziția geografică strategică a municipiului Suceava sunt considerate aspecte esențiale pentru afirmarea și dezvoltarea turismului local.

Valorificarea moștenirii istorice, naturale și culturale de care dispune municipiul, va duce la dezvoltarea economiei locale dar și la recunoașterea pe plan național și internațional a municipiului Suceava ca destinație turistică.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026 are ca obiectiv identificarea punctelor slabe din industria turistică din România și trasarea direcțiilor strategice pentru restructurare, pentru a putea concura în mod eficient pe piața turistică mondială.

Master Planul identifică șase zone de dezvoltare potențială a turismului din România. Acestea au posibilitatea de a demara programe specifice, într-un anume sector de turism, datorită punctelor tari de care dispun, precum resurse naturale, produse de calitate și a faptului că sunt deja recunoscute pe piață. Bucovina se află printre zonele identificate ca prioritare pentru dezvoltarea turismului.

Zona Bucovinei este considerată ca având un spectru larg de atracții, capabile să susțină activitatea turistică pe tot parcursul anului, precum: atracții culturale, naturale, de tratament, schi și turism de aventură. Municipiul Suceava a fost identificat ca centru de servicii, cale de acces prioritară pentru dezvoltare, aceasta deservind gruparea zonală turistică Bucovina.

În vederea dezvoltării potențialului turistic al Municipiului Suceava, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 3.1 - Punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu/turistice
- OSC 3.2 - Creșterea gradului de promovare a localității ca destinație turistică

OSC 3.1 - Punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu/turistice

Obiectivul are în vedere propunerea de acțiuni în vederea reabilitării obiectivelor de patrimoniu/turistice.

Măsura poate fi atinsă prin realizarea :

- ✓ restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural;
- ✓ valorificarea economică a potențialului turistic cu specific local;
- ✓ realizarea de infrastructură turistică publică de agrement.

OSC 3.2 - Creșterea gradului de promovare a localității ca destinație turistică

Obiectivul are în vedere propunerea de măsuri de punere în valoare a municipiului Suceava prin crearea de circuite turistice, strategii de promovare în vederea creșterii numărului de turiști.

Identificarea și dezvoltarea potențialului turistic al municipiului Suceava se poate realiza prin:

- ✓ derularea de evenimente de promovare a tradițiilor și a obiceiurilor locale;
- ✓ organizarea de evenimente de promovare a orașului;

- ✓ elaborarea de studii în vederea identificării și dezvoltării potențialului turistic al localității;
- ✓ crearea unui calendar de evenimente anuale și distribuirea acestuia;
- ✓ realizarea de materiale de prezentare și promovare a localității;
- ✓ crearea de circuite turistice/trasee pietonale între obiectivele turistice.

Cele două obiective specifice prin măsurile/acțiunile vizate vor conduce la dezvoltarea turistică a municipiului Suceava.

Corelația obiectivului strategic 3 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
3. Dezvoltarea potențialului turistic al Municipiului Suceava în vederea atingerii statutului de "Centru regional al turismului"	➤ OSC 3.1 - Punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu/turistice ➤ OSC 3.2 - Creșterea gradului de promovare a localității ca destinație turistică	 OT 6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor OT 8. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor

Programe operaționale naționale de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de identificare, dezvoltare și promovare a localităților urbane ca destinații turistice:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 5 - Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	PI 5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural

	AP 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	PI 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice
➤ Programul Operațional comun România - Ucraina 2014-2020	Obiectivul tematic 3 Promovarea culturii locale și protejarea patrimoniului istoric	PI 2.1 Promovarea și conservarea patrimoniului cultural și istoric

4. Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și de sănătate

Strategia integrată de dezvoltare urbană urmărește creșterea bunăstării și calității vieții rezidenților, atât din punct de vedere economic (acces la locuință și la loc de muncă), dar și social (educare și formare continuă, sănătate, acces la actul de cultură și recreere).

Pentru desfășurarea unui act educativ de cea mai bună calitate este absolut necesară finalizarea lucrărilor de modernizare la instituțiile preșcolare/școlare/liceale pentru care au fost inițiate asemenea lucrări. Pentru investiții majore, exemplu campusuri sau utilarea școlilor cu echipamente performante, sursele de finanțare a unor asemenea proiecte, o reprezintă finanțările europene.

De asemenea, sănătatea și asistența socială reprezintă un domeniu prioritar al politicilor publice, având influențe profunde asupra dezvoltării economice. În ultimii ani s-a remarcat tendința de descentralizare a sistemului de sănătate și social spre nivelurile administrative locale județene. În acest context este importantă elaborarea unor programe în domeniul asistenței sociale și de sănătate la nivel local, care să completeze și să fie coroborate cu strategiile și programele de la nivel județean, regional și național.

Serviciile sociale sunt definite ca reprezentând ansamblul de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii unor situații de dificultate, pentru prezervarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale și promovarea incluziunii sociale.

Serviciile sociale sunt asigurate de către autoritățile administrației publice locale, precum și de persoane fizice sau persoane juridice publice ori private, în condițiile actelor normative în vigoare.

În vederea îmbunătățirii serviciilor sociale, educaționale și de sănătate și asigurarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 4.1 - Îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate la servicii sociale de calitate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente
- OSC 4.2 - Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate
- OSC 4.3 - Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate

OSC 4.1 - Îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate la servicii sociale de calitate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

Obiectivul are în vedere dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor public-ONG-uri în vederea creșterii accesului la servicii sociale de calitate, precum și crearea, modernizarea și extinderea infrastructurii specifice serviciilor de protecție și asistență socială. De asemenea, având în vedere dezvoltarea neechilibrată a unor zone urbane (cartiere), obiectivul vizează regenerarea zonelor urbane marginalizate prin promovarea incluziunii sociale.

Principalele acțiuni vizate:

- ✓ găsirea modalităților de atragere a personalului calificat, cu experiență și competent;

- ✓ realizarea de centre pentru persoanele vârstnice/fără locuințe;
- ✓ construirea de centre de recuperare socio/medicală;
- ✓ înființarea unor noi servicii de asistență socială sau/și extinderea celor existente;
- ✓ construcția de locuințe sociale;
- ✓ crearea unor parteneriate și grupuri de lucru în domeniul protecției copilului, combaterea consumului de droguri și a criminalității asociate acestuia, domeniul violenței domestice etc., cu instituții/organizații publice și private.

OSC 4.2 - Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate

Obiectivul are în vedere crearea, modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale cu efecte asupra reducerii ratei de părăsire și abandon școlar.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ reabilitarea unităților școlare în conformitate cu standardele Uniunii Europene;
- ✓ dotarea corespunzătoare a laboratoarelor, cabinetelor, atelierelor școlare;
- ✓ crearea de noi unități educaționale pentru asigurarea unui raport echitabil între numărul de preșcolari/elevi/studenți și numărul de structuri de învățământ.

OSC 4.3 - Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate

Obiectivul are în vedere dezvoltarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ dotarea și modernizarea Serviciului de Ambulanță Suceava;
- ✓ dotarea și echiparea cabinetelor medicale;
- ✓ realizare de structuri medicale în cartierele care nu dispun de această infrastructură;
- ✓ realizarea de campanii de informare la nivelul populației privind modul de viață sănătos.

Cele trei obiective specifice prin măsurile/acțiunile vizate vor conduce la îmbunătățirea serviciilor sociale și de sănătate, precum și la dezvoltarea și modernizarea sistemului de învățământ din municipiul Suceava.

Corelația obiectivului strategic 4 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității	➤ OSC 4.1 - Îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate la servicii sociale de calitate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente ➤ OSC 4.2 - Îmbunătățirea	 OT 9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea săraciei și a oricărei forme de

serviciilor sociale, educaționale și de sănătate	accesului și a participării la educație și instruire de calitate ➤ OSC 4.3 - Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate	 OT 10. Efectuarea de investiții în domeniul educației, al instruirii și al învățării pe tot parcursul vieții
		 OT 8. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor

Programe operaționale naționale de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de creștere a calității serviciilor sociale și de sănătate, precum și îmbunătățirea actului educațional:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	PI 4.3. Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale PI 4.4. Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare
	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale	PI 8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale

➤ Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	AP 9 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban	PI 9.1 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
	AP 2 Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs	PI 2.1 Creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârstă între 16-24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidență în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud -Vest Oltenia) PI 2.2 Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârstă între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidență în regiunile eligibile PI 2.3 Creșterea numărului tinerilor NEETs inactivi înregistrați la Serviciul Public de Ocupare
	AP 3 Locuri de muncă pentru toți	PI 3.1 Creșterea ocupării șomerilor și a persoanelor inactive, cu accent pe șomerii de lungă durată, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu nivel redus de educație PI 3.4 Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al șomerilor și persoanelor inactive, cu accent pe șomerii de lungă durată, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu nivel redus de educație PI 3.5 Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al cetățenilor români aparținând minorității roma
	AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei	PI 4.2. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non-roma), prin implementarea de măsuri integrate PI 4.4. Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/medicale/socio-profesionale/de formare profesională adecvate nevoilor specifice PI 4.5 Creșterea calității sistemului de asistență socială prin introducerea de instrumente/ proceduri/ mecanisme etc. și prin îmbunătățirea nivelului de competențe al

	profesioniștilor din sistem PI 4.6 Creșterea numărului de persoane care beneficiază de servicii de asistență socială la nivelul comunității PI 4.7 Creșterea utilizării/aplicării de soluții TIC (e-asistență socială, serviciile electronice etc.) în furnizarea serviciilor sociale PI 4.8 Îmbunătățirea nivelului de competențe al profesioniștilor din sectorul medical PI 4.9 Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii. ~~PI 4.10 Creșterea numărului de persoane care beneficiază de servicii de asistență medicală la nivelul comunității.~~ PI 4.12 Reducerea numărului de copii și tineri plasați în instituții prin furnizarea de servicii la nivelul comunității PI 4.13 Creșterea numărului tinerilor care părăsesc sistemul instituționalizat (cu vârstă de până la 18 ani) pregătiți pentru a avea o viață independentă PI 4.14 Creșterea numărului de asistenți maternali și sociali la nivelul comunității PI 4.15 Reducerea numărului persoanelor vârstnice și a celor cu dizabilități plasate în instituții rezidențiale, prin furnizarea de servicii sociale și medicale la nivelul comunității, inclusiv servicii pe termen lung PI 4.16 Consolidarea capacitații întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă
AP 6 Educație și competențe	PI 6.2. Creșterea participării la învățământul ante-preșcolar și preșcolar, în special a grupurilor cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu accent pe copiii aparținând minorității Roma și a celor din mediul rural PI 6.3. Reducerea părăsirii timpurii a școlii prin măsuri integrate de prevenire și de asigurare a oportunităților egale pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cu accent pe elevii aparținând minorității roma și elevii din mediul rural/ comunitățile dezavantajate socio-economic PI 6.4. Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se reîntorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională

		PI 6.5. Creșterea numărului de oferte educaționale orientate pe formarea de competențe și pe utilizarea de soluții digitale/de tip TIC în procesul de predare PI 6.6 Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive PI 6.7. Creșterea participării la învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în special pentru cei care provin din grupuri vulnerabile PI 6.8 Implementarea de măsuri sistémice în învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate pentru a facilita adaptarea la cerințele pieței muncii PI 6.9 Îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic din învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în ceea ce privește conținutul educațional inovator și resursele de învățare moderne și flexibile PI 6.10 Diversificarea ofertelor educaționale în învățământul terțiar universitar și non-universitar tehnic organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate corelate cu nevoile pieței muncii din sectoarele economice/ domeniile identificate prin SNC și SNCDI PI 6.15 Îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic, a formatorilor, a evaluatorilor de competențe profesionale și personalului din întreprinderi cu atribuții în învățarea la locul de muncă
➤ Programul Operațional comun România - Ucraina 2014-2020	Obiectivul tematic 2 Sprijin pentru educație, cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare	PI 1.1 Cooperare instituțională în domeniul educațional în vederea creșterii accesului la educație și a calității acesteia PI 1.2 Promovare și sprijin pentru cercetare și inovare
	Obiectivul tematic 8 Provocări comune în domeniul siguranței și securității	PI 4.1 Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și a accesului la sănătate

5. Dezvoltarea durabilă a mediului urban

Rețeaua de străzi a municipiului Suceava are o configurație de tip radial, cu 5 direcții principale (DN 2- spre București, respectiv Siret; DN 29 - spre Botoșani; DN 29A - spre Dorohoi; DN17 - spre Vatra Dornei).

Ca urmare a creșterii explosive a gradului de motorizare și implicit al traficului dinamic și staționar, mutațiile care s-au produs în structura parametrilor socio-economi generatori de trafic, circulația se desfășoară cu dificultăți din ce în ce mai mari. Se constată că reglementările existente ale circulației nu mai sunt adecvate necesităților actuale.

Datorită necesităților actuale și de perspectivă ale traficului rutier, oferirea de elemente necesare dimensionării rețelei stradale semnificative și a principalelor dispozitive de circulație, precum și elaborarea detaliilor de circulație pentru unele noduri rutiere de importanță deosebită, în vederea fluidizării traficului rutier și sporirea siguranței circulației, sunt elemente prioritare pentru o dezvoltare echilibrată a municipiului Suceava.

În vederea creșterii nivelului de trai, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 5.1 - Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport
- OSC 5.2 - Dezvoltarea sistemului de utilități publice
- OSC 5.3 - Gestionarea eficientă a deșeurilor menajere în vederea protejării mediului
- OSC 5.4 - Îmbunătățirea infrastructurii urbane
- OSC 5.5 - Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale

OSC 5.1 - Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport

Obiectivul are în vedere modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere și feroviare.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ reabilitarea infrastructurii străzilor, sistematizarea și organizare rutieră a acestora, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor;
- ✓ consolidarea carosabilului prin turnarea unui covor asfaltic adecvat traficului rutier intens care străbate zona;
- ✓ amenajarea unitară pe toată lungimea arterei a carosabilului și a trotuarelor;
- ✓ reabilitarea accesului în și dinspre străzile secundare;
- ✓ lărgirea, modernizarea străzilor, pentru creșterea gradului de accesibilitate;
- ✓ conștientizarea publicului cu privire la efectele benefice a utilizării transportului public de călători pentru deplasare;
- ✓ realizarea de parcări în principalele zone rezidențiale;
- ✓ construcția unor parcări subterane sau/și supraterane care pot face posibilă degajarea spațiului suprateran de numărul mare de mașini parcate și/sau care tranzitează zona centrală a orașului;

- ✓ elaborarea și implementarea de reglementări privind traficul, parcările și zonele de acces pentru diverse categorii de autovehicule;
- ✓ renovarea Gării Suceava Nord - Ițcani, prin consolidarea componentelor afectate și modernizarea acesteia în scopul măririi gradului de utilizare și a creșterii importanței acesteia pentru transportul feroviar ce asigură legăturile periurban - municipiul Suceava.

OSC 5.2 - Dezvoltarea sistemului de utilități publice

Obiectivul are în vedere în principal extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă și cel de canalizare, precum și rețeaua de termoficare.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ reabilitarea rețelei existente de canalizare pentru apă uzată;
- ✓ ~~extinderea rețelei de canalizare a apei uzate;~~
- ✓ extindere/reabilitare rețea de canalizare apă menajeră;
- ✓ refacerea branșamentelor de apă, care prezintă uzură înaintată;
- ✓ înlocuirea conductelor cu un grad înaintat de uzură;
- ✓ efectuarea unui program de curățenie periodică a tronsoanelor rețelei de distribuție pentru îndepărțarea biopeliculei care favorizează coroziunea conductelor;
- ✓ contorizarea integrală a tuturor tipurilor de utilizatori;
- ✓ modernizarea punctelor termice prin înlocuirea echipamentelor existente cu echipamente noi: schimbătoare de căldură, grupuri de pompă, contoare de energie termică;
- ✓ dimensionarea punctelor termice pentru asigurarea confortului termic din apartamente;
- ✓ reabilitarea, retehnologizarea sistemului de producere și distribuție agent termic pentru reducerea pierderilor;
- ✓ asigurarea încălzirii și a apei calde menajere conform standardelor în vigoare;
- ✓ extindere sistem de iluminat public.

OSC 5.3 - Gestionarea eficientă a deșeurilor menajare în vederea protejării mediului

Obiectivul are în vedere modernizarea și extinderea infrastructurii de colectare a deșeurilor.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și extinderea colectării selective a deșeurilor;
- ✓ organizarea unor campanii de informare și ridicare a gradului de cunoaștere a cetățenilor cu privire la necesitatea colectării selective a deșeurilor menajere și a celor asimilate menajere;
- ✓ campanii de educare a populației în scopul separării la sursă a principalelor tipuri de deșeuri;
- ✓ implementarea programelor de colectare selectivă la nivelul tuturor cartierelor municipiului;
- ✓ valorificarea deșeurilor și tratarea acestora la nivelul standardelor europene;

- ✓ colectarea și transportul deșeurilor menajere cu utilaje specifice și adecvate pentru a evita impactul acestora asupra sănătății populației și asupra mediului;
- ✓ reducerea deșeurilor;
- ✓ amenajarea de site-uri pentru depozitarea deșeurilor biodegradabile compostabile, a deșeurilor rezultate din activitatea de construcții, a nămolurilor rezultate din stația de epurare, a DEEE de volum mic;
- ✓ raccordarea la canalizare a punctelor de colectare a deșeurilor menajere.

OSC 5.4 - Îmbunătățirea infrastructurii urbane

Principala măsură vizată de obiectiv este de a revitaliza spațiul public urban.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ uniformizarea designului mobilierului de odihnă și creșterea numărului de astfel de facilități destinate odihnei, pentru a deservi un număr mai mare de cetăteni;
- ✓ construirea de noi facilități destinate odihnei pentru a deservi un număr mai mare de cetăteni;
- ✓ stimularea realizării unor noi investiții pentru a crește atractivitatea anumitor zone, precum și pentru ridicarea nivelului de trai a locuitorilor și uniformizarea aspectului spațiului construit;
- ✓ stabilirea unui regim de aspect unitar, integrat în arhitectura spațiului în care sunt construite chioșcurile și a altor spații existente în care se desfășoară activități de comerț și prestări de servicii;
- ✓ planificarea riguroasa a spațiului destinat publicității, astfel încât acestea să devină parte integrată în spațiul urban și să nu iasă în evidență în detrimentul aspectelor care cu adevărat conferă frumusețe și identitate orașului;
- ✓ reorganizarea și amenajarea fostei zone industriale;
- ✓ găsirea unor soluții de amenajare a punctelor de desfacere pentru conferirea unui aspect estetic unitar și plăcut;
- ✓ refacerea infrastructurii cailor de acces pietonal în interiorul piețelor;
- ✓ construirea de complexe acoperite de vânzare a produselor agroindustriale, cu condiții igienice de distribuție a produselor agroindustriale;
- ✓ construirea unor spații de depozitare adecvate (și fără plată) pentru păstrarea produselor agricole până în momentul vânzării;
- ✓ zonarea spațiului de vânzare pe tipuri de produse;
- ✓ creșterea gradului de informare a producătorilor agricoli și sporirea interesului pentru acest gen de activitate, în scopul reținerii forței de muncă în domeniu;
- ✓ amenajarea și construirea unor spații comerciale cu aspect uniform și integrat din punct de vedere estetic, pentru prezentarea și desfacerea produselor industriale;
- ✓ refacerea și redimensionarea grupurilor sanitare, asigurarea apei curente în piețe pentru asigurarea igienei;
- ✓ condiționarea realizării finisărilor fațadelor blocurilor (inclusiv balcoane), atât a celor care beneficiază de programul privind reabilitarea termică sau de structură precum și viitoarele construcții de mansarde sau de clădiri noi, de respectarea unor reguli de arhitectură, regim de culoare, înălțime.

OSC 5.5 - Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale

Principale măsuri vizate de obiectiv sunt referitoare la decontaminarea siteurilor poluate și la elaborarea unei hărți de zonare sonoră la nivelul municipiului Suceava.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ identificarea solurilor contaminate;
- ✓ decontaminarea solurilor din fosta zonă industrială;
- ✓ corectarea acidității solurilor din parcuri, scuaruri și aliniamente, aciditate provenită din folosirea substanțelor chimice în procesul de tratare a carosabilului pentru perioada de iarnă;
- ✓ amenajarea malurilor râului Suceava pentru evitarea unor eventuale inundații având în vedere gradul de eroziune a malurilor;
- ✓ continuarea monitorizării versanților și a lucrărilor de consolidare/stabilizare în conformitate cu datele furnizate de studiile de specialitate.

Cele cinci obiective specifice prin măsurile/acțiunile/proiectele vizate vor conduce la dezvoltarea durabilă a municipiului Suceava.

Corelația obiectivului strategic 5 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
5. Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea asigurării creșterii nivelului de trai	➤ OSC 5.1 - Creșterea accesibilității, conectivitatei și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport ➤ OSC 5.2 - Dezvoltarea sistemului de utilități publice ➤ OSC 5.3 - Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea protejării mediului ➤ OSC 5.4 - Îmbunătățirea infrastructurii urbane ➤ OSC 5.5 - Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale	OT 7. Promovarea unui transport durabil și îmbunătățirea infrastructurilor rețelelor OT 6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor

Programe operaționale naționale de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	PI 4.2. Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgromotului

> Programul Operațional Infrastructură 2014-2020	AP 6 Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională	PI 6.1 Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale
	AP 2 Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient	PI 2.2 Creșterea accesibilității zonelor cu o conectivitate redusă la infrastructura rutieră a TEN-T
	AP 4 Protectia mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric	PI 4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric
	AP 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor	PI 5.1 Reducerea efectelor și a pagubelor asupra populației cauzate de fenomenele naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice, în principal de inundații și eroziune costieră
	Obiectivul tematic 7 Îmbunătățirea accesibilității în regiuni, dezvoltarea transportului și a rețelelor și sistemelor comune de transport	PI 3.1 Dezvoltarea infrastructurii de transport transfrontalier și instrumentelor TIC
> Programul Operațional comun România - Ucraina 2014-2020	Obiectivul tematic 8 Provocări comune în domeniul siguranței și securității	PI 4.2 Sprijin pentru activități comune în vederea prevenirii dezastrelor naturale și antropice, precum și acțiuni comune în timpul situațiilor de urgență

6. Creșterea calității vieții

Consolidarea infrastructurii urbane este necesară pentru a asigura o modernizare organizată a municipiului Suceava. Aceasta va conduce la o creștere a calității vieții pentru toți cetățenii orașului și la facilitarea dezvoltării rapide a afacerilor și atragerii de noi investiții. De asemenea, pentru creșterea calității vieții locuitorilor sunt necesare și realizarea de acțiuni/măsuri ce vizează:

- Crearea/modernizarea zonelor de agrement;
- Modernizarea spațiilor de recreere;
- Creșterea gradului de siguranță a cetățenilor;
- Creșterea calității serviciilor publice oferite cetățenilor.

În vederea estompării fenomenelor demografice specifice la nivel național, și numai, o abordare integrată a proiectelor de investiții care să conducă la creșterea calității vieții reprezintă o primă măsură benefică.

Având în vedere impactul fenomenului de îmbătrânire a populație și scădere a natalității, politicile ce vizează redresarea acestor probleme ar trebui formulate, de regulă, de la nivel național. Este necesar ca politicile orientate spre creșterea natalității să fie comprehensive și integrate, centrate pe familie, care să cuprindă diferite domenii, inclusiv ocuparea forței de muncă, asigurarea cu locuințe, incluziunea socială, sănătatea, pensiile, educația, taxele fiscale etc. Măsuri precum: susținerea natalității prin diferite facilități oferite familiilor cu mai mulți copii, creșterea calității serviciilor medicale oferite, creșterea nivelului de trai etc., sigur vor avea efecte și la nivel local, având în vedere că, situația înregistrată la nivelul municipiului Suceava este în același trend cu ceea de la nivel național.

Măsurile pe care autoritatea locală le poate lua/susține în vederea diminuării problemelor identificate sunt de regulă cele care pot duce la creșterea nivelului de trai a locuitorilor municipiului Suceava, precum:

- amenajarea de locuri de joacă moderne în toate cartierele orașului;
- creșterea indicatorului de spațiu verde pe cap de locuitor astfel încât să se asigure condiții optime de petrecere a timpului;
- oferirea de locuri pentru realizarea de locuințe individuale racordate la sistemele de utilități;
- creșterea numărului locuințelor în sistem ANL;
- creșterea calității mediului înconjurător;
- amenajarea urbanistică a localității în vederea creșterii gradului de atractivitate a localității;
- creșterea gradului de siguranță a cetățenilor;
- creșterea calității serviciilor medicale oferite locuitorilor;
- modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere;
- management eficient al traficului rutier;
- oferirea accesului la servicii publice tuturor locuitorilor municipiului;
- crearea condițiilor necesare pentru atragerea de investitori, creșterea activităților economice.

Toate aceste măsuri, alături de asigurarea unei mai bune conexiuni a municipiului cu alte orașe/zone importante de la nivel național, pot contribui la creșterea gradului de atractivitate a localității pentru investiții și implicit la creșterea numărului de locuri de muncă, ceea ce va genera o concentrare mai ridică în mediul urban.

În vederea creșterii calității vieții, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava urmărește atingerea următoarelor obiective specifice - cheie (OSC):

- OSC 6.1 - Dezvoltarea infrastructurii pentru recreere și agrement
- OSC 6.2 - Creșterea siguranței publice și capacitatei operaționale de intervenție în caz de urgență
- OSC 6.3 - Creșterea calității serviciilor publice adresate locuitorilor în vederea creării unei administrații publice locale eficientă

OSC 6.1 - Dezvoltarea infrastructurii pentru recreere și agrement

Principalele măsuri vizate de obiectiv sunt legate crearea/modernizarea infrastructurii de agrement și recreere, dar și de crearea și modernizarea locurilor de joacă.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ extinderea și organizarea peisagistica a spațiilor verzi existente;
- ✓ creșterea atraktivității spațiilor verzi;
- ✓ modernizarea parcurilor prin construirea unor facilități care să atragă și să ofere cetățenilor posibilități de petrecere a timpului liber;
- ✓ amenajarea / crearea unor noi spații de joacă pentru copii. Noile locuri de joacă trebuie să fie moderne și sigure, pentru a se elibera nevoia deplasării pe distanțe lungi a adulților însotitori de copii și deci a elibera supraglomerarea locurilor de joacă situate în alte cartiere;
- ✓ realizare zone de agrement și recreere.

OSC 6.2 - Creșterea siguranței publice și capacitatei operaționale de intervenție în caz de urgență

Obiectivul are în vedere modernizarea infrastructurii pentru intervenții în situații de urgență, dar și propunerea de acțiuni în vederea gestionării câinilor fără adăpost.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ modernizarea sistemului de intervenții în caz de urgențe;
- ✓ montarea unor camere de supraveghere care pot vizualiza activitățile din anumite zone ale orașului, pentru a descuraja actele de vandalism la adresa bunului public, jocurile periculoase, fururile de pe spațiul public sau de la cetățeni, precum și orice alte acte care ar aduce prejudicii siguranței publice;
- ✓ gestionarea eficientă a problemei câinilor fără stăpân.

OSC 6.3 - Creșterea calității serviciilor publice adresate locuitorilor în vederea creării unei administrații publice locale eficientă

Obiectivul are în vedere:

- Modernizarea infrastructurii și modului de organizare a instituției Primăriei;
- Gestionarea eficientă a relației Cetățean - APL;
- Modernizarea și extinderea serviciilor publice on-line.

Implementarea obiectivului urmărește:

- ✓ realizarea unui "birou unic" pentru cetățeni;
- ✓ revizuirea proceselor și a procedurilor de lucru interne utilizate pentru reducerea timpilor de furnizare a serviciilor publice;
- ✓ sprijin pentru introducerea / extinderea utilizării de instrumente de fundamentare a deciziei la nivel local: planificare strategică, evaluarea implicațiilor financiare ale deciziilor, managementul calității, managementul riscurilor, managementul performanței, etc.
- ✓ implementarea de mecanisme pentru eficientizarea cheltuielilor publice și de stimulare a colectării taxelor și impozitelor locale (mecanisme eficiente de gestiune a execuției bugetare, corelarea planificării strategice cu resursele financiare etc.);
- ✓ consolidarea capacitatei autorităților și instituțiilor publice locale de a implementa politicile și strategiile elaborate la nivel sectorial-național;
- ✓ susținerea implementării la nivel local a procedurilor administrative simplificate pentru cetățean și mediul de afaceri;
- ✓ identificarea și promovarea bunelor practici în ceea ce privește gestionarea serviciilor publice - schimburi de experiență/networking-ul cu autorități/instituții/organisme ale administrațiilor publice naționale și internaționale;
- ✓ dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic) pe teme specifice de interes (ex. planificarea strategică; planificare bugetară; control managerial intern; politici publice la nivel local; fundamentare, elaborare, aplicare, monitorizare și evaluare a reglementărilor de la nivelul administrației publice locale), care să ofere un cadru de lucru în care investiția în oameni să fie una reală, care să asigure egalitatea de şanse, dezvoltarea profesională în funcție de rezultate și care să dezvolte sentimentul de apartenență la instituția din care face parte;
- ✓ dezvoltarea și derularea de cursuri de formare în domeniul eticii și integrității;
- ✓ identificarea nevoilor de instrumente TIC la nivelul autorității publice locale;
- ✓ sprijin pentru dezvoltarea, introducerea și utilizarea instrumentelor TIC (sisteme IT - dezvoltarea de software și baze de date) în furnizarea serviciilor publice.

Corelația obiectivului strategic 6 și a obiectivelor specifice conturate în cadrul acestuia cu obiectivele tematice stabilite la nivel european:

Obiectiv strategic	Obiective specifice-cheie	Obiective tematice
6. Creșterea calității vieții în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic	➤ OSC 6.1 - Dezvoltarea infrastructurii pentru recreere și agrement ➤ OSC 6.2 - Creșterea siguranței publice și capacitatei operaționale de intervenție în caz de urgență ➤ OSC 6.3 - Creșterea calității serviciilor publice adresate locuitorilor în vederea creării	OT 5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor

	unei administrații publice locale eficiente		OT 6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor
			OT 11. Îmbunătățirea eficienței administrației publice

Programe operaționale naționale de interes pentru Municipiul Suceava, în contextul măsurilor/acțiunilor/proiectelor vizate a fi realizate, care susțin măsurile de creștere a calității vieții locuitorilor din municipiul Suceava:

Program	Axe prioritare (AP)	Prioritate de investiții/intervenție (PI)
➤ Programul Operațional Regional 2014-2020	AP 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	PI 4.2. Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgromotului
➤ Programul Operațional Infrastructură 2014-2020	AP 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor	PI 5.2 Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție
➤ Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020	AP 2 Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente	PI 2.1 Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP PI 2.2 Creșterea transparenței, eticiei și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice PI 2.3 Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia
➤ Programul Operațional comun România - Ucraina 2014-2020	Obiectivul tematic 8 Provocări comune în domeniul siguranței și securității	PI 4.2 - Sprijin pentru activități comune în vederea prevenirii dezastrelor naturale și antropice, precum și acțiuni comune în timpul situațiilor de urgență PI 4.3 - Prevenirea și combaterea criminalității organizate și cooperarea poliției

4.2 Portofoliu de proiecte

Lista lungă a proiectelor de investiții, respectiv repartizarea acestora pe Obiective Strategice:

1. Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020

➤ **Eficiență energetică clădiri publice și rezidențiale**

1. Eficientizarea energetică a clădirii în care își desfășoară activitatea Primăria Municipiului Suceava
2. Creșterea eficienței energetice la clădirile rezidențiale în Municipiul Suceava
3. Actualizare Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) în vederea includerii studiului privind eficiența energetică a clădirilor publice și rezidențiale

➤ **Infrastructura rutieră/pietonală/biciclete - proiecte cu impact în reducerea emisiilor de dioxid de carbon**

4. Sistem integrat de transport public ecologic în municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
5. Sistem integrat de management și modelare urbană destinat fluidizării traficului și îmbunătățirii calității vieții (proiect extras din PMUD)
6. Trasee turistice pietonale în Municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
7. Crearea și reamenajarea infrastructurii rutiere, pe coridoare deservite de transport public, pentru creșterea nivelului de siguranță și eficiență în circulație a rețelei de transport (proiect extras din PMUD)
8. Susținerea deplasărilor velo în Municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
9. Spații partajate în cartierele Cuza Voda, Zamca, Mărășești, George Enescu din Municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
10. Susținerea deplasărilor pietonale în Municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
11. Susținerea utilizării mijloacelor de transport electrice în Municipiul Suceava (proiect extras din PMUD)
12. Plan local de Acțiune pentru implementarea utilizării vehiculelor electrice, inclusiv pentru companiile private (proiect extras din PMUD)
13. Adaptarea regulamentelor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de vehicule electrice/hibrid în cadrul furnizorilor de servicii de taxi (proiect extras din PMUD)
14. Derularea de campanii de informare publică pentru promovarea conceptului "car pooling" (partajare a autoturismelor) / (proiect extras din PMUD)
15. Achiziționarea de vehicule alternative (electrice) necesare pentru activități de administrare a piețelor, transport și distribuție marfă

➤ **Energie alternativă/regenerabilă**

16. Modernizarea Complexului Comercial Bazar, inclusiv încălzire prin utilizarea energiei alternative

17. Introducerea în cadrul piețelor a sistemelor de asigurare a utilităților (iluminat/încălzire) folosind surse de energie alternativă, regenerabilă
18. Utilizare surse de iluminat eficiente energetic în cadrul unităților școlare din municipiu Suceava
19. Modernizare Patinoar din Municipiul Suceava
20. Implementare sistem pilot HEMS (Home Energy Management Systems) pentru clădiri publice
21. Studiu privind oportunitatea utilizării platformelor de deșeuri neconforme închise ca resursă pentru producerea de energie alternativă
22. Realizare Audit energetic la nivelul clădirilor publice din municipiu Suceava

2. Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru asigurarea facilităților necesare în vederea creșterii economice locale

23. GROW URBAN FOOD in Suceava City
24. Promovarea produselor tradiționale locale
25. Acordarea de facilități fiscale pentru mediul de afaceri
26. Înființarea Parcului Industrial "Bucovina" Suceava

3. Dezvoltarea potentialului turistic al Municipiului Suceava în vederea atingerii statutului de "Centru regional al turismului"

- *Punerea în valoare a obiectivelor turistice*
  27. Valorificarea monumentului istoric Curtea Domnească din Suceava pentru circuitul turistic local, regional și național
  28. Realizarea unui traseu de transport public tip „Autobuz Turistic” (proiect extras din PMUD)
- *Promovarea și punerea în valoare a municipiului Suceava, inclusiv strategii/planuri de acțiune*
  29. Maratonul Cetăților Suceava
  30. Cunoașterea și promovarea obiceiurilor și tradițiilor din Bucovina
  31. Festival Internațional de Folclor „În cetate la Suceava”
  32. Punerea în valoare a ținutului Bucovinei
  33. Muzeul de Artă în Municipiul Suceava
  34. Calendar de evenimente culturale/tematice/economice locale
  35. Promovarea Municipiului Suceava capitală a Bucovinei
  36. Elaborare Strategie de Dezvoltare a Turismului
  37. Crearea și promovarea unui brand turistic local, integrat brandului Bucovina
  38. Crearea de circuite turistice tematice

4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, educaționale și de sănătate

➤ **Social**

- 39. Creare centru de zi pentru vârstnici
- 40. Crearea unui centru pentru adăpostirea pe timp de zi/noapte a persoanelor fără locuințe
- 41. Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale
- 42. Școala pentru toți copiii din Suceava
- 43. Centru de sprijin pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate
- 44. Centru de consiliere pentru copil și familie
- 45. Complexul Regional de Recuperare socio-medical "Laurentiu Ulici"
- 46. Construcția de locuințe în regim de închiriere pentru tineri (ANL) în zona Bd. 1 Decembrie 1918

➤ **Educație**

- 47. Construire/reabilitare/extindere unitate de învățământ pentru preșcolari în cartierul Obcini
- 48. Construire grădiniță în cartierul Burdujeni Sat din Municipiul Suceava
- 49. Amenajarea de spații de joacă în aer liber la nivelul unităților preșcolare
- 50. Construire/modernizare grădiniță în zona centrală a municipiului Suceava
- 51. Amenajare spații de servire a mesei/minicantine în unitățile școlare gimnaziale
- 52. Construirea/Amenajarea de săli de sport la nivelul unităților școlare
- 53. Modernizarea sălilor de clasă, a laboratoarelor de informatică și științe din cadrul unităților școlare gimnaziale
- 54. Dotarea și modernizarea unităților școlare gimnaziale cu echipamente în vederea obținerii avizului de la Inspectoratul Situațiilor de Urgență
- 55. Mărirea spațiului școlar prin mansardarea unor unități școlare din Municipiul Suceava
- 56. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin consolidarea, reabilitarea și modernizarea Colegiului Tehnic de Industrie Alimentară Suceava
- 57. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin consolidarea, reabilitarea și modernizarea Colegiului Tehnic "Petru Mușat"
- 58. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin consolidarea, reabilitarea și modernizarea Colegiului Tehnic "Samuil Isopescu"
- 59. Reabilitare și modernizare Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava
- 60. Eveniment anual pentru premieră a elevilor olimpici din municipiul Suceava
- 61. Formarea cadrelor didactice pentru realizarea educației remediale

➤ **Sănătate**

- 62. Dotarea și modernizarea Serviciului de Ambulanță Suceava
- 63. Realizare structuri sanitare în cartierele situate periferic
- 64. Modernizarea cabinetelor medicale/stomatologice școlare
- 65. Educație pentru sănătate - educație pentru viață

5. Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea asigurării creșterii nivelului de trai

➤ Infrastructură rutieră, feroviară

- 66. Reabilitare străzi și trotuare din zona centrală și cartierele rezidențiale (proiect extras din PMUD)
- 67. Realizarea unui Plan multianual pentru lucrări necesare de întreținere/mentenanță a rețelei pietonale/stradal, cu prioritizare în funcție de zonă și resurse financiare necesare
- 68. Extinderea tramei stradale în zonele rezidențiale nou construite (proiect extras din PMUD)
- 69. Derularea de campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public (proiect extras din PMUD)
- 70. Reglementare logistica de aprovizionare (proiect extras din PMUD)
- 71. Realizarea de centre de distribuție a mărfurilor în vederea reducerii volumelor traficului de mărfuri în zonele rezidențiale (proiect extras din PMUD)
- 72. Reorganizarea traseelor pentru accesul vehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone (proiect extras din PMUD)
- 73. Realizarea unei aplicații informative care să ofere informații în timp real cu privire la problemele de trafic (proiect extras din PMUD)
- 74. Crearea de parcări de reședință și reabilitarea celor existente (proiect extras din PMUD)
- 75. Elaborare politică de parcare la nivel urban (proiect extras din PMUD)
- 76. Elaborare și implementare de reglementari privind introducerea de restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile (proiect extras din PMUD)
- 77. Elaborare și implementare reglementari privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice (proiect extras din PMUD)
- 78. Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor (proiect extras din PMUD)
- 79. Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști) / (proiect extras din PMUD)
- 80. Încheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători (proiect extras din PMUD)
- 81. Regiunea Nord-Est - Axa Rutieră Strategică 1: Iași - Suceava
- 82. Montarea de semafoare în zonele cu risc de accidente
- 83. Reabilitare Gară Ițcani

➤ Utilități publice (apă, canalizare, gaze, agent termic, iluminat)

- 84. Reabilitarea sistemului de transport și distribuție energie termică în municipiul Suceava
- 85. Reabilitarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă și a sistemului de canalizare, evacuare ape pluviale din Municipiul Suceava
- 86. Rețele de internet wi-fi în locurile publice
- 87. Reabilitare/Extindere iluminat public în zonele nou construite

➤ **Gestionarea deșeurilor**

88. Crearea unui sistem integrat de colectare selectivă
89. Amenajarea de locuri pentru depozitarea deșeurilor nemenajere
90. Organizarea de campanii de conștientizare a populației

➤ **Infrastructură urbană**

91. Centru multifuncțional Arta - Ițcani
92. Centru multifuncțional/educațional/cultural - Uzina de tratare a apei Dragomirna
93. Reabilitare spații destinate utilizării publice în cartierele cu comunități defavorizate (zone verzi, piațe publice, scuaruri, parcurile, locuri de joacă, terenuri de sport etc.)
94. Revitalizarea spațiului public urban din Municipiul Suceava
95. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii piețelor din municipiul Suceava
96. Actualizarea Registrului spațiilor verzi cu includerea regulamentelor și soluțiilor de păstrare și creștere a suprafețelor spațiilor verzi
97. Aprobarea Regulamentului Local de Urbanism în cadrul PUG
98. Realizarea unei analize/studiu privind impactul dezvoltării zonei periurbane din punct de vedere locativ asupra dezvoltării municipiului Suceava
99. Reabilitare fațade blocuri de locuințe în zona centrală în vederea creării unui ansamblu urbanistic coerent

➤ **Situatii de risc**

100. Consolidare albia râului Suceava
101. Decontaminare și punere în valoare zonă depozit de zgură Termica
102. Decontaminarea terenurilor din fostă zonă industrială
103. Realizarea planului de zonare sonora a municipiului Suceava

6. Creșterea calității vieții în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic

➤ **Zonă de agrement/petrecere timp liber**

104. Amenajare zonă agrement - Dealul Mănăstirii Teodoreni
105. Amenajare zone verzi/de agrement în Municipiul Suceava
106. Amenajarea zonei de agrement Tătărași din Municipiul Suceava
107. Zonă de agrement Parc Șipote/Reabilitarea Parcului Șipote în vederea redării funcționalității acestuia
108. Realizare Sală Polivalentă/Complex Sportiv
109. Reamenajarea terenurilor și a bazelor sportive de la nivelul Municipiului Suceava
110. Reabilitarea Parcului situat pe strada Mărăști
111. Crearea de zone verzi/parcuri
112. Modernizare/Amenajarea de noi locuri de joacă în toate cartierele municipiului Suceava
113. Complex multifuncțional/sportiv Strand Ițcani

➤ Siguranța cetățenilor

114. Modernizarea sistemului de hidranți de incendiu de la nivelul Municipiului Suceava
115. Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție
116. Adaptarea infrastructurii urbane în vederea reducerii timpului de intervenție în caz de dezastre
117. Extinderea sistemului de monitorizare video
118. "Friend, you abandon me?" Prietene-mă abandonezi?

➤ Capacitate administrativă

119. Crearea birou unic pentru cetățeni
120. Descentralizarea activității Primăriei la nivel de cartier
121. Modernizarea serviciilor oferite de Primăria Municipiului Suceava
122. Reorganizarea funcțională a Primăriei Municipiului Suceava
123. Asigurarea funcționării structurii interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Municipiului Suceava (proiect extras din PMUD)

Aspecte legate de descrierea succintă a proiectelor, precum și bugetul estimativ de implementare a acestora, orizontul de timp, sursele de finanțare vizate și stadiul proiectelor sunt prezentate în Anexa 9 - Portofoliu proiecte.

Aspecte privind modul de selectare a proiectelor prioritare de dezvoltare a municipiului, inclusiv caracterul integrat al proiectelor

În vederea identificării și formulării propunerilor de proiecte incluse în SIDU au fost luate în considerare elemente referitoare la nevoile și oportunitățile determinate la nivel local, viziunea de dezvoltare, sursele de finanțare, capacitatea administrativă, asociativă și resursele de capital uman, documentațiile tehnico-economice elaborate și aprobate, echilibrul între resursele existente, cele necesare și impactul estimat, obiectivele specifice și indicatorii de succes precum și stabilirea concretă a detaliilor legate de integrarea proiectelor propuse.

Astfel, au fost luate în considerare, analizate, formulate și ulterior discutate în cadrul întâlnirilor cu grupurile de lucru și factorii de decizie implicați în procesul de elaborare a listei proiectelor, următoarele aspecte:

- integrarea factorilor de decizie și a beneficiarilor reprezentați de diferite componente ale UAT: societate civilă, mediu de afaceri, administrație locală, structuri associative ale cetățenilor și grupurilor defavorizate în procesul de elaborare, identificare, implementare și evaluare a proiectelor, în măsura în care tematica acestora este relevantă pentru fiecare dintre entitățile enumerate anterior (ex: crearea unei platforme online care să asigure comunicare directă și informarea permanentă referitoare la acțiunile derulate de administrația publică locală, cu asigurarea posibilității de implicare a factorilor interesanți nu numai în procesul de consultare publică initială, cât mai ales în permanentizarea acestei proceduri în faza de implementare și evaluare a proiectelor în vederea cuantificării cu acuratețe a gradului de realizare al obiectivelor stabilite și de atingere a țintelor și rezultatelor estimate pentru fiecare proiect în parte);
- includerea în cadrul măsurilor/activităților aferente proiectului, în măsura în care aceasta opțiune este fezabilă, pe lângă componenta principală (în general cea legată de infrastructura aşa numita componentă <hard>) și a componentelor de tip <soft> astfel

încât să fie create premise pentru o acoperire cât mai adecvată a domeniilor vizate, oferirea de răspunsuri pentru mai mult de două dintre problemele identificate, crearea conexiunilor cu sistemele sau elementele de infrastructură, procedurale administrative deja implementate și funcționale (ex: în cazul unor proiecte care privesc dezvoltarea de infrastructură rutieră destinată deplasărilor cu bicicleta s-a avut în vedere și includerea unor propunerii de proiecte care să faciliteze accesul la informație, posibilitatea de închiriere online a unei biciclete, diseminarea prin intermediul campaniilor de informare publică a facilităților active operațional, rezultatelor proiectului și a elementelor legate de <attitudine civică> legate în mod principal de impactul traficului rutier asupra calității vieții);

- stabilirea unor idei de proiecte care să asigure integrarea grupurilor defavorizate, din toate zonele municipiului dar mai ales din zonele identificate ca fiind marginalizate, în activitățile cultural și economice la nivel local. Posibilitatea realizării acestui deziderat a fost materializată prin stabilirea unor priorități de dezvoltare locală, bazate inclusiv pe acele acțiuni (ex: amenajarea unor centre cultural multifuncționale prin reabilitarea unor clădiri aflate în stadiu avansat de degradare) pentru care există deja stabilită sursa de finanțare care poate fi accesată direct de APL asigurându-se astfel o probabilitate maximă de implementare. Pe lângă ideea de incluziune socială s-a avut în vedere și posibilitatea de creare de locuri de muncă, de ridicare a gradului de accesibilitate pentru activitățile din domeniul cultural a comunităților din zona vizată pentru implementarea proiectului;
- asigurarea durabilității activităților incluse în propunerile de proiect cu accent ridicat în mod special pe crearea de oportunități de dezvoltare locală continuă, de creare a unor efecte de tip piramidal în ceea ce privește acest concept de dezvoltare durabilă locală, tocmai prin analizarea posibilităților viitoare de dezvoltare, în domenii diverse dar de impact asupra calității vieții comunităților locale, posibilități care au ca și bază de pornire rezultatele concrete determinante de implementarea unui proiect, rezultate care pot fi replicate sau dezvoltate în sistem ramificat cu efecte directe sau indirect la nivel local (ex: proiectul care privește modernizarea piețelor agroalimentare, în special cele situate în cartierele limitrofe - Burdujeni și Ițcani - a fost elaborat/dezvoltat integrat cu proiectul care privește susținerea de campanii de promovare a produselor și producătorilor locali, precum și cu cel care privește inițiative comune APL - mediul de afaceri local pentru sprijinirea producătorilor locali. În mod special se consideră că modernizarea unei piețe agroalimentare ca și investiție de bază, creează implicit un mediu propice pentru derularea acestor activități comerciale, determină atragerea producătorilor locali care sunt în măsură să și comercializeze produsele, determină sprijinirea comercializării produselor locale în detrimentul altora, determină dezvoltarea activităților economice ale producătorilor locali, posibilitatea înființării de noi afaceri sau structuri asociative etc.);
- conectivitatea între ideile de proiect din diverse domenii care sunt apoi integrate fie prin rezultatul comun la care contribuie fiecare proiect în funcție de specificul acestuia sau integrate prin comunitatea țintă, prin aria de acoperire sau adresabilitate. Astfel, în cazul concret al ideii de proiect care privește dezvoltarea unui parc industrial în zona comercială a Sucevei, situat în zona mediană a orașului, APL urmează să creeze condițiile necesare - infrastructura de utilități locală - dar aceasta urmează să fie completată, integrată prin implementarea propunerii de proiect care privește realizarea unei căi de circulație paralelă cu cea principală, funcțională în momentul de față, care leagă acum cele două trupuri ale municipiului, tranzitând zona mediană, inclusiv a unui pod peste râul Suceava. Această investiție este concepută ca soluție și pentru asigurarea accesului către acest viitor parc industrial tocmai pentru crearea condițiilor minime necesare, iar în final cele două idei de proiect se doresc să fie integrate la nivel de rezultate prin atragerea de investiții, crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor atât pentru cetățeni, cât și pentru APL în vederea dezvoltării economice la nivel local.

- conceptul de dezvoltare durabilă aplicat pentru detalierea măsurilor/activităților dar în special a rezultatelor și impactului proiectelor identificate. Astfel, au fost luate în considerare aspectele care țin nu numai de componente de infrastructură, comunicare, capital uman, dar și cele legate de mediul înconjurător, de eficiență energetică, energie alternativă accesibilitatea pentru piața muncii, serviciile sociale, educație și pentru persoanele cu dizabilități. Nu în ultimul rând posibilitatea dezvoltării economice și umane la nivel local a fost considerată în vederea asigurării caracterului integrat și condițiilor de replicare și dezvoltare ramificată la nivel local (ex: implementarea unui sistem de transport public care utilizează autobuzele electrice asigură o eficiență energetică ridicată, reducere a poluării, dar și accesibilitate prin gradul de acoperire al teritoriului, facilităților (inclusiv pentru persoane cu dizabilități), gradului de informatizare al soluțiilor adoptate (e-ticketing, informare, supraveghere), accesibilitate pentru piața muncii, servicii de sănătate și educație. Acest proiect este considerat a fi integrat cu proiectul care privește dezvoltarea rețelei de stații de încărcare pentru vehicule electrice și creșterea utilizării vehiculelor atât în mediul public, cât și privat. Mai departe aceste două proiecte se consideră a fi integrate cu cele care privesc dezvoltarea mediului de afaceri prin aceea că, existența unor tehnologii noi implementate la nivel local - cum sunt cele conexe vehiculelor electrice - determină implicit apariția de operatori economici cu obiect de activitate în acest domeniu tehnologic nou precum și apariția unor persoane specializate în domeniu (ingenieri de soft, mecanici de întreținere). Cu referire la acest ultim deziderat, cel legat de capitalul uman și pregătirea profesională, se poate continua detalierea conceptului de integrare al proiectelor prin referire la acelea dintre ele care privesc modernizarea și echiparea tehnologică a liceelor cu profil tehnic/profesional care prin dotările și investițiile propuse a fi realizate în cadrul proiectelor evidențiate în SIDU vor avea capacitatea școlarizării de personal tehnic cu pregătire în domenii tehnologice noi ca și tematică pentru realitățile locale (așa cum sunt cele legate de energie alternativă și eficiență energetică) persoane care pot fi potențial angajate pe piața muncii la nivel local de către operatori economici care își diversifică obiectul de activitate în concordanță cu cerințele aflate mereu în schimbare și diversificare. Același principiu se aplică și în cadrul proiectelor care privesc reabilitarea termică în vederea creșterii eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale, cu componentă de ramificație la nivel local care se răspândește la nivelul firmelor de construcții și de echipamente tehnologice, care își vor diversifica oferta de activități pentru a fi capabile să livreze și instaleze tehnologii noi.

Capitolul 5. Plan de acțiune

În vederea atingerii viziunii de dezvoltare a municipiului Suceava au fost conturate șase obiective strategice relevante din punct de vedere economic, social, demografic, climatic și de mediu. Având în vedere aria generală abordată de obiectivele strategice au fost stabilite în cadrul acestora o serie de obiective specifice cheie pe diverse domenii de interes. Obiectivele strategice cheie vor fi atinse în momentul în care măsurile și acțiunile vizate vor fi conturate, iar proiectele prioritare identificate, analizate și selectate vor fi implementate.

Astfel, în cadrul acestui capitol este abordat modul de planificare a implementării proiectelor identificate în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava.

Planul de acțiune este format din propuneri concrete a căror implementare se estimează că ~~va conduce la atingerea obiectivelor propuse în acord cu viziunea de dezvoltare durabilă a Municipiului Suceava.~~

În acest context, planul de acțiune devine un instrument necesar pentru planificarea, executarea, implementarea și monitorizarea fiecărui proiect detaliat în cadrul Anexei 9.

Planul de acțiune este prezentat în Anexa 10 la prezentul document.

Corelație Obiective Strategice - Obiective Specifice-Cheie - Obiective Tematice

Obiectiv Strategic (ST) SIDU	Obiective specifice-cheie (OSC) SIDU	Obiective tematice Strategia Europa 2020
1. Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europei 2020	➤ OSC 1.1 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice rezidențiale ➤ OSC 1.2 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor ➤ OSC 1.3 - Scăderea emisiilor de CO2 generate de transportul rutier motorizat ➤ OSC 1.4 - Creșterea gradului de utilizare a energiei verzi/regenerabile în toate sectoarele de interes	 OT 4 Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon OT 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor OT 6 Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor
2. Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru asigurarea facilităților necesare în vederea creșterii economice locale	➤ OSC 2.1 - Creșterea competitivității economiei locale prin promovarea produselor/serviciilor locale ➤ OSC 2.2 - Creșterea numărului de parteneriate public-privat cu impact asupra creșterii economice locale	 OT 1 Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovației OT 2 Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, precum și îmbunătățirea utilizării și calității acestora OT 3 Sporirea competitivității IMM-urilor
3. Dezvoltarea potențialului turistic al Municipiului Suceava în vederea	➤ OSC 3.1 - Punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu/turistice ➤ OSC 3.2 - Creșterea gradului de promovare a localității ca	 OT 6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor

		Partea III - Cap. 4 Plan de acțiune
atingerii statutului de "Centru regional al turismului"	destinație turistică	OT 8. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor
4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, educaționale și de sănătate	➤ OSC 4.1 - Îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate la servicii sociale de calitate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente ➤ OSC 4.2 - Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate ➤ OSC 4.3 - Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate	OT 9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea săraciei și a oricărui formă de discriminare
5. Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea asigurării creșterii nivelului de trai	➤ OSC 5.1 - Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport ➤ OSC 5.2 - Dezvoltarea sistemului de utilități publice ➤ OSC 5.3 - Gestionația eficientă a deșeurilor în vederea protejării mediului ➤ OSC 5.4 - Îmbunătățirea infrastructurii urbane ➤ OSC 5.5 - Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale	OT 10. Efectuarea de investiții în domeniul educației, al instruirii și al învățării pe tot parcursul vieții
6. Creșterea calității vietii în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic	➤ OSC 6.1 - Dezvoltarea infrastructurii pentru recreere și agrement ➤ OSC 6.2 - Creșterea siguranței publice și capacitatei operaționale de intervenție în caz de urgență ➤ OSC 6.3 - Creșterea calității serviciilor publice adresate locuitorilor în vederea creării unei administrații publice locale eficiente	OT 11. Îmbunătățirea eficienței administrației publice

Partea IV Implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU

Capitol 6. Plan de management al implementării strategiei

6.1 Context instituțional

În 1990 Sorensen definea aranjamentele instituționale ca "... un composit de legi, obiceiuri, organizații și strategii de gestionare stabilite de către societate pentru a aloca resurse limitate și valori care concurează pentru un scop social ...".

Pentru administrația publică locală contextul instituțional trebuie avute în vedere atât componente ale sistemului instituțional național, cât componente instituționale locale și asigurarea corelarea acestora pentru a putea atinge obiectivele stabilite, astfel încât să se asigure o dezvoltare continuă a comunității.

Administrația publică locală trebuie să aibă capacitatea de a implementa legislația și politicile economice și sociale naționale, fără a neglija specificul local, nevoile și dorințele comunității, în contextul unei schimbări legislative, economice, politice și continue.

Cu toate acestea, se aplică o înțelegere mai îngustă a conceptului de instituție, aproape de definiția formală a organizațiilor: o structură în cadrul căreia oamenii cooperează în funcție de rolurile acceptate și recunoscute. De aceea este foarte important ca în cadrul instituției primăriei să existe structuri specializate care colaborează pentru atingerea obiectivelor strategice și care se bazează pe competențele angajaților, funcționarii publici.

Odată cu trecerea de la comunism la democrația pluralistă și economia de piață, a fost necesar ca la nivelul administrației publice locale să fie luate toate măsurile pentru asigurarea îmbunătățirii calității guvernării, a creșterii eficienței, credibilității și transparenței în vederea asigurării succesului strategiilor de dezvoltare locală și pentru clădirea încrederii cetățenilor în administrația publică.

Strategiile de dezvoltare durabilă și cele sectoriale, precum și alte documente strategice adoptate de către structura legislativă locală (Consiliul Local) au constituit, de-a lungul timpului, documente ce au stat la baza măsurilor și proiectelor implementate de către primăria municipiului Suceava.

Din punct de vedere instituțional, au fost luate o serie de măsuri care să asigure o bună implementare a proiectelor, contribuind astfel la creșterea și îmbunătățirea procesului de guvernare.

Cu toate acestea, conform rezultatelor consultării publice realizate pentru conturarea prezentului document, există încă probleme la nivelul comunității, probleme ce trebuie rezolvate pentru a crește atât nivelul de trai, cât și calitatea serviciilor oferite de administrație către comunitate.

Analiza contextului instituțional și urban, realizată statistic și prin consultare publică, a vizat cele cinci provocări specificate în articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013: provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu.

În urma procesului de analiză și diagnostic se remarcă, din punct de vedere instituțional, următoarele probleme:

- Funcția de Arhitect Șef la nivelul Primăriei Suceava nu este ocupată;

- Nu există CTE la nivelul Primăriei care să analizeze/evaluateze proiectele de investiții vizate de autoritatea publică locală;
- Implicarea politicului în probleme tehnice/deciziile exclusiv profesionale;
- Relație de comunicare și colaborare deficitară între societatea civilă/mediul economic/mediul educațional și administrația publică;
- Serviciile on-line oferite de Primăriei sunt mai mult cu rol informativ;
- Direcția de Urbanism dispune de personal minim ceea ce face ca autorizațiile de construire să fie eliberate cu întârziere;
- Autoritatea publică locală nu acordă facilități mediului de afaceri;
- Probleme evidențiate de mediul de afaceri ca urmare a chestionării acestui de către Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România, filiala Suceava: instabilitate legislativă, reglementări inutile și costisitoare, corupția din administrația publică;
- Gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale este situat sub media națională;
- Autoritatea publică locală nu oferă locuitorilor din cartierul Burdujeni posibilitatea de a rezolva probleme legate de administrație, taxe și impozite, în sediul ce se află în cartierul de locuit;
- Administrația nu are un plan integrat de promovare a municipiului care să contribuie la atragerea de investitori și la dezvoltarea economică;
- Nu există o structură care să asigure consultarea și colaborarea cu instituțiile publice descentralizate, operatorii utilităților publice, mediul de afaceri;
- Nu există o structură care să asigure accesul rapid al populației la serviciile oferite de primărie (birou unic) și pentru rezolvarea cu celeritate a problemelor acesteia.

Toate aceste probleme au fost analizate și s-au găsit soluții pentru rezolvarea lor. Aceste soluții se regăsesc în proiectele propuse, ce vor contribui la atingerea obiectivului general și a obiectivelor strategice ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 2016 - 2023.

6.2 Plan de implementare SIDU

Odată stabilite proiectele prioritare și domeniile de interes la nivelul municipiului Suceava, în vederea asigurării implementării acestora vor fi realizate/parcurse următoarele etape/activități, care sunt necesare la nivel general, urmând ca detaliile să fie elaborate pentru fiecare proiect în parte, în funcție de specificul acestora și numai dacă acest lucru este esențial necesar pentru faza de implementare:

a. Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare elaborează documentele necesare pentru demararea procedurilor de achiziție publică în vederea stabilirii operatorului economic responsabil cu întocmirea documentației tehnico-economice necesare pentru obținerea finanțării pentru implementarea proiectului, ținând cont de specificul finanțării (fonduri nerambursabile, fonduri guvernamentale, buget local).

În cazul în care documentațiile sunt deja întocmite Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare se va ocupa de întocmirea documentelor necesare pentru actualizarea acestora și alinierea conținutului în funcție de cerințele stabilite de finanțator.

In aceasta etapă Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare se consultă cu alți specialiști din cadrul altor departamente ale Autorității Publice Locale, în mod special Serviciul Investiții, Direcția Generală Tehnică și de Investiții, Biroul Buget și alte astfel de departamente în funcție de specificul și tematica proiectului (ex: dacă este vorba despre un proiect care vizează achiziția de autobuze electrice pentru transportul public local, consultarea se va face cu Compartimentul Autoritatea Locală de Autorizare și Transport).

b. Pe baza documentelor întocmite de Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare și aprobate de conducătorul instituției, conform regulamentului de funcționare a Autorității Publice Locale, Compartimentul Achiziții întocmește documentele necesare pentru derularea procedurilor de achiziție publică pentru contractul de servicii.

c. In baza unei dispoziții de primar se numește comisia de evaluare pentru ~~procedura de achiziție publică~~. În cadrul acestei comisii sunt desemnați reprezentanți ai Serviciului de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare, Compartimentului de Achiziții Publice, Serviciului Contencios Administrativ, Juridic, Serviciului Investiții și orice alt angajat al Unității Administrativ Teritoriale, care detine expertiza necesară pentru evaluarea ofertelor depuse. Comisia responsabilă, cu evaluarea ofertelor va derula procedurile necesare pentru stabilirea ofertantului desemnat câștigător iar întocmirea și semnarea contractului este în responsabilitatea Compartimentului Achiziții Publice.

d. Pe durata derulării contractului de servicii, membrii desemnați în comisia de evaluare vor colabora cu ofertantul câștigător pentru elaborarea documentației, verificarea și ulterior aprobarea acestia. De asemenea, aceștia vor întocmi documentele necesare pentru recepția documentației și plata contravalorii serviciilor contractate, care se realizează de reprezentanți ai Direcției Buget, Contabilitate și Fiscalitate.

e. În cazul în care acest lucru este necesar, pentru asigurarea stabilirii unei soluții tehnice/logistice agreeata la nivel local, Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare stabilește termenii, detaliile și desfășoară procedurile necesare pentru procesul de consultare publică referitor la: tematica, obiectivele, rezultatele, impactul proiectului.

f. După predarea documentației Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare întocmește documentele necesare pentru aprobare prin Hotărâri de Consiliu Local a indicatorilor tehnico-economiți și a proiectului, rezultatul fiind emiterea unei Hotărâri de Consiliu Local în funcție de specificul finanțatorului și regulamentele interne ale Autorității Publice Locale.

g. Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare este responsabil pentru identificarea corectă a sursei de finanțare pentru proiect, întocmirea documentelor necesare pentru depunerea cererii de finanțare, comunicarea cu finanțatorul pe procesul etapei de evaluare și ulterior semnarea contractului de finanțare de către reprezentantul legal al Unității Administrativ Teritoriale.

h. Serviciul de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare este responsabil de obținerea avizelor și autorizațiilor necesare pentru implementarea obiectivului de investiții, prin depunerea documentelor necesare, urmând ca în final Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului din cadrul Unității Administrativ Teritoriale să emite autorizația de construire.

i. În vederea derulării achizițiilor publice pentru atribuirea contractului de lucrări sau de furnizare se parcurg aceleași etape detaliate anterior pentru situația contractului de servicii. De asemenea, procedura este similară pentru contractele de asistență tehnică, consultanță, audit, publicitate, dirigenție de șantier în funcție de procedurile legale și de specificul solicitat de finanțator.

j. În etapa de implementare a proiectului, prin dispoziție de primar se stabilește echipa de implementare, care, în general, este alcătuită din reprezentanți ai Serviciului de Integrare Europeană și Strategii de Dezvoltare, Direcției Buget, Contabilitate și Fiscalitate, Serviciului Contencios Administrativ, Juridic, Serviciului Investiții și alte departamente în funcție de specificul proiectului (ex: Biroul Energetic și de Utilități Publice, Serviciul Administrare Străzi și Sistematizare Rutiera etc.).

k. Pe durata de execuție a lucrărilor echipa de implementare este responsabilă cu monitorizarea execuției lucrărilor, verificarea asigurării îndeplinirii condițiilor de calitate și compatibilitate, verificarea situațiilor de lucrări și de plată, întocmirea rapoartelor către finanțator, comunicarea cu reprezentanții finanțatorului, respectarea etapelor necesare pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor proiectului și a indicatorilor stabiliți, evaluarea riscurilor, identificarea problemelor apărute și soluționarea acestora.

De asemenea, se are în vedere asigurarea vizibilității proiectului, comunicarea cu reprezentanții comunității locale și cu organismele sau instituțiile abilitate pentru asigurarea transparenței și diseminării procedurilor de implementare a activităților incluse în cadrul proiectului.

l. După finalizarea execuției contractului de lucrări, echipa de proiect este responsabilă cu întocmirea documentelor necesare pentru recepția și punerea în funcțiune a lucrărilor.

m. În perioada de monitorizare, echipa de proiect împreună cu reprezentanți ai departamentelor de specialitate din cadrul Unității Administrative Teritoriale (în special Serviciul Investiții, Serviciul Patrimoniu, Direcția Generală a Domeniului Public) sunt responsabili pentru asigurarea funcționării sau păstrării integrității constructive și funcționale a obiectelor de investiție realizate în cadrul proiectului.

6.3 Plan de monitorizare și evaluare SIDU

Etapele de monitorizare și evaluare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava:

0. Stabilirea structurii de management responsabilă cu monitorizarea și evaluarea documentului strategic

Structura de management și implementare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava, în conformitate cu dispoziția Primarului nr. 750 din 10.04.2017 dar și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Autorității Urbane municipiul Suceava, este formată din următoarele persoane:

1. Simona Loredana Strîmbbeanu Iacoban	Compartiment Implementarea Proiectelor Finanțate din Fonduri Nerambursabile	Coordonator
2. Cerasela Manuela Bejenar	Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului și Fond Funciar	Membru
3. Virginia Lazăr	Direcția Generală a Domeniului Public	Membru

4. Simona Mariana Maxim	Directia Buget, Contabilitate și Fiscalitate (Birou Buget)	Membru
5. Florin Cerlincă	Directia Generală Tehnică și de Investiții	Membru

Prin dispoziția Primarului nr. 750 din 10.04.2017 s-a stabilit componența Autorității Urbane Municipiul Suceava. Principala atribuție a Autorității Urbane este de a prioritiza și selecta proiectele finanțabile prin Axa priorităță 4 din cadrul POR, dar și proiectele finanțabile din alte axe prioritare ale POR, alte Programe Operaționale sau alte surse de finanțare. Autoritatea Urbană include și structura de management și implementare a documentelor programatice de dezvoltare urbană, astfel având rolul de a monitoriza și evalua aceste documente, respectiv: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Durabilă a Municipiului Suceava, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și Documentul Justificativ pentru finanțare din Fonduri ESI 2014-2020.

~~Membrii structurii de management și implementare a SIDU acoperă diverse arii de expertiză astfel încât procesul de îndeplinire a atribuțiilor delegate, respectiv de monitorizare și evaluare a documentului strategic, să fie unul eficient.~~

Membrii structurii de management și implementare a SIDU au fost selectați pe baza competențelor și a experienței, ținând cont de principiile egalității de şanse, în vederea asigurării unui proces eficient de monitorizare și evaluare a documentului programatic de dezvoltare urbană a Municipiului Suceava. Astfel, atribuțiile membrilor desemnați sunt detaliate în cadrul anexelor la fișa postului realizată pentru fiecare membru al Autorității Urbane.

Responsabilitățile și experiența, pentru fiecare membru al Autorității Urbane, sunt evidențiate în tabelul următor:

Nume/calitate în AU

Responsabilități și atribuții extrase din Anexă la Fișa postului relevantă

Experiență profesională

Simona Loredana Strîmbeanu Iacoban Coordonator - coordonarea activității membrilor Autorității Urbanie; - stabilirea interfeței de contact cu membrii Organismului Intermediar și Autoritatei de Management sau alte organisme implicate în procesul dezvoltării urbane durabile; - monitorizarea și evaluarea documentelor programaticе privind dezvoltarea urbană a municipiului Suceava: SIDIU și PMUD; - elaborarea periodică a calendarului privind ședințele de monitorizare și control; - convocarea și conducerea ședințelor periodice care vor avea drept scop monitorizarea și evaluarea documentelor programaticе privind dezvoltarea durabilă; - pregătirea, împreună cu ceilalți membri ai autorității Urbanie, a raportelor de monitorizare și evaluare, precum și a altor documente solicitate de organismele implicate în procesul monitorizării și evaluării dezvoltării urbane durabile.	A. Pregătire de bază - absolventă a Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică, deține un Master în Administrație Afacerilor Europene. B. Experiență în domeniul managementului de proiect/elaborare strategii de dezvoltare urbană/IMPLEMENTARE proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile - peste 8 ani experiență în managementul proiectelor, inclusiv implementarea de proiecte cu finanțare externă nerambursabilă. Deține experiență în organizarea de întâlniri de lucru în diverse domenii, elaborare strategii de dezvoltare urbană și planuri integrate. C. Specializări și calificări: - Sesiune de instruire „Analiza ex-ante a Stratégierilor integrate de Dezvoltare Urbană”, organizată de Agentia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, februarie-martie 2017; - Curs ”Manager de proiect”, organizat de SC Consulting Group SRL, aprilie 2011, acreditat CNFPA; - Curs ”Manager Îmbunătățire Procese”, organizat de Centrul Regional de Formare Antreprenorială, 20 - 28 iulie 2012, acreditat CNFPA; - Training ”Comunicare și Coordonare”, CODECS S.R.L., 5 - 6 noiembrie 2008.	Cerasela Manuela Bejenar Membru - monitorizarea și evaluarea documentelor programaticе privind dezvoltarea urbană a municipiului Suceava: SIDIU și PMUD; - participarea la ședințele periodice care vor avea drept scop monitorizarea și evaluarea documentelor programaticе privind dezvoltarea durabilă;	A. Pregătire de bază - absolventă a Institutului Politehnic ”Gheorghe Asachi” Iași, Facultatea de Construcții, secția Îmbunătățiri Funciare. B. Experiență în domeniul urbanism, amenajarea terenului și cadastru - peste 13 ani experiență în coordonarea direcției de urbanism a Municipiului Suceava. Experiență în monitorizarea proceselor de elaborare, aprobată și implementare a PUG, PUZ, PUD

		Partea IV - Cap. 6 Plan de management al implementării
	• pregătirea, împreună cu ceilalți membri ai autorității urbane, a raportelor de monitorizare și evaluare, precum și a altor documente solicitate de organismele implicate în procesul monitorizării și evaluării dezvoltării urbane durabile.	C. Specializaři și calificaři: ▪ Participare la conferințe și seminarii privind dezvoltarea urbană; ▪ Curs „Managementul impozitelor și taxelor locale”, februarie 2003; ▪ Curs „Impozite și taxe”, februarie 2002; ▪ Curs „Urbanism”, iulie 1997.
	• monitorizarea și evaluarea documentelor programatice privind dezvoltarea urbană a municipiului Suceava: SIDIU și PMUD; • participarea la ședințele periodice care vor avea drept scop monitorizarea și evaluarea documentelor programatice privind dezvoltarea durabilă; • pregătirea, împreună cu ceilalți membri ai autorității urbane, a raportelor de monitorizare și evaluare, precum și a altor documente solicitate de organismele implicate în procesul monitorizării și evaluării dezvoltării urbane durabile. Virginia Lazăr Membru	A. Pregătire de bază - absolventă a Institutului Politehnic Gheorghe Asachi” Iași, detine un Master în Management în administrația publică din țările Uniunii Europene. B. Experiență în domeniul gestionării serviciului domeniu public al municipiului Suceava - peste 9 ani experiență în coordonarea serviciului public care asigură prestarea serviciilor specifice domeniului public al municipiului: salubrizare, întreținere spații verzi, administrare cimitire, baze sportive, întreținere și repararea locuri de joacă, mobilier urban, administrare parc auto. Experiență în implementarea de proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, implicare în calitate de expert tehnic. C. Specializaři și calificaři: ▪ Program de perfecționare „Standarde și sisteme de control intern managerial în administrația publică”, organizat de Ministerul Dezvoltării regionale și Administrației Publice, iunie 2013; ▪ Curs „Noi tehnologii, soluții constructive și utilaje în construcții”, organizat de Centrul de organizare și Cibernetică în Construcții - București.
Simona Mariana Maxim Membru	• monitorizarea și evaluarea documentelor programatice privind dezvoltarea urbană a municipiului Suceava: SIDIU și PMUD; • participarea la ședințele periodice care vor	A. Pregătire de bază - absolventă a Facultății de Economie și Administrație Afacerilor „Alexandru Ioan Cuza” - Iași, în prezent urmează un Master în „Drept european” la Facultatea de Administrație Publică și Drept, în cadrul Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava.

		B. Experiență în domeniul fiscalitate și bugetar - peste 7 ani experiență în elaborarea bugetului general de venituri și cheltuieli, rectificări bugetare, urmărire și gestionarea contractelor angajate de municipalitate și a altor activități legate de bugetul instituțiilor publice locale. C. Specializări și calificări: ▪ Curs de perfecționare „Managementul performanței instituțiilor publice” organizat de SC Expert Aktiv Group SRL, 2015; ▪ Seminar de contabilitate publică „Noutăți legislative în domeniul contabilității publice”, Brum Partners, 2014; ▪ Program de perfecționare „Standarde și sisteme de control intern/managerial în administrația publică”, ANFP, 2013; ▪ Program de instruire „Standarde de control intern Managerial”, Actual Trening, 2012; ▪ Curs „Achiziții și managementul lanțului de aprovizionare”, Cameră de Comerț și Industrie Suceava, Universitatea Petre Andrei - IAȘI, 2010; ▪ Curs „Agentii pentru servicii de investiții financiare”, Centrul de pregătire financiară Millennium București, 2007; ▪ Diplomă de Studii Aprofundate, Specializarea Management financiar - bancar, 2004-2005.	A. Pregătire de bază - absolvent al Facultății de Mecanică - Secția Construcții de mașini, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, deține un Master în „Management în administrația publică din țările Uniunii Europene” și un master în „Comunicare și relații cu publicul”. B. Experiență în domeniul coordonării și gestionării Direcției Tehnice a municipiului Suceava - peste 18 ani experiență în coordonarea Direcției tehnice a municipiului: coordonare elaborare programe și programe de dezvoltare a municipiului, corelând propunerile din Planul Urbanistic General cu necesitățile din teren,
	<i>Florin Cerlincă Membru</i>	• monitorizarea și evaluarea documentelor privind dezvoltarea urbană a municipiului Suceava: SIDA și PMUD; • participarea la ședințele periodice care vor avea drept scop monitorizarea și evaluarea documentelor programaticе privind dezvoltarea durabilă; • pregătirea, împreună cu ceilalți membri ai autorității urbane, a raportelor de monitorizare și evaluare, precum și a altor	

	C. Specializări și calificări: ▪ Curs „Impozite și taxe locale”, organizat de Fax Media, noiembrie 2007; ▪ Curs „Impozite și taxe locale”, organizat de I.N.A, februarie 2004.
documente solicitate de organismele implicate în procesul monitorizării și evaluării dezvoltării urbane durabile.	verificarea eficienței și calității lucrărilor executate, elaborarea programul anual al obiectivelor de investiții pentru Municipiul Suceava, participare împreună cu operatorii și autoritățile administrației publice locale la procesul de accesare și atragere fonduri de investiții pentru municipiu, participare la elaborarea strategiei locale, cu privire la accelerarea dezvoltării serviciilor de utilitate publice de interes local, asigură realizarea programului de lucrări privind modernizarea și întreținerea sistemului de iluminat public. Experiență în implementarea de proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, implicare în calitate de expert tehnic.

1. Planificarea monitorizării și evaluării documentului strategic

În vederea asigurării unui proces de monitorizare și evaluare eficient și eficace a documentelor programatice de dezvoltare urbană durabilă după primirea notificării cu privire la conformitatea administrativă și adminisibilitatea Documentului Justificativ pentru finanțare din fonduri ESI 2014-2020, coordonatorul Autorității Urbane va convoca membrii Autorității Urbane pentru a participa la ședința de demarare a procesului de monitorizare și evaluare a documentelor programatice de dezvoltare urbană. La această ședință vor participa toți membrii Autorității Urbane Municipiul Suceava. În cadrul ședinței se vor prezenta atribuțiile tuturor participanților, se vor aproba metodele de monitorizare și evaluare a documentelor strategice și se va stabili calendarul ședințelor de monitorizare, respectiv de evaluare a documentelor programatice privind dezvoltarea urbană.

2. Monitorizarea și evaluarea documentului programatic

Monitorizarea și evaluarea internă a SIDU va fi realizată de către membrii Autorității Urbane Municipiul Suceava pe toată perioada de programare stabilită în cadrul documentului strategic, respectiv până în anul 2023.

În activitatea de monitorizare și evaluare a documentului strategic se vor utiliza următoarele tipuri de ședințe:

- **ședințe anuale de monitorizare a documentului strategic;**
- **ședință de evaluare preliminară a documentului strategic;**
- **ședință de evaluare finală a documentului strategic;**
- **ședințe ad-hoc de monitorizare/evaluare a documentului strategic.**

Şedințele anuale de monitorizare a documentului strategic

Şedințele vor avea în vedere:

- monitorizarea stadiului proiectelor propuse în cadrul documentului strategic;
- analiza strategiei de management a risurilor în implementarea SIDU;
- stabilirea activităților pe următorul an și a responsabilitelor pentru fiecare activitate în parte;
- prezentarea eventualelor probleme identificate în îndeplinirea atribuțiilor desemnate.

În vederea realizării activităților de monitorizare propuse se vor formula note interne către departamentele/serviciile din cadrul Primăriei Municipiului Suceava în vederea colectării datelor și informațiilor necesare cu privire la stadiul proiectelor inițiate de municipalitate.

Acțiunile necesare pentru realizarea ședinței anuale de monitorizare vor fi inițiate și finalizate în primul semestru al anului și vor viza activitățile realizate în anul anterior ședinței de monitorizare. Ca urmare a desfășurării ședinței de monitorizare va rezulta un Raport de monitorizare, elaborat în 3 zile de la momentul desfășurării ședinței de monitorizare, semnat de toți membrii desemnați în Autoritatea Urbană.

Şedința de evaluare preliminară a documentului strategic

Şedința va avea în vedere:

- stadiul atingerii indicatorilor stabiliți în planul de implementare a SIDU;
- gradul de atingere a obiectivelor stabilite în cadrul documentului strategic;
- analiza problemelor apărute sau ce se previzionează;
- analiza recomandărilor venite din partea autorităților implicate în procesul de implementare a dezvoltării urbane durabile;
- propunerea de soluții în vederea atingerii obiectivelor și indicatorilor stabiliți în cadrul documentului strategic.

Desfășurarea ședinței de evaluare preliminară va presupune realizarea următoarelor activități:

- Colectarea datelor necesare evaluării stadiului indicatorilor SIDU, respectiv transmiterea de adrese către instituții de interes local, regional și național și centralizarea informațiilor primite;
- Organizarea unei întâlniri în cadrul căreia se va stabili modul de lucru pentru realizarea evaluării preliminare a documentului strategic;
- Elaborare și aprobată Raport preliminar de evaluare.

Şedința de evaluare preliminară a documentului strategic va fi realizată în anul 2020, după revizuirea Documentului Justificativ privind finanțarea din fonduri ESI 2014-2020.

Şedința de evaluare finală a documentului strategic

Şedința va avea în vedere:

- stadiul atingerii indicatorilor stabiliți în planul de implementare a SIDU;
- gradul de atingere a obiectivelor stabilite în cadrul documentului strategic;
- impactul documentului strategic la nivel local.

Desfășurarea ședinței de evaluare finală va presupune realizarea următoarelor activități:

- Colectarea datelor necesare evaluării stadiului indicatorilor SIDU, respectiv transmiterea de adrese către instituții de interes local, regional și național și centralizarea informațiilor primite;
- Organizarea unei întâlniri în cadrul căreia se va stabili modul de lucru pentru realizarea evaluării finale a documentului strategic;
- Elaborare și aprobată Raport final de evaluare.

Şedința de evaluare finală a documentului strategic va fi realizată în a doua jumătate a anului 2023.

În cazul apariției situațiilor cu risc, membrii Autorității Urbane Municipiul Suceava vor organiza ședințe ad-hoc de monitorizare/evaluare a documentului strategic. Astfel de ședințe pot viza activități generate de necesitatea revizuirii documentului strategic, de apariția de riscuri în implementarea documentului strategic, de situații neprevăzute.

La nivel intern, principalele mecanisme de monitorizare, control și evaluare a obiectivelor și indicatorilor stabiliți în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană sunt următoarele:

Nr. crt	Mecanisme de monitorizare și evaluare	Responsabil	Ce se urmărește	Modalitate de consemnare
1.	Şedință de demarare a procesului de monitorizare și evaluare	Membrii AU	▪ Stabilirea metodelor de comunicare; ▪ Stabilirea calendarului ședințelor ulterioare; ▪ Repartizarea atribuțiilor persoanelor implicate; ▪ Stabilirea metodelor de monitorizare și evaluare a documentului strategic; ▪ Revizuirea riscurilor, dacă este cazul.	▪ Minută ședinței de demarare a procesului de monitorizare și evaluare
2.	Şedințe anuale de monitorizare	Membrii AU	▪ Monitorizarea stadiului proiectelor; ▪ Analiza strategiei de management a riscurilor; ▪ Stabilirea activităților pentru următoarea perioadă; ▪ Prezentare probleme identificate.	▪ Raport anual de monitorizare
3.	Şedință de evaluare preliminară	Membrii AU	▪ Stadiul atingerii indicatorilor stabiliți; ▪ Gradul de atingere a obiectivelor stabilite; ▪ Analiza problemelor apărute sau ce se previzionează; ▪ Analiza recomandărilor venite din partea autorităților implicate în procesul de implementare a dezvoltării urbane durabile; ▪ Propunerea de soluții în vederea atingerii obiectivelor și indicatorilor stabiliți.	▪ Raport preliminar de evaluare
4.	Şedință de evaluare finală	Membrii AU	▪ Stadiul atingerii indicatorilor stabiliți; ▪ Gradul de atingere a obiectivelor stabilite; ▪ Impactul documentului strategic la nivel local.	▪ Raport final de evaluare
5.	Şedințe ad-hoc de monitorizare/evaluare	Membrii AU	▪ Situații neprevăzute apărute în perioada de	▪ Minute ale ședințelor ad-

	re a documentului strategic		implementare a documentului strategic.	hoc de monitorizare/ evaluare

Instrumentele și mijloacele de monitorizare și evaluare prezentate anterior sunt utilizate în vederea atingerii obiectivelor și indicatorilor propuși în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava pentru perioada 2016-2023.

Calendarul activităților de monitorizare și evaluare este prezentat în tabelul următor:

Mijloace de monitorizare și evaluare	2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	Sem. I	Sem. II
Şedință de demarare a procesului de monitorizare și evaluare												
Şedințe anuale de monitorizare												
Şedință preliminară de evaluare												
Şedință finală de evaluare												

6.4 Indicatori de monitorizare

Obiectiv strategic 1: Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
➤ OSC 1.1 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice	Reabilitarea publice clădirilor	Număr de clădiri publice reabilitate termic	Nr.	0 (2013)	0 (2015)	4
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
➤ OSC 1.2 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale	Reabilitarea rezidențiale clădirilor	Număr de blocuri termic	nr.	76 (2015)	-	80
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
➤ OSC 1.3 Scăderea emisiilor de CO2 generate de transportul rutier motorizat	Achiziționarea autovehicule cu combustibil alternativ	Număr de autovehicule cu combustibil utilizate/administrate de autoritatea publică locală	nr.	0 (2013)	0 (2015)	55
	Crearea infrastructurii de încărcare pentru autovehiculele hibrid/electrice	Puncte de încărcare pentru autovehicule hibrid/electrice	nr.	0 (2013)	0 (2015)	75
	Crearea și dezvoltarea infrastructurii de	Piste pentru modernizate/crete	biciclete km	15 (2016)	-	50

Partea IV - Cap. 6 Plan de management al implementării						
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 1.4 Creșterea gradului de utilizare a energiei verzi / regenerabile în toate sectoarele de interes	Schimbarea surselor de iluminat clasice (mari consumatoare de energie) cu unele moderne (eficiente energetice)	Unități publice în care sunt utilizate sisteme de iluminat eficiente energetic	nr.	0 (2013)	0 (2015)	22
Dezvoltarea de transport durabil și pietonal	transport alternativ (velo și pietonal)	Trotuare reabilitate ¹³⁸	mii mp	5 (2013)	-	8
Dezvoltarea de sisteme urban de transport durabile	Număr de pasageri transportați cu transportul public călători/an	nr.	3.165.401 (2016)	-	-	3.758.914
	Sisteme de management a traficului (ticketing și sistem de informare a călătorilor) specifice pentru transportul public de călători	unitate	0 (2013)	0 (2015)	0	1
	Reducerea emisiilor de GES provenite din transportul rutier	Emisii de CO ₂ generate de transport	Mii tone CO ₂ /an	56,04 (2016)	-	51,95

¹³⁸ Suprafață trotuare reabilitată în anul de referință

Obiectiv strategic 2: Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru vederea creșterii economice locale

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel current	Tintă 2023
► OSC 2.1 - Creșterea competitivității economiei locale prin promovarea produselor/serviciilor locale	Crearea de parteneriate în vederea producătorilor promovarea locale	Campanii de promovare a produselor locale	nr.	0 (2013)	0 (2015)	5
	susținerei și produselor	Organizare evenimente anuale (gen: open market pentru producători locali)	nr.	2 ¹³⁹ (2015)	-	5
► OSC 2.2 - Creșterea numărului de parteneriate public-privat cu impact asupra creșterii economice locale	Crearea de parteneriate public-privat	Ponderea șomerilor în populația stabilă cu vârstă între 18 - 62 ani	%	1,99 (2014)	1,66 (2015)	1,59
		Număr de șomeri	nr.	8.168 (2013)	7.446 (2015)	6.942
		Rata de ocupare a forței de muncă	%	50,40 (2011)	56,28 (2014)	60,48
		Clustere	nr.	1 ¹⁴⁰	-	2

¹³⁹ Târguri organizate cu ocazia sărbătorilor de crăciun și pascale: Crăciun în Bucovina; Paște în Bucovina

¹⁴⁰ Cluster de bioeconomie Suceava-Botoșani

Obiectiv strategic 3: Dezvoltarea potențialului turistic al Municipiului Suceava în vederea atingelui statutului de "Centru regional al turismului"

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel current	Tintă 2023
➤ OSC 3.1 - Punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu/turistice	Reabilitarea obiectivelor de patrimoniu/turistice	Monumente istorice reabilitate	nr	1 ¹⁴¹ (2015)	-	2
➤ OSC 3.2 - Creșterea gradului de promovare a localității ca destinație turistică	Punerea în valoare a municipiului Suceava prin crearea de circuite turistice, strategii de promovare în vederea creșterii numărului de turiști	Număr total de sosiuri ale turiștilor în unitățile de primire turistică Număr total de îmnochări ale turiștilor în structuri de primire turistică Durată medie de cădere Strategii de dezvoltare a turismului Trasee turistice tematice	mil mil nr nr	74 (2013) 114 (2013) 1,55 (2013) 1 (2015) nr (2013)	91 (2015) 170 (2015) 1,87 (2015) - 0 (2013)	102 181 1,93 2 5 (2015)

¹⁴¹ Cetatea de Scaun a Sucevei

Obiectiv strategic 4: Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, educaționale și de sănătate

Partea IV - Cap. 6 Plan de management al implementării

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicador	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023	
			U.M.	U.M.	U.M.	
► OSC 4.1 îmbunătățirea accesului persoanelor favorizate la servicii sociale de calitate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor ONG-uri în vederea creșterii accesului la servicii sociale de calitate	Reducerea și beneficiazarea publică accordată sub forma de finanțare pentru familiile cu copii și a judecătorilor pentru încălziere)	sociale prestări financiare (prestării pentru copii și a judecătorilor pentru încălziere)	mii lei (2013) 282	(2015) 148	112
		Reducerea numărului de beneficiari de drepturi bănești de asistență socială (ajutoare încălzire locuință) ¹⁴²	nr. (2014/2015)	3.183	2.261 (2015/2016)	1.921
	Crearea, modernizarea și extinderea infrastructurii specifice serviciilor de protecție și asistență socială	Crescerea capacitatii de cazare a centrelor de protecție socială pentru persoanele defavorizate (fără dizabilități)	nr. (2015)	104	-	124
		Crescerea numărului de locuințe pentru tineri (ANL)	nr. (2015)	274	-	354
	Regenerarea zonelor urbane marginalizate prin promovarea incluziunii sociale	Reducerea ponderii populației din zonele urbane marginalizate din total populație	% (2011)	16,4 (2011)	-	13,4
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicador	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023	
► OSC 4.2 îmbunătățirea accesului și a participării la educație și	Crearea, modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale	Ponderea unităților din municipiu care dețin autorizație de funcționare ISU la începerea anului școlar	%	27,58 (2016)	-	75,86

¹⁴² Definiție INS : Beneficiarii de drepturi bănești de asistență socială reprezintă numărul persoanelor la sfârșitul anului, care conform prevederilor legale, sunt îndreptățite la plata acestor drepturi bănești.

Partea IV - Cap. 6 Plan de management al implementării

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
			%	(2012-2013)	(2014-2015)	0,34 0,28
instruire de calitate	Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii și a ratei de abandon școlar prin	Reducerea ratei de abandon școlar	%	0,50 (2012-2013)	0,34 (2014-2015)	0,34 0,28
	Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii	Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii	%	0,42 (2012-2013)	0,32 (2014-2015)	0,29
➤ OSC 4.3 Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate	Dezvoltarea serviciilor de sănătate, inclusiv modernizarea infrastructurii aferente	Reducerea ratei mortalității ¹⁴³	%	7,03 (2013)	7,42 (2015)	7,11
	Pondere cabinete medicale școlare și studențești modernizate	Pondere cabinete medicale școlare și studențești modernizate	%	16% ¹⁴⁴	-	100%

¹⁴³ Rata de mortalitate reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an rapportat la populația de la 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în număr de decese la 1000 locuitori.

¹⁴⁴ Din cele 19 cabinete școlare și studențești, 3 cabinete sunt modernizate

Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea creșterii nivelului de trai

Objective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 5.1 Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere	Grad de modernizare municipale	drumuri %	65,5 ¹⁴⁵ (2015)	-	72,4
	Șosea de centură/ocolitoare	nr.	0 (2013)	0 (2015)	0	1
	Studii de trafic realizate	nr.	0 (2013)	0 (2015)	0	2
	Modernizarea infrastructurii transportului feroviar	Gări modernizate	nr.	1 ¹⁴⁶ (2015)	-	2
Objective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 5.2 - Dezvoltarea sistemului de utilități publice	Extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă	Ponderea rețeaua de alimentare cu apă potabilă (%)	la (%)	86,4 (2015)	-	92
	Grad de contorizare branșament	Grad de contorizare la nivel de (%)	la (%)	97 (2015)	-	100
Extindere și modernizare sistem de canalizare	Ponderea rețeaua de alimentare de canalizare (%)	la (%)	72,4 (2015)	-	80	
Reabilitare și modernizare sistem de termoficare	Grad de modernizare a sistemului de termoficare (%)	la (%)	35 (2013)	-	77	
Objective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 5.3 -	Modernizarea și extinderea	Grad de reciclare al deșeurilor (%)		25,9	-	38

¹⁴⁵ Din total lungimea a străzilor de aprox. 180 km, 118 km sunt modernizați.¹⁴⁶ Gara Burdujeni

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	(2015)		
			U.M.	Nivel de referință	Nivel curent
Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea protejării mediului	infrastructuri de colectare a municipale deșeurilor	Campanii de conștientizare a populației	nr.	0 (2013)	0 (2015)
➤ OSC 5.4 - Îmburățirea infrastructurii urbane	Revitalizarea spațiului public urban	Piête agroalimentare modernizate	nr.	0 (2013)	1 ¹⁴⁷ (2015)
		Regulamente urbanistice aprobată în cadrul PUG	nr.	0 (2013)	0 (2015)
		Registrul spațiilor verzi	nr.	0 (2013)	0 (2015)
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent
➤ OSC 5.5 - Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale	Elaborare plan de zonare sonoră	Planuri de zonare sonoră	nr.	0 (2013)	0 (2015)
	Decontaminarea zonelor cu soluri poluate	Situri decontaminate	nr.	0 (2013)	0 (2015)

Obiectiv strategic 6: Creșterea calității vieții în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic

Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 6.1 - Dezvoltarea infrastructurii pentru recreere și agrement	Creare/modernizare infrastructură de agrement	Suprafață spațiu verde pe cap de locuitor	mp	27,73 (2015)	-	30
	Crearea și modernizarea locurilor de joacă	Locuri de joacă	nr.	74 (2015)	-	80
		Locuri de joacă modernizate	nr.	11 (2015)	-	30
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 6.2 - Creșterea siguranței publice și capacitatei operaționale de intervenție în caz de urgență	Modernizarea infrastructurii pentru intervenții în situații de urgență	Grad de acoperire la nivel local pentru rețeaua de hidranți exteriori	%	58 (2015)	-	70
	Gestionarea eficientă a problemei căinilor fără adăpost	Adăpost pentru câini comunitari	nr.	1 (2015)	-	2
Obiective specifice cheie (OSC)	Măsuri/Acțiuni	Indicator	U.M.	Nivel de referință	Nivel curent	Tintă 2023
► OSC 6.3 - Creșterea calității serviciilor publice adresate locuitorilor în vederea creării unei administrații publice locale eficiente	Modernizarea infrastructurii și modului de organizare a instituției Primăriei Cetățean - APL	Grad de colectare a taxelor și impozitelor	%	61,34 (2016)	-	73
	Modernizarea și extinderea serviciilor publice on-line	Birou unic pentru cetățeni	nr.	0 (2015)	-	1
		Platforme online pentru informare publică	nr.	0 (2015)	-	1

Sursele de culegere a datelor care permit aprecierea gradului de implementare a SIDU:

- Date statistice EUROSTAT;
- Date statistice INS;
- Rapoarte de progres elaborate în cadrul proiectelor de investiții ce vor fi implementate;
- Studii întocmite la nivel local, regional și național;
- Hotărâri de Consiliu Local;
- Rapoarte de activitate elaborate de operatorii de utilități publice;
- Rapoarte privind starea mediului/emisiile de gaze cu efect de seră.

6.5 Riscuri în implementarea SIDU

Identificarea riscurilor (după probabilitate și impact)

Probabilitatea de apariție a unui risc este definită ca un raport între numărul de evenimente „favorabile” care pot conduce la apariția riscului și numărul total de evenimente.

Impactul reprezintă gradul de severitate cu care se manifestă riscul asupra unei situații analizate.

În funcție de probabilitate și impact, riscurile se clasifică în:

- riscurile cu impact mare și cu probabilitate mare;
- riscurile cu impact mare și cu probabilitate mică;
- riscurile cu impact mic și cu probabilitate mare;
- riscurile cu impact mic și probabilitate mică.

Riscurile identificate pentru implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană sunt:

1. Indisponibilitatea resursei umane implicate în procesul de implementare SIDU, de adaptare la cerințele viitoare de dezvoltare urbană strategică;
2. Insuficienta corelarea a priorităților de modernizare și investiție cu prioritățile altor factori interesanți;
3. Stabilirea de parteneriate cu colaboratori externi / Neimplicarea stakeholderilor locali în procesul de monitorizare și evaluare a strategiei;
4. Contradicții în cadrul de reglementare a dezvoltării urbane durabile;
5. Nerespectarea graficului de implementare a documentului strategic;
6. Lipsă date pentru estimarea situației viitoare a indicatorilor de monitorizare;
7. Vizibilitate redusă a documentului strategic.

Analiza riscurilor

Analiza calitativă a riscurilor presupune încadrarea acestora într-un careu după probabilitate și impact, după cum urmează:

Impact mare - probabilitate mică

- Nerespectarea graficului de implementare a documentului strategic
- Indisponibilitatea resursei umane implicate în procesul de implementare SIDU, de adaptare la cerințele viitoare de dezvoltare urbană strategică

Impact mic - probabilitate mică • Vizibilitate redusă a documentului strategic • Lipsă date pentru estimarea situației viitoare a indicatorilor de monitorizare	Impact mic - probabilitate mare • Insuficientă corelarea a priorităților de modernizare și investiție cu prioritățile altor factori interesați

Urmărind careul de mai sus, o atenție deosebită trebuie acordată riscurilor care apar în partea roșie a acestuia și celor din cadranul galben.

Aceste riscuri vor fi abordate prin prisma uneia dintre deciziile prezentate anterior, respectiv:

- **Evitarea riscului.** Evitarea riscului presupune înlăturarea totală a riscului din cadrul proiectului care executat. Evitarea riscului poate însemna chiar renunțarea la executarea proiectului.
- **Reducerea riscului.** Reducerea riscului presupune diminuarea probabilității, a impactului sau a ambelor. Reducerea riscului este o strategie importantă și poate fi rentabilă dacă se compară cu costurile pe care le-ar cauza risurile care să ar materializa.
- **Transferarea riscului.** Asigurarea este un mijloc de transferare a impactului financiar pe care îl are materializarea unui risc.
- **Planurile pentru situații neprevăzute.** Planurile pentru situații neprevăzute se referă la identificarea unor opțiuni alternative care să prevadă strategii acceptabile care să contribuie la recuperarea unor eventuale pierderi.
- **Acceptarea riscului.** Acceptarea riscului presupune că în momentul respectiv nu trebuie sau nu poate fi făcut nimic, dar trebuie reanalizată situația, în timp, pe parcursul proiectului.

Matricea de control al riscurilor

Astfel, se construiește o matrice de control al riscurilor:

Matricea de control al riscurilor			
1.	Indisponibilitatea resursei umane implicate în procesul de implementare SIDU, de adaptare la cerințele viitoare de dezvoltare urbană strategică	Reducerea riscului	Creșterea gradului de motivare și prioritizare a activității resursei umane implicate în implementare SIDU
2.	Insuficientă corelarea a priorităților de modernizare și investiție cu prioritățile altor factori interesați	Evitarea riscului	Prevedere în strategie a unor măsuri de adaptare, actualizare și corelare cu prioritățile altor factori interesați
3.	Stabilirea de parteneriate cu colaboratori externi/ Neimplicarea stakeholderilor locali în procesul de monitorizare și evaluare a strategiei	Reducerea riscului	Prevedere în strategie a unor termene de monitorizare cu întâlniri pentru discuții și clarificări cu stakeholderilor în vederea motivării implicării lor

4.	Contradicții în cadrul de reglementare a dezvoltării urbane durabile	Acceptarea riscului	
5.	Nerespectarea graficului de implementare a documentului strategic	Reducerea riscului	Realizarea de ședințe ad-hoc în cazul apariției probabilități depășirii termenelor
6.	Lipsă date pentru estimarea situației viitoare a indicatorilor de monitorizare	Reducerea riscului	Prevederea de notificări și înștiințări către instituțiile publice care furnizează date și indicatori
7.	Vizibilitate redusă a documentului strategic	Evitarea riscului	Publicarea spre consultarea a documentului strategic, pe situl primăriei, precum și a rapoartelor din etapa de monitorizare și evaluare

Partea V Cadrul partenerial pentru implementarea SIDU

Capitol 7. Resurse financiare

Parte din proiectele propuse vor putea fi finanțate din instrumente structurale, prin Programul Operațional Regional, Programe Operaționale Sectoriale, precum și din alte surse de finanțare ale Uniunii Europene.

Sursele de finanțare disponibile pentru perioada de programare 2014-2020, ce pot fi accesate de Municipiul Suceava în vederea implementării proiectelor vizante pentru dezvoltarea durabilă a orașului, sunt prezentate în Anexa 4 la prezentul document strategic. În cadrul anexei sunt prezentate următoarele aspecte:

- Fonduri nerambursabile disponibile:
  - ✓ Programe operaționale
  - ✓ Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră
  - ✓ Programe naționale
- Parteneriat public - privat (PPP)
- Atragere fonduri private de investiții

Pentru atingerea obiectivelor strategice, administrația publică locală trebuie să ia o serie de măsuri care să conducă la creșterea economică a localității, măsuri ce privesc atât îmbunătățirea comunicării și colaborării cu mediul privat, cât și măsuri ce privesc politicile de dezvoltare economică bazată pe un sistem concurențial ce determină creșterea numărului locurilor de muncă și a nivelului de trai al populației.

O măsură ce poate fi luată este aceea de a atrage investițiile private. Pentru a reuși acest deziderat, este necesar ca administrația să parcurgă o serie de etape care să crească gradul de atractivitate pentru mediul privat.

Aceste etape sunt în strânsă corelație cu obiectivele/măsurile/proiectele propuse de către administrație și de către participanții la grupurile de lucru.

De importanță majoră sunt măsurile care conduc la crearea cadrului optim de comunicare între mediul de afaceri, instituțiile de învățământ și autoritatea publică locală, deoarece acesta va contribui la definirea unor politici economice, de dezvoltare a unei economii specifice care să contribuie la promovarea imaginii localității, asigurarea forței de muncă specializate și creșterea numărului locurilor de muncă prin atragerea investițiilor private în domeniul economic, de educație, cercetare și inovare.

Investițiile private pot fi realizate și în parteneriat public-privat, în toate domeniile de activitate, astfel încât, să se asigure creșterea nivelului de trai al populației.

Pentru atragerea de investiții private și îmbunătățirea creșterii economice, administrația locală trebuie să asigure un sistem de taxe predictibil și echitabil, transparentă în luarea deciziilor, să ducă o luptă determinată împotriva corupției, să asigure o infrastructură îmbunătățită, o capacitate administrativă crescută, strategii noi pentru piața muncii și să facă eforturi susținute pentru a dezvolta piața de capital.

Capitolul 8. Procesul de consultare publică

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava a fost elaborată cu respectarea principiului parteneriatului, care a presupus o cooperare strânsă cu o serie actori interesați.

Procesul de consultare publică a documentului strategic a fost o activitate continuă desfășurată pe tot parcursul elaborării propriu-zise a SIDU. Activitatea a început prin prezentarea intenției de realizare a unui cadru strategic de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava, a continuat cu constituirea de structuri de lucru, realizarea de sondaje de opinie, atât în rândul mediului de afaceri, cât și a populației, organizarea de întâlniri de lucru cu stakeholderii de la nivel local, transmiterea intențiilor/direcțiilor de dezvoltare prin intermediul mass-mediei, publicarea documentului strategic pe site-ul oficial al Primăriei și prin aprobarea acesteia în Consiliul Local.

Astfel, în faza de stabilire a cadrului instituțional, în vederea asigurării unui cadru organizat de consultări publice cu societatea civilă, la nivel teritorial au fost create următoarele **Structuri de lucru**:

- Grup Intern de Coordonare (GIC)
- Grupuri de Lucru (GL)

Grupul Intern de Coordonare - în constituirea structurii de lucru s-a avut în vedere implicarea personalului cu putere de decizie din cadrul serviciilor și departamentelor Administrației Publice Locale. Astfel, numirea persoanelor implicate s-a făcut prin dispoziție Primar, respectiv prin Dispoziția nr. 116/14.01.2016. Prin aceasta, s-au nominalizat 14 persoane cu putere de decizie, printre care Primarul și Viceprimarii. De asemenea, prin aceeași dispoziție sunt stabilite persoanele din GIC desemnate ca și coordonatori a celor patru Grupuri de Lucru formate.

Astfel, în cadrul întâlnirilor de lucru au participat șefii de servicii, care au avut rolul de a asigura informațiile/datele la nivelul fiecărui sector, pentru prelucrare statistică, în vederea elaborării profilului localității și a planului strategic de dezvoltare. De asemenea, persoanele desemnate s-au implicat în toate etapele de realizare a documentului strategic, asigurându-se astfel contribuția specialiștilor din cadrul administrației în procesul consultativ.

În perioada ianuarie - iunie 2016, în cadrul întâlnirilor săptămânale organizeate la nivel de instituție s-au purtat discuții legate de stadiului documentului strategic, de informațiile deținute de fiecare serviciu și de utilitatea și necesitatea prezentării acestora în cadrul strategiei.

Grupurile de Lucru - în constituirea grupurilor de lucru s-a avut în vedere implicarea reprezentanților societății civile, mediului de afaceri, partidelor politice componente ale Consiliului Local, instituțiilor descentralizate, dar și personal din cadrul serviciilor și departamentelor Primăriei Suceava. Constituirea acestor structuri de lucru a făcut posibilă întâlnirea, pe teme specifice, a stakeholderilor de la nivel local.

Fiecare Grup de Lucru a fost coordonat de un reprezentant al Administrației Locale, membru al Grupului Intern de Coordonare, ceea ce a făcut posibilă comunicarea către GIC a problemelor și nevoilor identificate pe fiecare arie de lucru.

Grupurile de Lucru au fost alcătuite astfel încât să fie asigurată acoperirea tuturor domeniilor ce necesită analiză și intervenție în vederea elaborării strategiei integrate de dezvoltare durabilă:

- **Grup de lucru Dezvoltare economică** (mediu de afaceri, turism/servicii, taxe și impozite);
- **Grup de lucru Urbanism și Mediu** (urbanism și amenajare peisagistică, protecția mediului și dezvoltare durabilă, eficiență energetică);
- **Grup de lucru Social și Cultural** (social și sănătate, educație și resurse umane);
- **Grup de lucru Capacitate administrativă și servicii publice** (alimentare cu apă, canalizare, gestiunea deșeurilor, eficientizare energetică, administrarea domeniului public, transport și mobilitate urbană, siguranța cetățenilor și ordine publică).

În luna ianuarie 2016 au fost transmise invitații de participare către mediul de afaceri, universitate, instituții de educație, departamente și servicii din cadrul administrației publice locale și județene, organizații cu activitate în domeniul economic, social, cultural, de mediu etc., în vederea participării la grupurile de lucru și implicării în definirea documentului de programare de la nivel local. La invitațiile transmise o parte dintre cei invitați au nominalizat cel puțin o persoană pentru a participa la întâlnirile de lucru.

Întâlniri ale Grupurilor de lucru:

- *Grup de lucru Social și Cultural*: în data de 18.04.2016, interval orar 09³⁰-12³⁰, a fost organizată prima întâlnire de lucru la care au participat 28 persoane, conform listei de prezență, anexă la prezentul document;
- *Grup de lucru Capacitate Administrativă și Servicii Publice*: în data de 18.04.2016, interval orar 13⁰⁰-16⁰⁰, a fost organizată prima întâlnire de lucru la care au participat 23 persoane, conform listei de prezență, anexă la prezentul document;
- *Grup de lucru Urbanism și Mediu*: în data de 19.04.2016, interval orar 09³⁰-12³⁰, a fost organizată prima întâlnire de lucru la care au participat 12 persoane, conform listei de prezență, anexă la prezentul document;
- *Grup de lucru Dezvoltare Economică*: în data de 19.04.2016, interval orar 13⁰⁰-16⁰⁰, a fost organizată prima întâlnire de lucru la care au participat 11 persoane, conform listei de prezență, anexă la prezentul document;

Discuțiile întâlnirilor de lucru din luna aprilie au avut la bază documentele în format draft transmise către toți cei care au fost desemnați pentru a participa în cadrul grupurilor de lucru, respectiv următoarele documente:

- ✓ Extras din Profilul Comunității (Context Urban) - elemente specifice domeniului vizat de fiecare grup de lucru (documentul integral fiind publicat pe site-ul Primăriei Municipiului Suceava);
- ✓ Analiza SWOT a Municipiului Suceava;
- ✓ Analiza PEST a Municipiului Suceava;
- ✓ Viziune și direcții de dezvoltare.

De asemenea, în cadrul întâlnirilor au fost abordate și următoarele aspecte:

- ✓ Probleme cu care se confruntă organizația pe care o reprezintă fiecare persoană desemnată, dar și probleme evidențiate de fiecare în calitate de cetățean;
- ✓ Soluții vizate/propuse pentru rezolvarea problemelor/dezvoltarea orașului;
- ✓ Proiecte de investiții avute în vedere pentru următorii 5 ani - în acest sens a fost pus la dispoziția participanților o Fișă de proiect pentru a fi completă și transmisă. Modelul Fișei de proiect a fost publicată și pe site-ul Primăriei Municipiului Suceava.

Concluziile întâlnirilor de lucru au fost centralizate în cadrul Minutelor, documente prezentate în anexă la prezentul document.

- **Întâlnire comună de lucru:** în data de 16.06.2016 a fost organizată o şedință comună de lucru în cadrul căreia au participat 40 de persoane, conform listei de prezență, anexă la prezentul document.

Discuțiile întâlnirii de lucru din luna iunie a avut la bază documentele transmise către toți cei care au fost desemnați pentru a participa în cadrul grupurilor de lucru, respectiv următoarele documente:

- ✓ Viziune și obiective SIDU;
- ✓ Obiective specifice-cheie / Plan de acțiune;
- ✓ Portofoliu de proiecte.

Concluziile întâlnirii de lucru au fost centralizate în cadrul Minutei şedinței comune de lucru, document prezentat în anexă la prezentul document.

~~Istoricul întâlnirilor de lucru este prezentat sintetizat în Anexa 1 la prezentul document~~

Având în vedere că acțiunea de consultare publică este una dinamică în sensul de transmitere a informațiilor privind etapele de realizare a strategiei, stadiul acestora, problemelor și nevoilor identificate către toți cei interesați de realizarea acestui cadru strategic de dezvoltare, pe parcursul elaborării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava au fost purtat comunicări pe email între coordonatorul de proiect desemnat din partea autorității publice locale și membrii grupurilor de lucru.

Sondaje de opinie

Studiul asupra mediului de afaceri a fost realizat în vederea identificării priorităților de dezvoltare și a problemelor cu care se confruntă acesta. Studiul a fost realizat prin cercetare cantitativă (sondaj de opinie) pentru a avea o imagine cât mai clară a viziunii mediului de afaceri asupra dezvoltării localității. Agregarea datelor a constituit punctul de pornire în aprecierea situației de facto a municipiului Suceava.

Obiective vizate prin realizarea sondajului de opinie:

- Măsurarea satisfacției agenților economici din Municipiul Suceava față de serviciile, unități publice și oportunitățile existente în zonă;
- Măsurarea satisfacției față de nivelul de dezvoltare economică a Municipiului Suceava;
- Identificarea celor mai importante probleme pe care mediul de afaceri le întâmpină, precum și a domeniilor care ar sprijini dezvoltarea economică a municipiului Suceava.

Eșantionul sondajului de opinie a fost de 169 de respondenți/unități economice (eșantion calculat la 20.000 unități economice care își desfășoară activitatea în Municipiul Suceava) astfel, s-a stabilit nivelul de încredere convențional de 95%, exprimat probabilistic.

Studiul a fost realizat în luna februarie 2016 pe baza de chestionar aplicat telefonic. Chestionarele au fost aplicate proprietarilor/asociaților companiilor sau angajaților cu poziții în managementul organizației (Director Economic, Director Executiv, Director Tehnic, Contabil Șef, Director de vânzări).

Metoda de eșantionare utilizată a fost eșantionare probabilistică aleatorie simplă, nerepetată.

Sondajul de opinie a fost realizat de companie cu experiență în domeniu, modelul de chestionar utilizat la interviewarea respondenților este prezentat în anexă la prezentul document strategic.

Detalii legate de studiu sunt prezentate în Anexa 7 la prezentul document.

Studiu asupra cetățenilor privind dezvoltarea economică și socială a micro-climatului a fost realizat prin intermediul a cercetării cantitative (sondaj de opinie), cu scopul de a transpune viziunea comunității asupra mediului socio-economic în perspectivă. Cele două studii au fost realizate de o firmă specializată în domeniul realizării sondajelor de opinie și studiilor de piață.

Obiective vizate prin realizarea sondajului de opinie:

- Măsurarea satisfacției față de nivelul de trai al locuitorilor Municipiului Suceava;
- Măsurarea satisfacției față de nivelul de trai al locuitorilor Municipiului Suceava față de serviciile publice și oportunitățile existente în zonă;
- Identificarea celor mai importante probleme ale municipiului din punct de vedere a populației acestuia.

Volumul eșantionului proiect a fost de 284 respondenți (eșantion calculat la o populație de 95.028 persoane cu vârstă peste 18 ani, conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică la data de 1 iulie 2015), astfel s-a stabilit nivelul de încredere convențional de 95%, exprimat probabilistic. S-a stabilit selectarea respondenților dintre persoanele rezidente ale Municipiului Suceava cu vârstă peste 18 ani în vederea colectării de date de la persoane considerați respondenți cu opinii pertinente.

Volumul eșantionului sondajului de opinie realizat a fost de 318 respondenți (număr maxim de cazuri valide incluse în baza de date), din care 48% de sex masculin, iar 52% de sex feminin.

Studiul a fost realizat în luna februarie 2016 pe baza de chestionar aplicat stradal/domiciliu. Studiul a avut în vedere aplicarea chestionarea la nivelul întregului areal al municipiului Suceava, astfel, obținându-se următoarea repartiție pe cartiere:

- 32,39% dintre respondenți fiind din cartierul Burdujeni;
- 19,18% dintre respondenți fiind din cartierul George Enescu;
- 17,92% dintre respondenți fiind din cartierul Centru;
- 14,78% dintre respondenți fiind din cartierul Obcini;
- 8,81% dintre respondenți fiind din cartierul Itcani.

Pe principiul alegerii unui eșantion reprezentativ, repartitia pe cartiere a fost stabilită și în funcție de dimensiunea numerică a locuitorilor principalelor cartiere din Municipiul Suceava.

Metoda de eșantionare utilizată a fost eșantionare probabilistică aleatorie simplă, nerepetată.

Sondajul de opinie a fost realizat de companie cu experiență în domeniu, modelul de chestionar utilizat la interviewarea respondenților este prezentat în anexă la prezentul document strategic.

Detalii legate de studiu sunt prezentate în Anexa 6 la prezentul document.

Publicare pe site

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, documentul de planificare locală *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava* a fost supus consultării publice prin:

- ✓ publicarea pe site-ul oficial al Primăriei Municipiului Suceava în perioada iunie - iulie 2016 a documentului strategic în versiune draft. Versiuni intermediare ale documentului au fost publicate pe site și în perioada aprilie-iunie 2016.
- ✓ publicarea pe site-ul oficial al Primăriei Municipiului Suceava în perioada mai - iunie 2017 a documentului strategic.
- ✓ Afişarea, în luna mai 2017, unui anunț la sediul instituției publice într-un spațiu accesibil publicului.

În perioada supusă consultării publice pe site-ul oficial nu au fost formulate opinii, propunerii sau sugestii legate de documentul supus consultării publice.

Elaborarea *SIDU* s-a bazat pe un proces participativ unic implicând autoritățile locale, mediul de afaceri, mediul educațional și non-guvernamental, plecând de la principiul asigurării unor mecanisme eficiente pentru garantarea unei administrații deschise, participative, responsabile și eficiente prin promovarea transparenței și a dialogului constant cu societatea civilă organizată, cu cetățenii și cu toți actorii publici interesanți.

Prin aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă în Consiliul Local se asigură premisele pentru ca documentul să devină un suport legislativ, care va sta la baza și va fi punctul de reper, pentru hotărârile generale și punctuale, ale administrației locale, ce vor avea drept scop dezvoltarea durabilă a municipiului Suceava.